

ISSN 128372231907

صفحه

ماهنامه ارتش
جمهوری اسلامی ایران

سال صدم - شماره ۴۸۱ مسلسل ۱۲۲۷ - آبان ۱۴۰۰ - ۸۴ صفحه - ۴۰۰۰ تومان

سوسنگرد
Susangerd

طراح
Tarrah

شهید فلاحی

اولین پیام شکست حصر سوسنگرد را به ملت ایران داد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشان یابی که تلاش و مجاهدت در عرصه زندگی بشری را بیاورند و انس با او و مشق به او براه می سازند، خوشبختی در مسایح حقیقی آن را در می یابند
فرمانده معظم کل قوا امام خمینی (ره) مدظل العالی

جناب حجة الاسلام والمسلمین عباس محمد حسینی

رئیس محترم سازمان حقیقی سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران

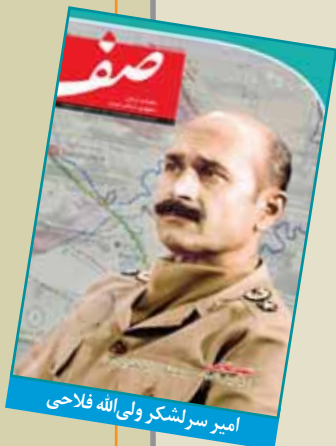
به لطف خداوند سبحان، برابر ارزیابی های اشراف کلی فرماندهی معظم کل قوا، سازمان حقیقی سیاسی ارتش در سال ۱۳۹۹ در انجام
اموریت محوله اتمام شایسته ای داشته و نسبت به سایر سازمان های حقیقی سیاسی نیروهای مسلح، امتیاز بالاتری کسب کرده است.
نظر به اینکه کسب این موفقیت مرمون مدیریت و تلاش مؤثر جناب عالی و یگانگان محترم مان بوده است؛ به نمایندگی از مسولان و کارکنان
خدمت آن سازمان، در فرمان ستاد کلی نیروهای مسلح تشویق می شویم.

باعرض تبریک، موفقیت و سعادت همزمان عزیزان در سازمان حقیقی سیاسی ارتش را برای کسب افتخارات بیشتر در سر بلندی نظام
مقدس جمهوری اسلامی ایران با عنایت خاصه حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) و تحت زعامت فرمانده معظم کل قوا حضرت امام
خامنه ای (مدظله العالی) از درگاه خداوند متعال مسکت دارم.

شایسته است از کارکنان کراتداری که نقش مؤثری در نیل بدین موفقیت داشته اند به نحو مناسب قدردانی فرمایید.

رئیس ستاد کلی نیروهای مسلح و رئیس اشراف کلی فرماندهی معظم کل قوا

سرنگر پدیدار محمد باقری

ماهنامه ارتش جمهوری اسلامی ایران
سال صدم، شماره ۴۸۱، مسلسل ۱۲۲۷ آبان ۱۴۰۰

صاحب امتیاز: سازمان عقیدتی سیاسی ارتش
مدیر مسئول: سرتیپ دوم ستاد شاهین تقی خانی
جانشین مدیرمسئول: سرهنگ ستاد سیدحسین ابوترابی
رئیس اداره فرهنگی و انتشارات: سرهنگ عباس جعفرزاده
مدیر انتشارات: کارمند رتبه ۱۷ کورش بوستانی
سر دبیر: علی حسین احمدی
طراحی و صفحه آرایی: محمدناصر بیاتی
ناظر چاپ: علی فلاح

نویسندگان این شماره: مجید مهدی لو، رضا جهانفر، عبدالله علی آبادی، سعید موحدی، هاشم ناطقی، سیدجلال موسوی، مهدی رحمتی نیا، رحمت الله شکری، احمد حیدری، هادی محمدنژاد، علیرضا شکیب، امیرمحمد حیدروند، علی غلامرضائی، علی رحمانی، محسن شیرمحمد، مرتضی مشاکی، حسن پیرزاد، علی جمال، حامد تارین، علی باقرپور، نوید علی پور، الهه کیارستمی.

عکس: مسعود نظری، علیرضا غفاری، سیدسلیمان رفیعی، داریوش ملاکاظمی، رضا ملایی، موسی تقوی.

با تشکر از: مرکز اسناد سازمان عقیدتی سیاسی ارتش، ادارات عقیدتی سیاسی نیروی زمینی، نیروی پدافند هوایی،

نیروی هوایی، نیروی دریایی و ستاد ارتش

تلفن و دورنگار تحریریه: ۰۲۱-۸۸۴۴۱۰۸۶

امور مشترکین: ۰۲۱-۸۸۴۳۷۰۳۵

توزیع: ۰۲۱-۲۲۹۳۹۱۲۴ (معاد ملکی)

نشانی مجله: تهران صندوق پستی ۳۳۷۶-۱۶۷۶۵

معاونت فرهنگی و روابط عمومی سازمان عقیدتی سیاسی ارتش (اداره فرهنگی و انتشارات)

لیتوگرافی و چاپ: شفق

نشانی وبگاه ارتش: www.aja.ir رایانامه: saff@aja.ir سامانه پیام کوتاه مجله: ۱۰۰۰۰۵۹۴۳

پیام رسان سروش: [@ajaneews_ir](https://t.me/ajaneews_ir) پیام رسان ایستا: [@ajanews_ir](https://t.me/ajanews_ir)

☑ به منظور بهبود روند انتشار، کیفیت مطالب و توزیع مجله، پیشنهادها، انتقادات و زمان دریافت مجله را به سامانه پیام کوتاه مجله ارسال کنید.

لطفاً جهت ارسال آثار به نکات زیر توجه کنید:

- انتخاب موضوع بر اساس یکی از زمینه‌های اصلی مجله
- ذکر منابع و مأخذ و ارجاع درون‌متنی در مقالات تحقیقی
- ارسال روگرفت از متن اصلی در مقالات ترجمه‌ای
- درج نشانی کامل، شماره حساب بانک سپه و شماره تلفن
- پرهیز از ارسال مطالب منتشرشده در سایر نشریات کاغذی یا مجازی
- ارسال مطالب فقط در قالب word به نشانی الکترونیکی مجله صف saff@aja.ir یا در لوح فشرده به نشانی تحریریه

دیدگاه‌های نویسندگان مقاله‌ها و محتوای مصاحبه‌ها الزاماً بیانگر نظریات سازمان عقیدتی سیاسی ارتش نیست.

۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
رزمایشی به وسعت ایران اسلامی	گام بلند در راستای ارتقا و توسعه فرهنگ کتابخوانی				ما سوسنگرد را از چنگ این خبیث‌های یعنی بیرون می‌کشیم			اقتدار پدافند، امنیت آسمان			فرمانده		بیانات رهبری						سرمقاله				
																							
															مصباح ۸								

۵۵	۵۴	۵۳	۵۲	۵۱	۵۰	۴۹	۴۸	۴۷	۴۶	۴۵	۴۴	۴۳	۴۲	۴۱	۴۰	۳۹	۳۸	۳۷	۳۶	۳۵	۳۴	۳۳	
			نگاهی به ارتش‌های جهان			انقلاب صنعتی چهارم			از پرواز تا قفس			پوستر			جنايات دولت عثمانی علیه مردم ایران در دوره صفویان			نمایش اقتدار پدافندی ارتش ایران در برابر متجاوزان					
																							

۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
		شعر		نقش سبک زندگی سالم در زندگی افراد				فضایی به رنگ ارغوان		خانواده صف حفظ قرآن استفاده از دریای بی‌کران معنویت	
											
					الگوی تمام‌عیار برای بانوان						
											

آزادسازی سوسنگرد، نماد ایستادگی و مقاومت ایرانی‌ها

سالروز شکست حصر سوسنگرد، یادآور اولین حماسه غرورآفرین رزمندگان ایران در برابر ارتش رژیم بعث عراق است؛ دلیرمردان ایرانی در این حماسه بزرگ که در ۲۶ آبان‌ماه ۱۳۵۹ رقم خورد، همه محاسبات صدام متجاوز را برهم زدند و مانع تحقق اهداف شوم او شدند. چرا که پس از شکست محاصره سوسنگرد، ارتش بعث عراق از حالت «تهاجمی» به حالت «دفاعی» تغییر روش داد و در تمامی محورهای تهاجمی خود ایجاد مواضع پدافندی کرد.

رژیم بعث عراق در برنامه و اهداف متجاوزانه خود، دشت سوسنگرد را به‌عنوان منطقه راهبردی مرزی انتخاب کرده بود؛ چرا که بسیاری از شهرهای خوزستان را به هم ارتباط می‌داد و از بُعد نظامی، منطقه‌ای سوق‌الجیشی بود. دشمن تصمیم گرفته بود از سه محور به خوزستان حمله کند که مهم‌ترین محور برای عراقی‌ها، محور میانی چذابه از سمت بستان، سوسنگرد و حمیدیه اهواز، با هدف تصرف مرکز استان خوزستان بود. بررسی حوادث سه‌ماهه اول جنگ نشان می‌دهد بیشترین اتفاق‌ها در محور سوسنگرد به‌وقوع پیوسته است. عراق بیش از چهار بار به سوسنگرد حمله کرد تا پیشروی قبلی خود را که متوقف شده و آسیب دیده بود، ترمیم و کامل کند؛ در روزهای هیجدهم و نوزدهم آبان‌ماه عراقی‌ها به عقب رانده شدند و تا نزدیک بستان عقب‌نشینی کردند، اما دوباره از محورهای رودخانه کرخه‌کور، ارتفاعات الله‌اکبر و محور جاده بستان سوسنگرد حمله کردند و سوسنگرد را به مرحله سقوط رساندند. سپس از سمت غرب یعنی بستان هم یکان مکانیزه خود را به سمت سوسنگرد هدایت کردند تا با سرعت سوسنگرد را اشغال کنند. بنابراین سوسنگرد را در ۲۳ آبان‌ماه ۱۳۵۹ از چهار سمت شمال، جنوب، شرق و غرب محاصره کردند. عراقی‌ها در روزهای بیست و چهارم و بیست و پنجم آبان‌ماه در مناطقی حتی وارد شهر سوسنگرد هم شدند. در این شرایط رزمندگان دلیر ایرانی سه روز با حداقل امکانات و تجهیزات در برابر ارتش عراق ایستادند و عزم و اراده دشمن را در اصلی‌ترین محور تجاوزش شکستند؛ آنان اولین سیلی و ضربه را به دشمن بعثی زدند تا عزم، اراده، شجاعت و شهامت خود را به رخ دشمن بکشند. اما این پیروزی و حماسه بزرگ ویژگی‌ها و خصوصیت‌های خاصی داشت؛ اولین ویژگی بارز این عملیات، نقش بی‌بدیل مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) به‌عنوان نماینده امام (ره) در شورای عالی دفاع، در راهبری و هدایت عملیات بود. زمانی که قرار بود عملیات آزادسازی سوسنگرد انجام شود، از جانب بنی‌صدر، به تیپ ۲ لشکر زرهی اهواز به فرماندهی «سرهنگ غلامرضا قاسمی نو» که آماده‌ترین یکان حاضر در منطقه بود دستور رسید این تیپ نباید در عملیات شرکت کند. سرهنگ قاسمی این موضوع را به اطلاع مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) رساند و معظم‌له نامه‌ای به سرهنگ قاسمی با این عنوان نوشت که «اگر تیپ ۲ زرهی در عملیات آزادسازی سوسنگرد شرکت نکند، ما حداقل ۵۰۰ نفر تلفات خواهیم داد و مسئولیت این کار با کسی است که از دستور فرماندهی ولی فقیه تخلف کرده است» سرهنگ قاسمی هم با اطاعت از دستور مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) تیپ ۲ را با تمام توان در عملیات به کار گرفت و پیروز شد. ویژگی دوم این حماسه، حضور همه نیروها اعم از زمینی، هوایی و هوانیروز ارتش به فرماندهی «شهید سرلشکر فلاحی» جانشین رئیس ستاد مشترک ارتش و نیروهای نامنظم شهید چمران بود. سرهنگ قاسمی و رزمندگان تیپ ۲ لشکر ۹۲ زرهی، گروه رزمی ۱۴۸ پیاده از لشکر ۷۷، توپخانه صحرائی و نیروهای جنگ‌های نامنظم شهید چمران در آن روز حماسه‌ها آفریدند و بالگردهای هوانیروز و هواپیماهای نیروی هوایی با آتش خود، صحنه جنگ را برای دشمن متجاوز جهنم کردند تا همه معادلات سیاسی و نظامی صدام و حامیانش برهم بریزد و برنامه‌های شوم استکبار جهانی خنثی شود. ۲۶ آبان‌ماه ۱۳۵۹، سالروز آزادسازی سوسنگرد از محاصره ارتش متجاوز رژیم بعث عراق را گرمی می‌داریم و این حماسه بزرگ را بر همه حماسه‌آفرینان دوران دفاع مقدس تبریک می‌گوییم.

۲۲ ۳۱ ۳۰ ۲۹ ۲۸ ۲۷ ۲۶ ۲۵ ۲۴

آمریکا جهان را
به سمت
جنگ سرد
جدید می‌برد!

آمریکا جهان را
به سمت
جنگ سرد
جدید می‌برد!

۶۴ ۶۳ ۶۲ ۶۱ ۶۰ ۵۹ ۵۸ ۵۷ ۵۶

جای من بخوان

جنگنده‌های
راهبردی
تاندر جی. اف-۱۷
نیروی هوایی
پاکستان

خود کنترلی

۱۷ ۱۶ ۱۵ ۱۴ ۱۳

عکس نوشت

تزریق واکسن کرونا و...

عزیزان من! کشور مال شماست؛ کشور متعلق به نسل جوان است؛ شما باید این کشور را بسازید؛ شما باید پایه‌های مجد و عظمتی را که این انقلاب و دست توانای معمار انقلاب بنا گذاشته است، حفظ کنید و بالا ببرید؛ شما باید با نیرو، اراده، دانش و ایمان خود، عقب‌ماندگی‌های چندده ساله دوران قبل از انقلاب را جبران کنید.

کشور را
بسازید

رهبر انقلاب | نوروز

نهج البلاغه

حکمت ۳

مصباح ۸: ترویج و اشاعه حکمت‌های نهج البلاغه در ارتش

باتوجه به تأکید و عنایت خاص «امیر سرلشکر موسوی» فرمانده محترم کل ارتش جمهوری اسلامی ایران به امر گسترش هر چه بیشتر معنویت در میان کارکنان ارتش اعم از پایور و وظیفه، جای خالی حکمت‌ها، عرفان، اخلاق و معنویت «نهج البلاغه» در برنامه‌های آموزشی و فرهنگی ارتش احساس می‌شود. در این راستا و همچنین در راستای تحقق فرامین فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) مبنی بر ارتقای بصیرت دینی و سیاسی کارکنان ارتش و خانواده آنان، سازمان عقیدتی سیاسی ارتش با هدایت رئیس محترم سازمان «حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسینی» با تدوین طرح «مصباح ۸» ترویج و اشاعه آموزه‌های نهج البلاغه در ارتش را در دستور کار خود قرار داده است.

بر آن شدیم در نشریه «صف» ارتش که از جمله مأموریت‌ها و وظایف آن هدایت معنوی کارکنان ارتش جمهوری اسلامی ایران است نیز طی هر شماره، یکی از حکمت‌های کتاب ارزشمند «نهج البلاغه» و توضیح‌های لازم درباره آن را درج کنیم.

◆ حکمت ۳ نهج البلاغه:

■ نکوهش بخل، ترس و فقر

و قَالَ (عليه‌السلام): الْبُخْلُ عَارٌ وَ الْجُبْنُ مَنْقَصَةٌ، وَ الْفَقْرُ يُخْرِسُ الْفَطْنَ عَنْ [حَاجَتِهِ] حُجَّتِهِ وَ الْمَقِيلُ غَرِيبٌ فِي بَلَدَتِهِ.

ترجمه

امام (عليه‌السلام) فرمود:

بخل، ننگ است و ترس مایه نقصان، فقر شخص زیرک را از بیان دلیلش گنگ می‌سازد و آن کس که فقیر و تنگ‌دست است، حتی در شهر خود غریب است.

شرح

چهار نقطه ضعف:

امام (عليه‌السلام) در این حکمت والا به چهار نقطه ضعف اخلاقی و اجتماعی انسان اشاره می‌کند و آثار سوء هر یک را بر می‌شمرد تا همگان از آنها فاصله بگیرند.

■ ضعف اول

(الْبُخْلُ عَارٌ) «بخل ننگ است»

بُخْل آن است که انسان حاضر نباشد چیزی از مواهب خداداد را در اختیار دیگران بگذارد، هر چند امکانات او بسیار بیش از نیازهای او

باشد. نقطه مقابل آن سخاوت و کرم است که گاه سبب می‌شود انسان حتی وسایل موردنیاز خود را به دیگران ببخشد و خود به کمترین مواهب حیات قناعت کند. عار بودن بخل و افتخار بودن کرم و سخاوت بر کسی پوشیده نیست.

■ ضعف دوم

(وَالْجُبْنُ مَنْقَصَةٌ) «ترس مایه نقصان

می‌شود.»

افراد ترسو هرگز نمی‌توانند از قابلیت‌ها، شایستگی‌ها و استعداد‌های خود استفاده کنند و نتیجه آن عقب‌ماندگی در زندگی است. به‌علاوه هنگامی که دین، جان، ناموس و کشور آنها به خطر بیفتد، از جهاد ابا دارند و به جای اینکه در صف مجاهدان باشند، در صف قاعدان، بیماران، از کار افتادگان و کودکان قرار می‌گیرند. هرگز هیچ آدم ترسوئی به مقامی نرسیده؛ نه کشف مهمی کرده، نه پیروزی چشم‌گیری به‌دست آورده و نه به قله‌های کمال رسیده است.

■ ضعف سوم

(وَ الْفَقْرُ يُخْرِسُ الْفَطْنَ عَنْ حُجَّتِهِ) «فقر

شخص زیرک را از بیان دلیلش گنگ می‌سازد.» اشاره به اینکه از یک‌سو افراد فقیر در خود احساس حقارت می‌کنند و هراندازه باهوش

باشند، بر اثر این احساس حقارت از گفتن حرف حساب خود و دفاع از حقوق خویشتن بازمی‌مانند و از سوی دیگر چون می‌دانند بسیاری از مردم برای سخنان آنها بهایی قائل نمی‌شوند، چون غالباً دنیاپرستند و برای افراد ثروتمند شخصیت قائلند، همین احساس سبب می‌شود فقیران نتوانند حرف حق خود را بیان کنند.

■ ضعف چهارم

(وَالْمَقِيلُ غَرِيبٌ فِي بَلَدَتِهِ). «آن کس که فقیر

و تنگ‌دست است، حتی در شهر خود غریب است.»

زیرا غریب کسی است که دوست و آشنایی ندارد و احساس تنهایی می‌کند و می‌دانیم که دنیاپرستان از افراد فقیر و تنگ‌دست فاصله می‌گیرند و آنها را در شهر خود غریب می‌گذارند و به‌عکس ثروتمندان حتی در بلاد دور دست از وطنشان غریب نیستند؛ همان‌گونه که شاعر می‌گوید:

منعم به کوه و دشت و بیابان غریب نیست
هر جا که رفت خیمه زد و بارگاه ساخت

لغت

عَار: ننگ - جُبْن: ترس - يُخْرِسُ: باز می‌دارد،
لال می‌کند - فِطْن: زیرک - مَقِيل: فقیر

مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا (مدظله‌العالی):

ولادت پیغمبر اکرم در واقع شروع یک دوره جدید در زندگی بشر است

♦ ولادت حضرت ختمی مرتبت سر آغاز دوره‌ای جدید

مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، با تبریک دو میلاد مسعود، پیامبر اکرم (ص) و امام صادق (ع) به ملت ایران و به همه امت اسلامی و آزادگان جهان، ولادت حضرت ختمی مرتبت را حادثه‌ای بسیار عظیم و سرآغاز دوره‌ای جدید از تفضلات الهی در زندگی بشر خواندند و افزودند: «خداوند با ابلاغ برنامه کامل سعادت بشر به پیامبر، او را مأمور به اجرا و مطالبه این برنامه از پیروان خود کرد؛ بنابراین مؤمنین در هر دوره‌ای از زمان باید وظایف خود را بشناسند و به آن عمل کنند.»

♦ عرصه فعالیت دین اسلام، تمام گستره زندگی بشر است

«عرصه فعالیت و دخالت اسلام، همه گستره و شئون زندگی بشر از اعماق قلب و مسائل عبادی تا مسائل سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، امنیتی و بین‌المللی است و کسی که این معنا را انکار کند، قطعاً به بینات و آیات متعدد قرآن کریم توجه نکرده است. آنچه اسلام مطرح می‌کند، این است که عرصه فعالیت این دین، تمام گستره زندگی بشر است؛ از اعماق قلب او تا مسائل اجتماعی، تا مسائل سیاسی، تا مسائل بین‌المللی، تا مسائلی که به مجموعه بشریت ارتباط دارد. در قرآن، این معنا واضح است؛ یعنی اگر کسی این قضیه را انکار کند، قطعاً به بینات قرآن توجه نکرده. در قرآن، یک جا می‌گوید: **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا، وَ سَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا،** که مطلب یک مطلب قلبی و مربوط به دل انسان است. اما یک جا هم می‌گوید: **الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ؛** این هم هست؛ یعنی از آن «اذْكُرُوا اللَّهَ» تا «فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ»، همه این عرصه عظیم در حوزه تصرف دین است.»

مقام معظم رهبری
و فرماندهی کل
قوا (مدظله‌العالی) در تاریخ
دوم آبان ماه ۱۴۰۰ در
دیدار میهمانان کنفرانس
وحدت اسلامی و جمعی از
مسئولان نظام، رهنمودهای
ارزشمندی در زمینه‌های
ولادت پیغمبر اکرم (ص)،
وحدت اسلامی، مسئله
فلسطین، عدالت، صبر
و پایداری بیان فرمودند که
فرازهایی از بیانات معظم‌اله
را در ادامه می‌خوانید.

♦ وحدت اسلامی یک امر اصولی است، نه تاکتیکی

«اتحاد مسلمانان یک فریضه قطعی قرآنی است؛ این یک چیز دلخواه نیست؛ این را به‌عنوان یک وظیفه باید نگاه کنیم. قرآن دستور داده: **وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا**؛ یعنی حتی در اعتصام به حبل‌الله هم با اجتماع باید این کار را انجام دهید. **وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا**؛ این «امر» است دیگر؛ چرا ما این را به یک امر اخلاقی تبدیل می‌کنیم؟ این یک دستور است، یک حکم است که باید بر طبق این عمل کرد. وحدت و اتحاد مسلمان‌ها یک امر تاکتیکی نیست که حالا بعضی خیال کنند به‌خاطر شرایط خاصی ما بایستی با همدیگر متحد باشیم؛ نه، یک امر اصولی است؛ هم‌افزایی مسلمان‌ها لازم است.»

♦ شاخص اصلی وحدت، فلسطین است

شاخص عمده برای اتحاد مسلمین، مسئله فلسطین است؛ مسئله فلسطین، شاخص است. اگر چنانچه اتحاد مسلمین تحقق پیدا نکند، قضیه فلسطین قطعاً به بهترین وجه حل خواهد شد. هر چه ما در قضیه فلسطین جدیت بیشتری برای احیای حقوق ملت فلسطین به خرج بدهیم، به اتحاد مسلمین نزدیک‌تر می‌شویم. این مسئله عادی‌سازی‌های اخیر — که متأسفانه بعضی از دولت‌ها خطا کردند، خطای بزرگی کردند و گناه کردند و عادی‌سازی [اروابط] کردند با رژیم غاصب و ظالم صهیونیستی — حرکتی ضدّ وحدت اسلامی و ضدّ اتحاد اسلامی است؛ از این راه باید برگردند و این خطای بزرگ را بایستی جبران بکنند.»

♦ لزوم صبر و پایداری در برابر مشکلات

«پیروی از پیامبر عظیم‌الشان اسلام را در گرو تبعیت و الگو قرار دادن از آن حضرت، به‌ویژه در سه موضوع «صبر»، «عدل» و «اخلاق» است؛ صبر یعنی پایداری و مقاومت در مقابل گناه و سستی در انجام وظیفه و همچنین مقاومت در مقابل دشمن و مصائب گوناگون. شما مسئولینی که در اینجا تشریف دارید و مسئولین کشور در همه رده‌ها، آنچه از همه چیز برایتان مهم‌تر است، صبر است. بایستی پایداری کنید، مقاومت کنید، فشارها را تحمل کنید، مشکلات را تحمل کنید و راه را ادامه بدهید؛ متوقف نباید بشوید. لازمه صبر و پایداری برای من و شما که مسئولیم در این کشور، این است که متوقف نشویم؛ حرکت نباید توقف پیدا کند، باید ادامه پیدا کند؛ این صبر است. **لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ**؛ این می‌شود پیروی از پیغمبر.»

♦ در همه موارد باید مسئله عدالت مورد توجه باشد

«در مقوله عدالت نیز مسئولان مخاطب اول هستند. در همه تصمیم‌ها و مقررات باید مسئله عدالت مورد توجه باشد و در مواردی که لازم است، پیوست عدالت برای تدوین و اجرای آنها در نظر گرفته شود. گاهی در فضای مجازی با خلاف‌گویی، تهمت و قول بغیر علم، برخلاف عدالت رفتار می‌شود که هم افرادی که با این فضا سروکار دارند و هم کسانی که مسئولیت آن را در اختیار دارند باید مراقبت کنند. باید یاد بگیریم عادلانه رفتار کنیم و حتی در موقعیتی که حرف کسی را قبول نداریم، مخالفت خود را با تهمت، دروغ و اهانت آلوده نکنیم. اخلاق اسلامی یعنی تواضع، گذشت، سهل‌گیری در مسائل شخصی، احسان و پرهیز از دروغ، تهمت و سوءظن به مؤمنین باید به‌عنوان یک دستورالعمل دائمی مورد توجه قرار داشته باشد. اینکه ما ادعا می‌کنیم مسلمان و جمهوری اسلامی هستیم باید با اقدام همراه باشد و در عمل پیرو پیامبر عظیم‌الشان باشیم.»

فرمانده

فرمانده کل ارتش:

امروز ما مدال پرافتخار ارتش حزب‌الله را از سوی فرمانده معظم کل قوا بر سینه داریم

فرمانده کل ارتش همزمان با ۲۴ مهرماه سالروز تأسیس عقیدتی سیاسی در ارتش، ضمن تبریک این روز، با بیان اینکه امروز ما مدال پرافتخار ارتش حزب‌الله را بر سینه داریم، گفت: بصیرت و روحیه سلحشوری، موتور محرکه اجرای مأموریت‌هاست. بعد از گذشت دو ماه از پیروزی انقلاب اسلامی، با پیشنهاد مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و دستور حضرت امام خمینی (ره)، مجموعه‌ای با نام شورای سیاسی ایدئولوژیک در ارتش شکل گرفت که این اقدام ارزشمند نشان‌دهنده دید عمیق، آینده‌نگرانه و راهبردی حضرت امام (ره) بود. تشکیل این شورا از دو منظر حائز اهمیت است: نخست آنکه حضرت امام (ره) ضرورت وجود چنین سازمانی را برای ارتش به درستی تشخیص دادند و دیگر اینکه یک فرمان از سوی ولی فقیه صادر می‌شود که در واقع اجرای آن، ابعاد معنوی را برای آن مجموعه در پی دارد؛ از این منظر شاید اگر یک فرد دیگری یک چنین سازمانی را تأسیس کرده بود، تا این اندازه بر کات معنوی نداشت. هنگامی که اشاره و ولایت به سازمان عقیدتی سیاسی تعلق می‌گیرد، می‌بینیم که چه آثار و برکاتی را برای ارتش در پی دارد. امروز ما مدال پرافتخار ارتش حزب‌الله را از سوی فرمانده معظم کل قوا (مدظله‌العالی) بر سینه داریم؛ ایشان همچنین ارتش را به‌عنوان کلمه طیبه عنوان کردند که این در واقع فراز بسیار مهمی است و بزرگ‌ترین دستاورد ارتش محسوب می‌شود. اینکه امروز رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدظله‌العالی) می‌فرمایند: «ارتش یک نمایشگاهی است از ارزش‌های اسلامی که می‌شود آن را سر دست گرفت و به ملت و بلکه به جهان نشان داد»، حرف عظیم و تحسین‌برانگیزی است که حضرت آقا در مورد ارتش به کار برده‌اند؛ البته این افتخار مرهون شهدا، ایثارگران و فداکاری‌های آحاد کارکنان ارتش و به‌ویژه خانواده‌های صبور، فهیم و کم‌نظیر ارتش جمهوری اسلامی ایران و تلاش روحانیون و مجموعه عقیدتی سیاسی و فرماندهان ولایی است.

۱۴۰۰/۷/۲۳

۱۴۰۰/۷/۲۰

◆ نیروهای مسلح دوشادوش ملت در مقابل دشمنان ایستاده‌اند

فرمانده کل ارتش در حاشیه رزمایش مشترک مدافعان آسمان ولایت ۱۴۰۰، با تأکید بر اینکه از دوران دفاع مقدس کار مشترک ارتش و سپاه شروع شده است، گفت: نیروهای مسلح ما دست در دست هم، دوشادوش ملت ایران در مقابل دشمنان، یکپارچه و مستحکم می‌ایستند و در مقابل هر تهدیدی که بخواهد متوجه این سرزمین و آرمان‌های ما باشد، خواهند ایستاد.

۱۴۰۰/۷/۲۲ پنجشنبه

◆ برگزاری نشست هماهنگی و هم‌افزایی فرماندهان و مسئولان عالی‌رتبه ارتش

به‌مناسبت فرارسیدن سالروز تأسیس سازمان عقیدتی سیاسی ارتش، نشست هماهنگی و هم‌افزایی فرماندهان و مسئولان عالی‌رتبه ارتش با حضور فرمانده کل ارتش و جمعی از مسئولان ارتش در سازمان عقیدتی سیاسی ارتش برگزار شد. فرمانده کل ارتش در این نشست با اشاره به برگزاری رزمایش‌های مختلف در سال جاری، گفت: از هم‌زمان خود در نیروهای زمینی، پدافند هوایی و نیروی هوایی ارتش به‌دلیل برگزاری رزمایش‌های مختلف، رسیدن به اهداف از پیش تعیین‌شده و پوشش رسانه‌ای مطلوب این رزمایش‌ها تشکر می‌کنم.

۱۴۰۰/۷/۲۴

◆ حضور فرمانده کل ارتش جمهوری اسلامی ایران در صبحگاه مشترک «عهد سربازی» نیروهای مسلح در مسجد جمکران

امیر سرلشکر سید عبدالرحیم موسوی در مراسم «عهد سربازی» که با حضور یکان‌های مختلف نیروهای مسلح در مسجد جمکران قم برگزار شد، محور اصلی حرکت انقلاب در بیانیه گام دوم را جوانان دانست و گفت: ذخایر ایران در سطح برترین کشورهای جهان است و ایران یکی از کشورهای جوان جهان و جوانان، بزرگ‌ترین سرمایه کشور محسوب می‌شوند. بیانیه گام دوم را می‌توان منشوری کامل و جامع برای تحقق تمدن اسلامی و تلاشی برای زمینه‌سازی ظهور امام عصر (عج) تفسیر کرد؛ در این بیانیه محور اصلی حرکت انقلاب به جوانان واگذار شده و تأکید ویژه‌ای به نسل جوان شده است. در این بیانیه ۳۷ مرتبه به جوانان اشاره شده و در آن، نسبت به تحقق تمدن نوین اسلامی و آماده‌سازی بستر برای ظهور حضرت ولی عصر (عج) تأکید شده است.

۱۴۰۰/۸/۱

◆ نشست صمیمانه و هم‌اندیشی امیر سرلشکر موسوی با دانشجویان دانشگاه‌های ارتش

در ادامه نشست‌های صمیمانه و هم‌اندیشی فرمانده کل ارتش با افسار مختلف ارتش جمهوری اسلامی ایران؛ نشست دانشجویان دانشگاه‌های افسری امام علی (ع)، پدافند هوایی، شهید شهید ستاری، فارابی، علوم پزشکی و هنرآموزان مراکز آموزش درجه‌داری لشکرک نیروی زمینی و شهید خضایی نیروی هوایی به میزبانی دانشگاه علوم و فنون فارابی برگزار شد. همچنین دانشجویان دانشگاه امام خمینی نوشهر و هنرآموزان مراکز آموزش درجه‌داری اراک و رشت نیز به‌صورت دورسخنی در این نشست هم‌اندیشی شرکت کردند. در این نشست، دانشجویان دیدگاه‌ها و راهکارهای مدنظر خود را برای ارتقای هرچه بیشتر ارتش جمهوری اسلامی ایران در حوزه‌های آموزشی، رزمی و دیگر حوزه‌ها به‌صورت مستقیم با فرمانده کل ارتش مطرح و امیر سرلشکر موسوی ضمن تبیین اهداف و راهبردهای ارتش در حوزه‌های گوناگون، دستورهای لازم برای پیگیری درخواست‌های دانشجویان و بررسی راهکارها و پیشنهادهای آنها را صادر کرد.

۱۴۰۰/۸/۳

◆ نیروهای مسلح ید واحده تأمین امنیت کشور هستند

امیر سرلشکر سید عبدالرحیم موسوی در حاشیه دیدار و گفت‌وگو با سردار حسین اشتری فرمانده نیروی انتظامی گفت: هر جا نیروی انتظامی نیازمند حمایت و پشتیبانی باشد، ما به اندازه توان و ظرفیت‌مان از این نیروی مقتدر پشتیبانی می‌کنیم. در حال حاضر مسئولیت اصلی تأمین امنیت مرزها برعهده نیروی انتظامی است و ما در مرزهای شمال شرق، شرق و غرب کشور به نیروی انتظامی کمک می‌کنیم و در این راستا نیروهای مسلح به‌عنوان ید واحده برای تأمین امنیت کشور تلاش می‌کنند. به‌عنوان یک شهروند، خودمان و خانواده‌هایمان مدیون نیروی انتظامی هستیم.

گزارش رزمایش مدافعان آسمان ولایت ۱۴۰۰

اقتدار پدافند، امنیت آسمان

سید جلال موسوی، ارسالی از اداره عقیدتی سیاسی پدافند ارتش

رزمایش مشترک تخصصی پدافند هوایی مدافعان آسمان ولایت ۱۴۰۰، با اعلام رمز «بارسول الله(ص)» و با استقرار سامانه‌های بومی موشکی، راداری، اطلاعات شناسایی، جنگ الکترونیک، سامانه‌های ارتباطی و شبکه دیده‌بانی بصری در منطقه کویر مرکزی و میدان تیر مرکز آموزش سمنان برگزار شد. این رزمایش به مدت دو روز و با حضور نیروهای پدافند هوایی ارتش و هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی انجام شد.

جابه‌جایی و واکنش سریع

نیروهای عملیاتی

در مرحله اول این رزمایش، گسترش و استقرار سامانه‌های پدافندی با رویکرد جابه‌جایی و واکنش سریع نیروهای عملیاتی با رعایت اصول پدافند غیرعامل برای فریب دشمن انجام شد. همچنین برقراری ارتباط‌های امن و چندلایه میان سامانه‌های پدافندی با مراکز فرماندهی و کنترل و شبکه یکپارچه پدافند هوایی کشور برای تصمیم گرفتن در هنگام وقوع تهدید صورت گرفت. در این مرحله از رزمایش همچنین پروازهای اطلاعاتی و شناسایی توسط هواپیماهای باسرنشین و بدون سرنشین ارتش و سپاه در منطقه عمومی رزمایش انجام شد که توسط نیروهای دفاع کننده، اقدامات راهکنشی و دفاعی به‌وسیله سامانه‌های کشف و درگیری

نکته قابل توجه و مهم این مرحله از رزمایش این بود که تمام سامانه‌های کشف، شناسایی، رهگیری و درگیری به‌کار گرفته شده توسط یکان‌های پدافند هوایی ارتش و سپاه، بومی و تولید شده به‌دست متخصصان و جوانان متعهد کشورمان در نیروهای مسلح و صنایع دفاعی کشور بود.

تشکیل لایه‌های امن پدافند هوایی برای حفاظت از مرزهای هوایی جمهوری اسلامی ایران و همچنین دفاع همه‌جانبه از مراکز حساس و حیاتی کشور از جمله اهداف این رزمایش بود. این اهداف با مهارت و هوشمندی کارکنان و نیروهای عملیاتی پدافند هوایی در ارتش جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و با هدایت و کنترل عملیاتی قرارگاه مشترک پدافند هوایی کشور به‌صورت ۲۴ ساعته در حال انجام است.

عملیات مقابله با جنگ الکترونیک و

سایبری دشمن

در ادامه برگزاری مراحل اصلی رزمایش مدافعان آسمان ولایت ۱۴۰۰، یکان‌های شرکت کننده از نیروی پدافند هوایی ارتش، نیروی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و نیروی هوایی ارتش، تکنیک‌ها و تاکتیک‌های مختلف جنگ الکترونیک و سایبری را به منظور مقابله با تهاجم الکترونیک تمرین کردند. نیروهای شرکت کننده، با ایجاد اختلال

علیه پرنده‌های مهاجم و کلیه مراحل دفاع هوایی تا مرحله اصابت الکترونیکی (شلیک سرد) به‌وقوع پیوست. استقرار سامانه‌های فرماندهی و کنترل، سامانه‌های راداری بومی معراج، فتح-۲، بشیر و قدس، سامانه‌های تاکتیکی اطلاعات و شناسایی، سامانه‌های الکترواپتیکی و سامانه‌های جنگ الکترونیک از دیگر اقدامات انجام شده در این بخش از رزمایش بود. مراکز کنترل و فرماندهی در این رزمایش با استفاده از سامانه‌های راداری اکتیو و پسیو، با بهره‌گیری از پایش سیگنالی و الکترواپتیک، عملیات پایش منطقه رزمایش را انجام داده و به‌محض کشف هدف متخاصم با استفاده از هوش مصنوعی و سامانه‌های تصمیم‌یار، سامانه موشکی متناسب با هدف را برای مقابله وارد مدار عملیاتی کردند.

نیروهای مسلح دوشادوش ملت در

مقابل دشمنان ایستاده‌اند

«امیر سرلشکر ستاد سید عبدالرحیم موسوی» فرمانده کل ارتش جمهوری اسلامی ایران در حاشیه بازدید از مراحل اجرای رزمایش، با بیان اینکه با تشکیل قرارگاه مشترک پدافند هوایی حضرت خاتم‌الانبیاء(ص) کشور، یک تحول اساسی در دفاع هوایی کشور ایجاد شده است، گفت: شبکه یکپارچه پدافند هوایی در اختیار این قرارگاه قرار دارد و دو قدرت برتر پدافند هوایی کشور یعنی نیروی پدافند هوایی ارتش و پدافند هوایی نیروی هوافضای سپاه در یک شرایط هم‌افزا و تلفیقی، کار خودشان را تحت فرماندهی شبکه یکپارچه پدافند هوایی آغاز کرده و تا امروز چندین رزمایش انجام داده‌اند. ضمناً این دو نیرو، آمادگی کامل دارند که در برابر هر تهدیدی از امنیت آسمان کشور دفاع کنند.

پشتیبانی قدرتمند نیروی هوایی ارتش در این رزمایش و اجرای پرحجم پروازهای باسرنشین و بدون سرنشین، بیانگر آن است که دلاور مردان این نیرو دست در دست هم‌زمان خود در سنگر پدافند هوایی، آماده دفاع همه‌جانبه از آسمان ایران اسلامی هستند.

پیام این رزمایش نیز این است که نیروهای مسلح ما دوشادوش ملت ایران در مقابل دشمنان، یکپارچه و مستحکم می‌ایستند و در مقابل

شکاری رهگیر نیروی هوایی تحت کنترل و هدایت عملیاتی شبکه یکپارچه پدافند هوایی کشور از جمله طرح‌هایی بود که در این رزمایش به‌طور دقیق انجام شد.

عقابان تیزپرواز هم حضور داشتند

در سناریو رزمایش، نیروی هوایی ارتش نیز به‌عنوان نیروی نرنجی و حمله‌ور و با کلیه امکانات و تجهیزات از جمله هواپیماهای باسرنشین و بدون سرنشین حضور فعال داشت. هواپیماها و پرنده‌های شکاری شامل جنگنده‌های اف ۱۴، میگ ۲۹، اف ۷ و هواپیمای تانکر و شنود الکترونیکی نیروی هوایی و هواپیماهای بدون سرنشین شامل پهپادهای جنگالی و رزمی به‌همراه مجموعه هواپیماهای بدون سرنشین از مجموعه نیروی هوافضای سپاه و نیروی پدافند هوایی ارتش در این رزمایش به‌ایفای نقش خود پرداختند.

طرح‌ریزی این رزمایش بر مبنای سناریوی واقعی بود که در شرایط واقعی رزم، پرنده‌های باسرنشین و بدون سرنشین به‌صورت انبوه به‌سمت مناطق حساس و حیاتی حمله‌ور شدند و در مقابل، نیروهای آبی به دفاع از این مناطق پرداختند. قطعاً برگزاری این‌گونه رزمایش‌ها، فرصت خوبی برای ارزیابی توانمندی خلبانان‌های جوان هواپیماهای باسرنشین و بدون سرنشین نیروی هوایی ارتش است تا بتوانند در شرایط واقعی تهدید یا حمله، از آسمان میهن اسلامی حراست کنند.

الکترونیک بر روی رادارها و سامانه‌های کشف و شناسایی پدافند هوایی به‌وسیله پهپادهای اخلاص‌گر، پایداری و قابلیت بقا و تداوم عملیات رادارها به‌عنوان یکی از اجزای اصلی پدافند هوایی در محیط آلوده به جنگ الکترونیک را مورد ارزیابی قرار دادند. همچنین عملیات اخلاص الکترونیک بر روی پهپادهای مهاجم و به‌دست گرفتن کنترل این پهپادها به‌منظور جلوگیری از نفوذ به منطقه رزمایش از دیگر تمرین‌های صورت‌گرفته در این مرحله از رزمایش بود که با موفقیت انجام شد.

انهدام اهداف متخاصم به‌وسیله سامانه‌های

بومی «سوم خرداد» و «۱۵ خرداد»

در این رزمایش، همچنین اهداف ارتفاع متوسط مهاجم با شلیک سامانه‌های بومی سوم خرداد نیروی هوافضای سپاه و ۱۵ خرداد نیروی پدافند هوایی ارتش سرنگون شدند.

«امیر سرتیپ قادر رحیم‌زاده»، فرمانده قرارگاه مشترک پدافند هوایی کشور با بیان اینکه در این رزمایش دفاع از مراکز حساس و حیاتی کشور به‌صورت یک رزم واقعی و دفاع ۳۶۰ درجه تمرین شد، گفت: نیروهای شرکت‌کننده در این رزمایش، همگی کارکنانی بودند که در صحنه واقعی رزم نیز باید طرح دفاع هوایی از مراکز حساس را اجرا کنند که این موضوع کمک شایانی به ارتقای تجربه عملیاتی آنها خواهد کرد. انجام اقدام تاکتیکی و دفاعی هواپایه توسط هواپیماهای

«سردار سرلشکر غلامعلی رشید»

فرمانده قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیاء(ص) در حاشیه بازدید از مراحل برگزاری رزمایش مشترک تخصصی پدافند هوایی مدافعان آسمان ولایت ۱۴۰۰ در مقابل خبرنگاران خاطر نشان کرد: این رزمایش متشکل از سه نیروی ارتشی و سپاهی شامل نیروی پدافند هوایی ارتش، نیروی هوایی ارتش و نیروی هوافضای سپاه، تحت کنترل و فرماندهی قرارگاه مشترک پدافند هوایی کشور طرح‌ریزی و اجرا شد و ما مشاهده کردیم در این

اهداف ارتفاع متوسط با شلیک

سامانه‌های بومی

مرصاد ۱۶ نیروی پدافند هوایی ارتش و طبس نیروی هوافضای سپاه سرنگون شدند. سامانه‌های بومی مرصاد ۱۶ نیروی پدافند هوایی ارتش و طبس نیروی هوافضای سپاه از جمله سامانه‌های بومی هستند که به دست متخصصان جوان کشورمان در ارتش، سپاه و صنایع دفاعی کشور تولید شده و در رزمایش مشترک تخصصی پدافند هوایی مدافعان آسمان ولایت ۱۴۰۰، اهداف مشخص شده توسط شبکه یکپارچه پدافند هوایی کشور را با موفقیت رهگیری و منهدم کردند. توجه به موضوع دفاع در برابر تهاجم الکترونیک و سایبری و توانمندی‌های سامانه‌های بومی در این حوزه از جمله دستاوردهای این رزمایش بود؛ چرا که سامانه‌های

رزمایش کلیه تهدیدها و اقدام‌های تهدیدآمیز دشمن مشابه یک صحنه واقعی جنگ ساماندهی و طرح‌ریزی شد و فرماندهان و رزمندگان نیروهای پدافند هوایی ارتش و سپاه به موقع آنها را کشف، رهگیری و منهدم کردند.

مانند بسیاری قابل قبولی از طرف قرارگاه مرکزی حضرت خاتم‌الانبیاء(ص) که از سوی فرمانده معظم کل قوا (مدظله‌العالی) این رزمایش را نظارت و ارزیابی می‌کند، به نیروهای عمل‌کننده در این رزمایش می‌دهیم.

غرش شلیک سامانه‌های موشکی «مرصاد ۱۶» و «طبس»

در مرحله عملیاتی رزمایش مشترک تخصصی پدافند هوایی مدافعان آسمان ولایت ۱۴۰۰

هر تهدیدی که بخواهد متوجه این سرزمین و آرمان‌های ما باشد، خواهند ایستاد. نکته قابل توجه این که این امنیت توسط جوانان کشور و سامانه‌های بومی تأمین شده است.

سامانه‌های پدافندی، بومی و دارای قدرت اثربخشی بالا هستند

«امیر سرتیپ علیرضا صباحی فرد» فرمانده نیروی پدافند هوایی ارتش در حاشیه برگزاری این رزمایش گفت: «برنامه‌های نیروی پدافند هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران دائماً در حال به‌روز شدن است و نسبت به سال گذشته اصلاً قابل مقایسه نیست. سامانه‌هایی که امسال در این رزمایش به کار گرفته شدند، کاملاً به‌روز، بومی و دارای قدرت اثربخشی بسیار بالا بودند. امروز با تکیه بر مهارت و هوشمندی کارکنان و نیروهای عملیاتی پدافند هوایی و با استفاده از سامانه‌هایی که به دست متخصصان و دانشمندان جوان کشورمان تولید شده‌اند، ما می‌توانیم فراتر از مرزهای کشور، دشمنان را رصد و در صورت تهدید واقعی، اقدام‌های لازم را انجام بدهیم.

متخصصان کشورمان است.

حضور پررنگ فرماندهان عالی رتبه نیروهای مسلح در رزمایش مشترک تخصصی پدافند هوایی مدافعان آسمان ولایت ۱۴۰۰ بیانگر اهمیت این رزمایش است. تمرین‌های بسیار پیچیده‌ای در این رزمایش انجام شد، مانند تمرین رزم پدافند هوایی در شب و در محیط جنگ الکترونیک مطلق و یا تهاجم به منطقه رزمایش از سمت و جهت‌های مختلف که همه این تهدیدها و پرنده‌های مهاجم یک‌به‌یک مورد اصابت موشک‌های پدافند هوایی قرار گرفتند. ارتباط پایدار و چندلایه در این رزمایش باعث شد تا اقدام‌های سایبری نیروهای متخصص مؤثر نباشد و در تمام طول رزمایش از ارتباط‌های امن، پایدار و چندلایه برخوردار باشیم. اقدامات ارزشمند اصحاب رسانه از خبرگزاری‌ها و رسانه‌های مختلف، به‌ویژه رسانه ملی و صداوسیما مرکز سمنان از جمله نکات مثبت این رزمایش به‌شمار می‌رود که توانستند لحظات حماسی این رزمایش را به‌سمع و نظر ملت شریف ایران برسانند.

این رزمایش برای ملت‌مان پیامی دلگرم‌کننده دارد و با این اقتدار و هماهنگی که در عملکرد نیروهای این رزمایش دیدیم، می‌توانیم ادعا و اثبات کنیم که امروز نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران از یک آسمان بسیار امن برخوردار است. ولی پیام این رزمایش به دشمنان این است که اگر کسی قصد تعرض به آسمان جمهوری اسلامی ایران را داشته باشد، قطعاً با واکنش قاطع و پاسخ دندان‌شکن نیروهای مسلح ایران مواجه خواهد شد.

سامانه‌های «تلاش» و «صیاد» اهداف خود را منهدم کردند

سامانه‌های «صیاد» نیروی هوافضای سپاه و «تلاش» نیروی پدافند هوایی ارتش در محیط جنگ الکترونیک این رزمایش موفق به رهگیری و انهدام اهداف متخاصم در ارتفاع متوسط شدند. قابلیت کنترل سامانه‌های موشکی، رادارهای مراقبتی، کنترلی، جنگالی و... برای مدیریت صحنه نبرد، اقدامی جدید و اساسی بوده که برای شبکه یکپارچه پدافند هوایی کشور بسیار حائز اهمیت است. همچنین مدیریت صحنه نبرد با استفاده از هوشمندسازی کلیه سامانه‌های پدافندی و بهره‌گیری از سامانه‌های راداری اکتیو و پسیو و همچنین دفاع مستحکم در برابر حملات و تهدیدهای هوایی دورایستا از جمله ویژگی‌های رزمایش مشترک تخصصی پدافند هوایی مدافعان آسمان ولایت ۱۴۰۰ بود.

پاسخ قاطع و دندان‌شکن نیروهای مسلح ایران به تهدیدهای دشمنان

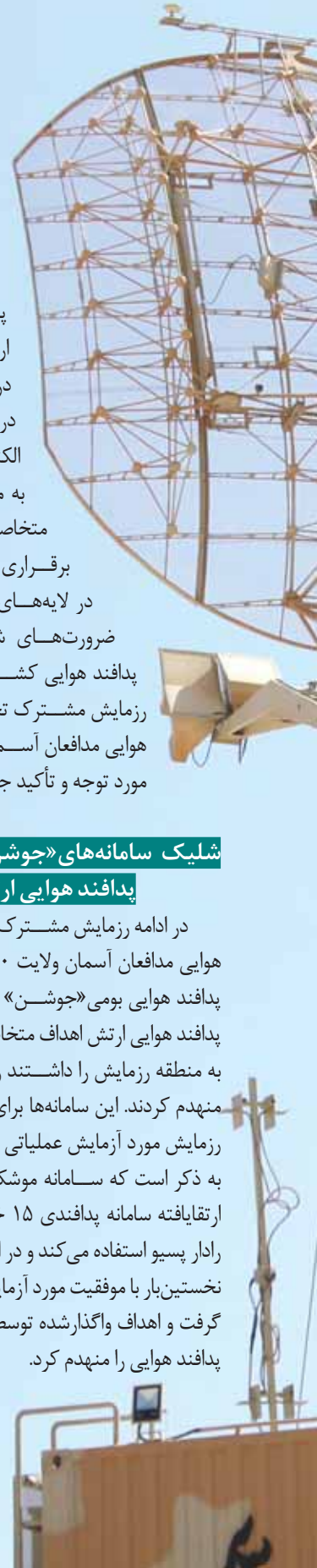
«امیر سرتیپ قادر رحیم‌زاده» فرمانده قرارگاه مشترک پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء(ص) کشور، با اعلام پایان موفقیت‌آمیز رزمایش، به تشریح اهداف دست‌یافته در رزمایش مشترک تخصصی پدافند هوایی مدافعان آسمان ولایت ۱۴۰۰ پرداخت و گفت: این رزمایش با رعایت تمام اصول ایمنی برگزار شد و به تمام اهدافی که برنامه‌ریزی شده بود دست پیدا کرد. تاب‌آوری و توانمندی سامانه‌های پدافند هوایی به‌ویژه سامانه‌هایی که طی یک‌سال گذشته به شبکه یکپارچه پدافند هوایی کشور اضافه شده‌اند و در سازمان رزم پدافند هوایی قرار گرفتند، خیلی بیشتر از برآوردهای علمی و آن چیزی بود که در وظایف تبیین شده این سامانه‌ها قید شده بود.

افتخار ما این است که همه سامانه‌هایی که در این رزمایش مورد استفاده قرار گرفتند، اعم از سامانه‌های راداری، موشکی و جنگ الکترونیک، همگی بومی و تولیدشده به‌دست دانشمندان و

پدافند هوایی ارتش و سپاه در این رزمایش در محیط جنگ الکترونیک مطلق به مقابله با اهداف متخاصم پرداختند. برقراری ارتباطات امن در لایه‌های مختلف از جمله ضرورت‌های شبکه یکپارچه پدافند هوایی کشور است که در رزمایش مشترک تخصصی پدافند هوایی مدافعان آسمان ولایت ۱۴۰۰ مورد توجه و تأکید جدی قرار گرفت.

شلیک سامانه‌های «جوشن» و «خاتم» پدافند هوایی ارتش

در ادامه رزمایش مشترک تخصصی پدافند هوایی مدافعان آسمان ولایت ۱۴۰۰، سامانه‌های پدافند هوایی بومی «جوشن» و «خاتم» نیروی پدافند هوایی ارتش اهداف متخاصم که قصد نفوذ به منطقه رزمایش را داشتند را در ارتفاع پست منهدم کردند. این سامانه‌ها برای اولین بار در این رزمایش مورد آزمایش عملیاتی قرار گرفتند. لازم به ذکر است که سامانه موشکی جوشن نسخه ارتقایافته سامانه پدافندی ۱۵ خرداد است که از رادار پسیو استفاده می‌کند و در این رزمایش برای نخستین بار با موفقیت مورد آزمایش و ارزیابی قرار گرفت و اهداف واگذارشده توسط شبکه یکپارچه پدافند هوایی را منهدم کرد.

ما سوسنگرد را از چنگ این خبیث‌های بعثی بیرون می‌کشیم

به مناسبت سالروز عملیات شکست حصر سوسنگرد در ۲۶ آبان‌ماه ۱۳۵۹

علی حسین احمدی، کارشناسی ارشد تاریخ

عملیات آزادسازی سوسنگرد از جمله پیروزی‌ها و موفقیت‌های اثرگذار برای کشورمان در دوران جنگ تحمیلی به‌شمار می‌رود که ضربه سنگینی به برنامه‌های ارتش عراق زد. این عملیات با تکیه بر مقاومت، ایثار و از خودگذشتی رزمندگان دلیر ایرانی به پیروزی رسید؛ عملیاتی که نقطه عطف راهبردی و جدی در فراهم‌سازی زمینه‌های تحول در وضعیت جنگ بود و باعث پیشبرد هدف بیرون راندن اشغال‌گران بعثی عراق و دست‌یابی به پیروزی‌های سرنوشت‌ساز در دفاع مقدس شد.

به مناسبت سالروز عملیات شکست حصر سوسنگرد در ۲۶ آبان‌ماه ۱۳۵۹، به‌صورت مختصر نقش بسیار مهم دو تن از تأثیرگذارترین افراد در این عملیات (مقام معظم رهبری و شهید ولی‌الله فلاحتی) را از زبان دو تن از دلیرمردان ارتش که در عملیات حضور داشته‌اند مرور می‌کنیم.

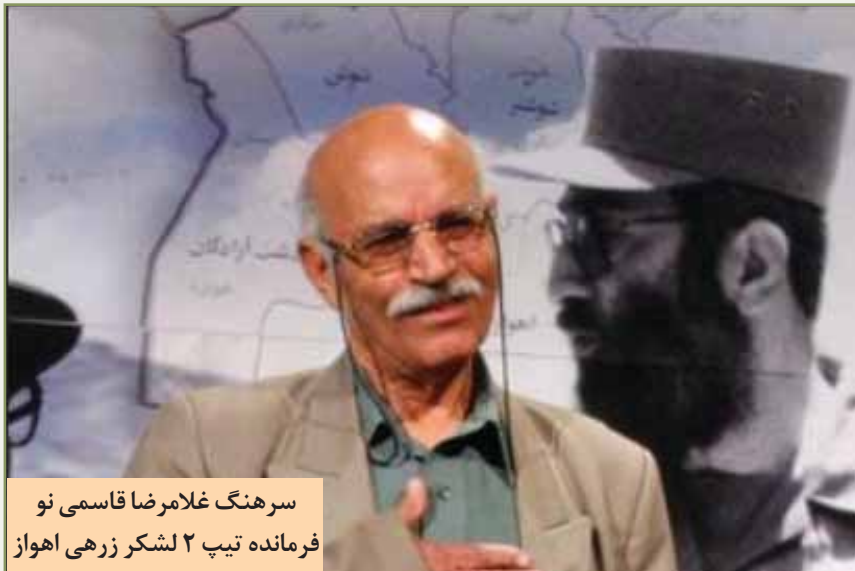
«امیر سرلشکر محمد سلیمی» فرمانده فقید ارتش جمهوری اسلامی ایران که در زمان شکست حصر سوسنگرد ریاست ستاد جنگ‌های نامنظم را برعهده داشت، از روزهای حساس منتهی به آزادسازی سوسنگرد و نقش مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی) در این پیروزی می‌گوید:

اینها فرشته‌اند!

بیست‌ودوم آبان‌ماه ۱۳۵۹، «ستوان اخوان» به من زنگ زد و گفت: ما سخت در زیر آتش دشمن هستیم؛ محاصره، لحظه به لحظه تنگ‌تر می‌شود و از همه مهم‌تر، آذوقه ما هم تمام شده است. خواستم اول شرایط فعلی سوسنگرد را به شما بگویم و بعد هم در این بی‌آذوقه‌ای بگویم که تمام مغازه‌های سوسنگرد باز است، ولی صاحبان آنها رفته‌اند. من نمی‌دانم اجازه دارم که بروم از این مغازه‌ها یک مقدار بیسکویت و مواد غذایی بردارم یا نه؟ شما از حضرت آقا سؤال کنید که تکلیف من چیست؟ حضرت آقا برای اقامه

اینها [نیروهای مستقر در سوسنگرد] باشیم، اینها فرشته‌اند. ضرر شهادت اینها برای ما به مراتب بیشتر از سقوط سوسنگرد است، چون بالاخره ما سوسنگرد را از چنگ این خبیث‌های بعثی بیرون می‌کشیم، اما اگر آنها شهید شدند، ما چه کار کنیم؟ آقای اشراقی، داماد حضرت امام خمینی رحمه‌الله‌علیه بود، گوشی را برداشت و گفت: «حضرت امام سلام رساندند و فرمودند

نماز جمعه در تهران تشریف داشتند. به ستوان اخوان گفتم: از کجا تلفن می‌کنی؟ دیروز که سوسنگرد بمباران شد؟ گفت: مقداری سیم گیر آوردم و از این تیرهای چوبی که برای تلفن بود، بالا رفتم و این را وصل کردم، موقتاً دارم صحبت می‌کنم. شما بگویید که تکلیف من چیست؟» حضرت آقا در آن روزی که با بنی‌صدر صحبت می‌کردند، می‌فرمودند: «باید به فکر

سرهنگ غلامرضا قاسمی نو
فرمانده تیپ ۲ لشکر زرهی اهواز

و صادر شود.» گفتم: در بند مأموریت دستور عملیاتی چه قید شد؟ فرمودند: «در بند مأموریت آمده که لشکر ۹۲ اهواز مأموریت دارد در منطقه عمومی سوسنگرد، تک کرده، سوسنگرد را از محاصره خارج و محور سوسنگرد-حمیدیه-اهواز را تأمین کند.» دیدم که مأموریت بسیار خوبی است. گفتم: در بند تدبیر سازمان چه آمده؟ فرمودند: قرار شد تیپ ۳ لشکر اهواز در شمال کرخه به آبادی سوهانیه بیاید و از آنجا با دشمن درگیر شود. تیپ ۲ (که همین تیپ مشهور و معروف به فرماندهی سرهنگ شهبازی رحمةالله علیه است) هم مأموریت دارد به عنوان تلاش اصلی را انجام بدهد. تعدادی از نیروهای سپاه هم در میان آنها بودند. نیروهای جنگ‌های نامنظم هم در نوک حمله به عنوان خط‌شکن هستند و مأموریت فردا اجرا شود. گردان ۱۴۸ پیاده هم از مشهد آمده بود. یک گروهان زرهی هم از شیراز آمده بود. این را هم به آن تیپ مأمور کردند. گروه ۱۴۸ با عنوان احتیاط تیپ، در منطقه اهواز بود.

خوشحال شدم و به حضرت آقا عرض کردم: چرا این مطالب را محکم بیان نمی‌کنید؟ جلسه پُربرتکی داشتید. دستور

حضرت آقا به بنی‌صدر چه گفتند؟

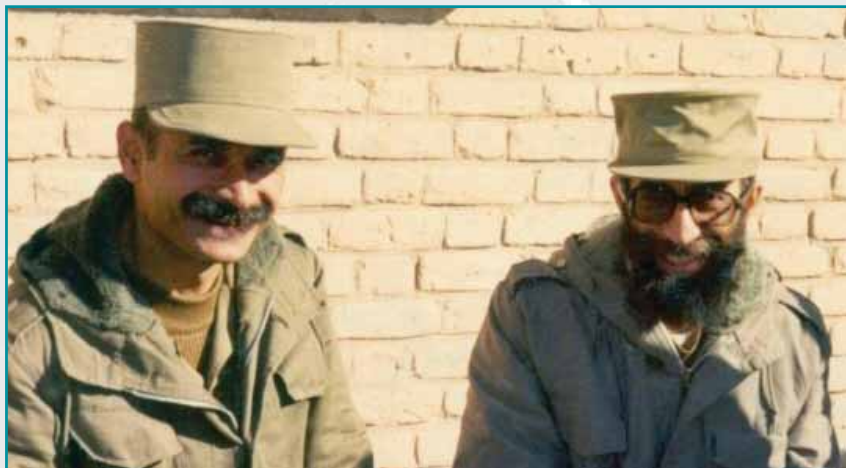
حضرت آقا گوشی را برداشتند و با بنی‌صدر در اهواز صحبت کردند. به بنی‌صدر با تحکم فرمودند: «این وضع نمی‌شود ادامه پیدا کند. پس کی می‌خواهید حرکت کنید؟ این قدر زمان گذشت.» بنی‌صدر گفت: بسیار خوب، حرف شما را قبول دارم. شما به ستاد لشکر بروید و نیروهای آنجا را تشویق کنید. من هم دستور این کار را می‌دهم. حضرت آقا با خوشحالی گوشی را گذاشتند. نزدیک ظهر بود. نمازشان را خواندند و بعد از ظهر برای شرکت در جلسه‌ای به لشکر رفتند. چون من مأموریت داشتم، دیگر در خدمت ایشان نبودم. آقای دکتر چمران هم در منطقه نبود. سرهنگ قاسمی، سرلشکر ظهیرنژاد (فرمانده وقت نیروی زمینی) سرلشکر فلاحی (جانشین وقت ریاست ستاد مشترک) آقای غرضی (استاندار) و افراد دیگری هم بودند. از چگونگی آن جلسه خبری ندارم.

همان شب ایشان برگشتند و برای نماز مغرب به ستاد جنگ‌های نامنظم آمدند. پس از نماز، من از ایشان سؤال کردم: داستان چه بود؟ آنجا چه شد؟ ایشان فرمودند: «بحث زیادی شد. قرار شد دستور عملیاتی نوشته

که اوضاع جنگ چطور است؟ حضرت آقا فرمودند: اوضاع جنگ این‌طور است که فردا قرار است یک عملیات سرنوشت‌ساز شروع شود، اما من نگران هستم؛ مگر اینکه حضرت امام دستوری بدهند و ببینیم که چه کار باید بکنیم.

من صبح جمعه، بیست‌وسوم آبان ماه تلفن را برداشتم و با حضرت آقا تماس گرفتم. گزارش این افسر را به عرض حضرت آقا رساندم. به ایشان عرض کردم: آن قولی که بنی‌صدر به شما داده بود و از سرهنگ قاسمی قول گرفته بودید که برای سوسنگرد تلاش‌هایی کنند و گشایشی به وجود بیاورند و فشار را از روی مردم بردارند، بنی‌صدر این اجازه را به سرهنگ قاسمی نمی‌دهد. آن قولی که بنی‌صدر به شما داد، عمل نشده است. این مطلب را به عرض حضرت آقا رساندم. ایشان ابتدا به منزل حضرت امام رحمةالله علیه تشریف بردند و گزارش جنگ را به عرض ایشان رساندند. از آنجا هم به شورای عالی دفاع رفتند و همین مطالب را در شورای عالی دفاع مطرح فرمودند. بنی‌صدر در آن جلسه گفته بود که من دنبال کار هستم، پیگیری می‌کنم و شما نگران نباشید. وقتی ما این را شنیدیم، خیلی خوشحال شدیم.

روز بیست‌وچهارم گذشت. صبح روز بیست‌وپنجم، حضرت آقا به اهواز تشریف آوردند و به ستاد آمدند. من گزارشی را به عرض ایشان رساندم و گفتم: وضع این‌طور است. بنی‌صدر به قول خود عمل نکرده است. این هم که در شورای عالی دفاع به شما گفته که من اقدام می‌کنم، در این چهل‌وهشت ساعت، من آثار و قرائنی از اقدام ندیده‌ام. اگر قرار است تیپ یا یکانی جابه‌جا شود، قرائن آن مشهود است. ما از حرکت دشمن در جبهه می‌فهمیم که استعداد آن چقدر است، ترکیب آن چیست، چه کاری می‌خواهد بکند. برآورد وضعیت می‌کنیم. من آثاری در این چهل‌وهشت ساعت از این کار ندیدم.

عملیاتی را که فرمانده لشکر می‌نویسد، ما مَهروموم می‌کنیم و همان‌جا صادر می‌کنیم. ایشان فرمودند: «نگرانی دارم. موارد زیادی تا به حال بوده که یک کار نظامی شروع شده، به جاهایی هم رسیده و نتایجی هم حاصل شده است، اما اواخر کار بدون اینکه به نتیجه برسیم، دستور آمده که متوقف شویم. یک چاهی کنده‌اند، یک متر مانده به آب برسد که می‌گویند بایستید. چرای آن معلوم نیست. می‌ترسم که این‌هم از همان سنخ باشد.»

مکالمه تلفنی با داماد

حضرت امام خمینی (ره)

در همین گفت‌ووشنود، تلفن زنگ زد. حضرت آقا گوشی را برداشتند. آقای اشراقی، داماد حضرت امام خمینی رحمه‌الله‌علیه بود و گفت: «حضرت امام سلام رساندند و فرمودند که اوضاع جنگ چطور است؟ حضرت آقا فرمودند: «اوضاع جنگ این‌طور است که فردا قرار است یک عملیات سرنوشت‌ساز شروع شود، اما من نگران هستم؛ مگر اینکه حضرت امام دستوری بدهند و ببینیم که چه کار باید بکنیم.» آقای اشراقی بعد از ۱۰ دقیقه دوباره تلفن زد و گفت: این موضوع را به عرض حضرت امام رحمه‌الله‌علیه رساندیم. ایشان مقرر فرمودند: «تا فردا سوسنگرد باید آزاد شود. در ضمن تیمسار فلاحی باید شخصاً مباشر در عملیات باشند.» مباشر عملیات یعنی به‌عنوان چشم کسی که فرمان را صادر کرده، تا عملیات را از نزدیک ببیند و نظارت کند و گزارش بدهد.

شب شده بود. نزدیک ساعت دوازده نیمه‌شب بود که آقای اشراقی این موضوع را اعلام کرد، ولی حضرت آقا باز هم بسیار نگران بودند. از سوسنگرد و جاهای دیگر خبرهای ناگواری می‌آمد. همین که این کار نشود، برای ایشان خیلی سنگین بود. ساعت دوازده شب رفتیم تا کمی استراحت کنیم.

رده خارج نکنید. عین همان تصمیمی که در لشکر گرفته شده، فردا عمل کنید. در ضمن حضرت امام این امر را فرمودند. شما موظفید این امر را همین امشب به اطلاع بنی‌صدر برسانید.» وقتی ایشان گوشی را گذاشتند، دو دستور را صادر کردند. یکی برای فرماندهی لشکر ۹۲ و یکی هم برای جانشین ریاست ستاد مشترک.

صبح پیروزی...

حضرت آقا موقع برنامه سحر تحقیق کردند و معلوم شد ساعت سه، تیپ و بقیه رزمندگان با همان سازمانی که داشتند، از منطقه تجمع حرکت کرده و از خط عبور کردند. از حدود ساعت پنج هم عملیات شروع شد. نیروهای جنگ‌های نامنظم هم رفته بودند. ساعت هشت صبح حضرت آقا آنجا چند ملاقات داشتند. از آنجا ما راه افتادیم که برویم و به جبهه بپیوندیم. در طول راه، نیروهای احتیاط بودند. حضرت آقا پیاده می‌شدند و با آنها صحبت می‌کردند. واحدهای پشتیبانی هم بودند که به همین ترتیب با آنها صحبت می‌کردند و در جریان تلاش‌های آنها قرار می‌گرفتند.

ما از جاده حمیدیه-سوسنگرد که جاده خلوتی بود، به طرف سوسنگرد می‌رفتیم.

نزدیک به یک بامداد شده بود که آقای چمران آمد و ما را بیدار کرد و گفت که طرح به‌هم خورده است. بنی‌صدر دستور داده که تیپ ۲ فردا وارد عمل نشود. حضرت آقا بدون معطلی گوشی را برداشتند و با پاسگاه فرماندهی نیروی زمینی (مرحوم ظهیرنژاد) در دزفول تماس گرفتند. صحبت ایشان با مرحوم ظهیرنژاد خیلی جالب بود.

حضرت آقا از ایشان پرسیدند: «شما برای چه این دستور را دادید؟» جواب داد: من این دستور را ندادم. این دستور را بنی‌صدر داده است. بنی‌صدر گفته برای اینکه کارهای مهم‌تری در اهواز داریم و این تیپ هم یک تیپ نادر و پرتوان است؛ تیپ خوبی است. اگر این تیپ در عملیات فردا شرکت کند، انهدام آن حتمی است. من به‌عنوان جانشین فرماندهی کل قوا صلاح نمی‌دانم این تیپ آنجا منهدم شود. مرحوم ظهیرنژاد به حضرت آقا گفت: من هم باید دستور را اجرا کنم، مگر اینکه خلاف آن صادر شود. حضرت آقا فرمودند: «تا وقتی که خبر آن صادر شود، به چیزی که می‌گویم گوش بده. این حرف قابل اعتنا نیست. به این حرف نمی‌توان توجه کرد. اصلاً اینکه می‌گویند تیپ منهدم می‌شود، برای چه منهدم شود؟ منهدم نخواهد شد. شما موظف هستید تیپ را از

محلی به نام کارخانه قند بردند. آنجا مستقر و برای عملیات سوسنگرد آماده شدیم. به عنوان فرمانده گردان تانک، گردان را بازسازی و تجدید سازمان کردم و برای هر نوع عملیات آماده شدیم. بنا به دستور ابلاغی به تیپ باید همان شب عملیات آزادسازی سوسنگرد را انجام می‌دادیم؛ از همان جا حرکت کردیم و نیروهای ما در یک خط پدافندی مستقر شدند.

ساعت حدود ده یازده شب اعلام حمله شد که با آتش سنگین دشمن مواجه شدیم. در این نبرد دشمن را به سمت جنوب سوسنگرد و جلالیه به عقب راندیم که محاصره شکسته شد. بعد از رفتن دشمن مواضع پدافندی تشکیل دادیم و با آزاد شدن سوسنگرد اهالی آن شهر و روستاهای اطراف با هر وسیله‌ای که می‌شد به سمت اهواز مهاجرت کردند، چون احتمال حمله می‌دادند. بعد از آن دشمن دوباره پاتک زد و با مقاومت ما عقب‌نشینی کرد، بلافاصله بعد از عقب نشینی دشمن، شهید فلاحی و مرحوم قاسمی و تعدادی دیگر در جلالیه حاضر شدند و اولین فردی که از سوسنگرد پیام شکست حصر آن را به ملت ایران داد، شهید فلاحی بود.

نقش مقام معظم رهبری در شکست

حصر سوسنگرد

قبل از شکست حصر سوسنگرد مقام معظم رهبری برای بازدید منطقه آمدند و واحدها را سرکشی کردند به رزمنده روحیه دادند، با آنها صحبت کردند و مشکلات آنها را مورد بررسی قرار دادند و در واقع سازمان‌دهی نیروها را به عهده داشتند. (پایگاه اطلاع‌رسانی نوید شاهد، ۷ مهر ۱۳۹۲)

منابع:

- ۱- پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری،
- ۲- پایگاه اطلاع‌رسانی نوید شاهد

حضرت آقا فرمودند: «برویم یک سری به ایشان بزنیم. من جلسه مهمی در تهران دارم، باید به تهران بروم.» به بیمارستان رسیدیم که شهید چمران را از اتاق عمل بیرون آورده بودند. قبل از هر حرفی، آقای چمران پرسید که وضع حمله چطور است؟ تک در چه وضعی است؟ گفتیم: ادامه دارد و دارند کار می‌کنند. ایشان به حضرت آقا قسم می‌داد که کاری کنید که تک از دور نیفتد و این پیروزی حاصل شود. بحمدالله در ساعت ۱۴:۳۰ نیروهای ما وارد سوسنگرد شدند و بیش از ۷۰۰ کشته و مجروح و تعدادی اسیر از عراقی‌ها گرفتند و چهار دستگاه تانک و ۶ دستگاه کامیون مهمات آنها را سالم به غنیمت گرفتند.

شهید فلاحی اولین پیام شکست حصر

سوسنگرد را به ملت ایران داد

«سرتیپ دوم مهدی روزی طلب» می‌گوید: زمان شکست حصر سوسنگرد من فرمانده گردان تانک تیپ ۲ دزفول لشکر ۹۲ بودم. در تاریخ ۲۶ آبان‌ماه ۱۳۵۹ دشمن مبادرت به محاصره سوسنگرد کرد. آن زمان ما در پل کرخه بودیم که دستور آمد و ما را به جاده سوسنگرد- اهواز نزدیک شمال شهر اهواز، در

درگیری هم زیاد بود. آتش دشمن در جنوب اجرا می‌شد؛ بالای کرخه کور به طرف جنوب کرخه که این طرف جاده بود. ما هم در لندور با حضرت آقا نشستیم و به طرف سوسنگرد می‌رفتیم. آن طرف جبهه، مثلاً دو کیلومتری جبهه، یک تانکر سوخت ایستاده بود. بلافاصله یک موشک هواپیما یا آتش توپخانه به این تانکر اصابت کرد و تنور قطوری از دود و آتش به آسمان زبانه کشید که همین‌طور چشم‌ها به آن خیره مانده بود. راننده هم برگشت که این صحنه را نگاه کند؛ حدود ۱۰ یا ۲۰ ثانیه نگاه کرد. حضرت آقا فرمودند: «تو کار خودت را بکن.» در واقع این نگاه سبب شد ما مقداری عقب‌تر بیفتیم. پس از اینکه کمی جلو رفتیم، ناگهان یک موشک آرپی‌جی عراقی‌ها از فاصله یک متری سطح جاده، از جلوی ما رد شد. به هم نگاه کردیم؛ بدون اینکه حرف بزنیم، ولی یک دنیا حرف در این نگاه بود. «إِنَّ اللَّهَ يَدْفَعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا»

ما به جبهه رسیدیم و دیدیم نیروها در دهانه ورود به سوسنگرد بودند. نیروهای جنگ‌های نامنظم شکار تانک می‌کردند. آتش‌های سوختن تانک به چشم می‌خورد. بعد از مدتی خبر دادند که آقای چمران مجروح شده و ایشان را به بیمارستان برده‌اند.

به مناسبت ۲۴ مهرماه سالروز تأسیس سازمان عقیدتی سیاسی ارتش، تعداد ۸ هزار و ۴۰۰ نسخه کتاب چاپ انتشارات ارتش، در مراسمی با حضور معاون فرهنگی و روابط عمومی ارتش و مدیر کل تأمین منابع نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور به کتابخانه‌های عمومی استان تهران اهدا شد.

گام بلند در راستای ارتقا و توسعه فرهنگ کتاب خوانی

به مناسبت ۲۴ مهرماه سالروز تأسیس سازمان عقیدتی سیاسی ارتش

محید مهدی لو

حضور در کتابخانه بیشتر کند. در واقع هنر کتاب‌دار این است که بتواند با روابط عمومی خوب و رابطه جذاب، فضا را از محیط محدود به ارائه و دریافت کتاب خارج کند. در زمینه تقویت منابع کتابی کتابخانه‌ها، گاهی به جهت محدودیت و دورافتاده بودن برخی از مناطق امکان ارائه کتاب وجود ندارد، اما نهاد سعی در رفع این مشکل نیز دارد.

ارسال تجهیزات لازم به ۳۲ باب از کتابخانه‌های ارتش در شهرستان‌ها

«سرهنگ جعفرزاده» رئیس اداره فرهنگی و انتشارات سازمان عقیدتی سیاسی ارتش نیز گفت: در ارتباطی که با «مهندس قلم‌چی» داشتیم، از ایشان درخواست تجهیز کتابخانه‌های ارتش را داشتیم که ایشان کتاب‌های کمک آموزشی به ارزش تقریبی هفتصد میلیون تومان به کتابخانه‌های ارتش اهدا کردند. در مرحله دوم با انعقاد قراردادی

مشارکت ارتش در توسعه و کیفی‌سازی کتابخانه‌ها خوب است

«سیدباقر میرعبداللهی» مدیر کل تأمین منابع نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور نیز در گفت‌وگو با نشریه «صف» گفت: باید مشارکت ارتش در توسعه و کیفی‌سازی کتابخانه‌ها را شروعی برای تفاهم‌نامه‌های جدید بدانیم تا این همکاری به اهداف و نتایج مورد انتظار برسد.

بر اساس وظیفه و اساس‌نامه، برای نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور مهم است که مخاطبان آن اعم از کارکنان ارتش و خانواده آنان از لحاظ منابع کتابخانه‌ای تأمین شوند. تهیه کتاب و اسباب‌بازی، فعالیت‌های فرهنگی و تجهیز کتابخانه از اقدامات اساسی نهاد است. البته از سال ۱۳۹۸ که بازار کاغذ دچار نوسان شد، امکان تأمین کتاب برای نهاد را مشکل کرد، اما با گذشت زمان سعی کردیم در زمینه‌های دیگر اقدام کنیم. بنابراین همکاری را محدود به دریافت و ارائه کتاب ندانستیم، بلکه از فضای کتابخانه استفاده گسترده‌تری شد؛ مثل اعزام کتاب‌دار به مراکز کتابخانه‌ای جهت قصه‌گویی، برگزاری گردهمایی با موضوع‌هایی مانند روان‌شناسی تربیتی، رابطه همسران، فرزندآوری و همچنین ایجاد محیط شاداب‌تر نسبت به منازل که انگیزه کودکان را برای

کتاب‌های چاپ ارتش، مرجع ارزشمند برای جویندگان و پژوهش‌گران

«امیر سرتیپ‌دوم شاهین تقی‌خانی» معاون فرهنگی و روابط عمومی ارتش در جلسه با مسئولان نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور گفت: انتشارات سازمان عقیدتی سیاسی ارتش به‌عنوان قدیمی‌ترین انتشارات ارتش از بدو انقلاب تاکنون فعال بوده و توانسته است با چاپ اسناد و کتاب‌های مختلف در حوزه‌های فرهنگی، دفاع مقدس، پژوهشی و دیگر حوزه‌های مورد نیاز، گام بلندی در راستای ارتقا و توسعه فرهنگ کتاب‌خوانی بردارد. بسیاری از کتاب‌های چاپ ارتش می‌توانند به‌عنوان مرجع برای جویندگان و پژوهشگران استفاده شوند. ارتش ۳۳۹ کتابخانه در یکان‌های ارتش و کوی‌های سازمانی آن دارد که انشاءالله با همراهی و هم‌دلی نهاد عمومی کتابخانه‌های کشور و در یک تعامل سازنده، ضمن مشارکت در تقویت و گسترش کیفی و کمی کتابخانه‌ها، امیدواریم کتاب‌های ارزشمند ارتش بهتر از قبل در دسترس مردم قرار گیرند.

دیداری و شنیداری فعال شده تا با ایجاد ارتباط با مراکز دیجیتال اقداماتی را انجام دهد. البته باید اشاره داشت که این مقوله یک موضوع نو و به‌روز است که هنوز حدود و ثغور آن کاملاً مشخص نیست.

در سامانه کتابخانه‌های کشور امکان جست‌وجوی تمام کتابخانه‌های سطح کشور و اعلام موجودی هر عنوان کتاب وجود دارد، اما امکان بهره‌برداری از آن به‌صورت دیجیتال نیست؛ در این زمینه اقداماتی صورت گرفته است. البته مشکلاتی در خصوص تأمین حقوق مولفان و مصنفان بود که با استفساریه‌ای اخیراً از مرکز پژوهش‌های مجلس صورت گرفت؛ نهاد کتابخانه‌های کشور از این قانون مستثنی شد و ناشران مرتبط با نهاد، ملزم به ارائه فایل پی‌دی‌اف کتب چاپی خود شدند. در این راستا حجم زیادی از فایل کتب جمع‌آوری شده که با نصب سامانه‌های مربوطه مورد استفاده قرار خواهند گرفت.

و حتی اگر زیرساخت‌های مناسبی برای تولید کتاب دیجیتال نیز فراهم شود، کتاب سنتی جایگاه و حرمت خود را حفظ خواهد کرد؛ مثلاً برخی از سبک‌ها مثل ادبیات داستانی، شعر و ... استفاده از آن به شکل سنتی جذابیت خاصی دارد، لازم است به تجهیز کتابخانه‌ها بیش از گذشته توجه کنیم. این میراث اسلامی و ایرانی از یک ارزش و جایگاه خاصی برخوردار است؛ چه اینکه سنت شفاهی که از گذشته‌های بسیار دور در فرهنگ ما بوده، اگر مکتوب نمی‌شد تا امروز باقی نمی‌ماند. بنابراین باید حرمت کتاب سنتی را نگه داشت و در همین راستا تغییراتی را هم ایجاد کرد، مثل تغییر قطع کاغذ، ایجاد گرافیک جذاب و دقیق مورد پسندتر و پرهیز از تولید انبوه که اهداف مفیدی را هم دنبال نمی‌کند.

تولید کتاب مجازی نیاز به زیرساخت‌هایی دارد. ایجاد کتابخانه دیجیتال از سال‌ها پیش در نهاد مطرح بود یک نمونه از این نوع کتابخانه با عنوان «کتابخانه بدون کتاب» در پارک دانشجو در حال آماده‌سازی است، در این کتابخانه، منابع دیجیتالی اعم از کتاب، مقاله، پایان نامه و ... در حال بارگذاری است و سامانه‌های مرتبط با آن در حال نصب هستند. در گام بعدی، در کتابخانه مراکز استان‌ها بخشی با عنوان

که به امضای ایشان رسید، تجهیزات لازم به ۱۶ باب از کتابخانه‌های ارتش که همگی در شهرستان‌های کم‌برخوردار بودند ارسال شد که ما هم از اقدام‌ها مجدانه و مخلصانه ایشان در همایش اندیشه و قلم، به‌صورت ویژه تقدیر کردیم. اکنون در مرحله سوم اقدامات خود در نظر داریم با تأمین زمینی در یکی از کوی‌های سازمانی که یکی از بزرگ‌ترین شهرک مسکونی کشور است، نسبت به ساخت بنا و تجهیز آن اقداماتی را انجام دهیم.

باید حرمت کتاب سنتی را نگه داشت

«خانم دکتر مهدیان‌پور» معاون ادراک کل نهاد کتابخانه‌های عمومی استان تهران گفت: می‌توانیم در مرحله بهره‌برداری نسبت به تجهیز و اعزام کتاب‌دار و ارائه خدمات و راه‌اندازی همکاری داشته باشیم. باتوجه به اینکه در فرهنگ شرقی ذهن افراد با استفاده از کتاب در قالب سنتی آن انس زیادی دارد

گزارش دهمین رزمایش اقتدار هوایی فدائیان حریم ولایت

رزمایشی به وسعت ایران اسلامی

مهدی رحمتی نیا، کارشناس اطلاع‌رسانی و دانش‌شناسی، ارسالی از عقیدتی سیاسی نیروی هوایی ارتش

همزمان با هفته وحدت، «دهمین رزمایش اقتدار هوایی فدائیان حریم ولایت نیروی هوایی ارتش» با نام مقدس «یا محمد رسول الله (ص)» برای اولین بار به صورت غیرمتمرکز و به صورت مستقیم با شرکت دهها فروند از انواع هواپیماهای شکاری، شکاری بمب‌افکن، ترابری سنگین و نیمه‌سنگین، سوخت‌رسان، شکاری رهگیر و شناسایی، گشت هوایی و هواپیماهای بدون سرنشین به مدت یک روز با حضور تمامی پایگاه‌های نیروی هوایی ارتش، با محوریت پایگاه‌های شهید بابایی اصفهان، شهید یاسینی بوشهر، شهید عبدالکریمی بندرعباس، وحدتی دزفول و شهید فکوری تبریز انجام شد.

مشارکت گسترده

پرنده‌های نیروی هوایی

دهمین رزمایش اقتدار هوایی فدائیان حریم ولایت نیروی هوایی ارتش با مشارکت حجم گسترده‌ای از انواع هواپیماهای با سرنشین و بدون سرنشین، شامل بمب‌افکن سنگین راهبردی سوخو-۲، اف-۴، اف-۵، اف-۷ آر اف-۴، میگ-۲۹، اف-۱۴، صاعقه، هواپیماهای سوخت‌رسان بوئینگ ۷۰۷ و ۷۴۷، هواپیماهای ترابری و پشتیبانی، هواپیمای گشت دریایی پی‌تری اف، همراه انواع پهبادهای بدون سرنشین کرار، کیان، ابابیل، آرش و کمان-۱۲ مجهز به راکت،

موفقیت با اتکا بر توان و تجهیزات

ساخت داخل

در نخستین مرحله از این رزمایش، هواپیماهای بمب‌افکن سنگین اف-۴ و اف-۵، مجهز به موشک‌های نقطه‌زن، هوشمند و هدایت‌شونده و هواپیمای اف-۷ مجهز به بمب بومی دورایستای یاسین ۹۰ و راکت‌های ساخت داخل با تکنیک‌های ابتکاری و خارج از رینگ پدافندی توسط خلبانان شجاع و جوان نیروی هوایی ارتش، اهداف حساس و حیاتی دشمن فرضی را در زمین و دریا با موفقیت منهدم کردند. تیراندازی علیه اهداف هوایی با سرعت و

موشک‌های نقطه‌زن، بمب‌های هوشمند بُرد بلند و اخلاص گره‌های راداری و با هدف طرح‌ریزی و هدایت تمرکزی به‌منظور اجرای انواع عملیات هوایی، افزایش شعاع عملیات با انجام سوخت‌گیری هوایی در داخل و خارج از مرز، استفاده از هواپیماهای رهگیر با هدف کسب برتری هوایی، به‌کارگیری روش‌های دستیابی به اهداف زمینی و هوایی در مناطق ناشناخته، کسب و ارتقای مهارت‌های لازم جهت آماده‌سازی به‌موقع پرنده‌های شرکت‌کننده توسط کارکنان فنی و تمرین پرواز نوابری ارتفاع پست، بدون استفاده از سامانه‌های نوابری هواپیما برگزار شد.

هوایماهای شناسایی و عکس برداری آر اف ۴ با بهره گیری از دوربین بومی و پیشرفته «سمات»، پهپادهای کمان ۱۲ و هوایمای گشت دریایی پی تری اف به جمع آوری اطلاعات سیگنالی، شنود الکترونیکی و عکس برداری از منطقه عمومی رزمایش پرداختند.

نیروی هوایی ارتش روز به روز مقتدرتر، پای کار تر و قوی تر است

«امیر سرلشکر سید عبدالرحیم موسوی» در حاشیه دهمین رزمایش اقتدار هوایی فداییان حریم ولایت نیروی هوایی ارتش گفت: هدف از برگزاری رزمایش‌ها در نیروهای مسلح هر کشوری، از جمله کشور ما، به روز نگه داشتن خود و اجرای آموزش‌ها در میدان عمل، به کارگیری راهبردهای فراگرفته شده در میدان نبرد، آمادگی و ایجاد بازدارندگی در برابر تغییراتی که در تهدیدها ایجاد می‌شود، آشنایی نیروهای نظامی با تجهیزات و مهمات جدیدی که به سازمان رزم آنها اضافه شده و آشنایی با نحوه کاربرد سامانه‌های فرماندهی است.

رزمایش اقتدار هوایی فداییان حریم ولایت نیروی هوایی ارتش، یادآور خاطره عملیات ۱۴۰ فروندی در روز اول آغاز جنگ تحمیلی است؛ امروز ما عملیات به روز شده ۱۴۰ فروندی را مشاهده کردیم و کاری که آن روز با روش‌ها و راهبردهای آن زمان انجام شد، امروز به صورت

رزمی کمان ۱۲ با استفاده از بمب‌های هوشمند و نقطه زن قائم و پهپادهای کرار مجهز به بمب‌های ۵۰۰ پوندی و راکت با استفاده از اصل غافل گیری، اهداف حیاتی دشمن اعم از یکان‌های سطحی و رادارهای زمینی را مورد هدف قرار داده و اهداف تعیین شده را به دقت منهدم کردند. در اجرای این مرحله از رزمایش هوایماهای با سرشنین نیروی هوایی، با سامانه‌های اخلاص گر و با استفاده از نوین ترین روش‌های جنگ الکترونیک، با از کار انداختن سامانه‌های پدافندی نیروهای دشمن، مسیر امن را برای اجرای عملیات پهپادی فراهم کردند. استفاده از پهپادهای انتحاری نقطه زن کیان و آر ش برای اجرای حملات دقیق علیه مواضع دشمن در فواصل دور و عملیات مراقبت و شناسایی جنگ الکترونیک و آزمایش انواع سامانه‌های پیشرفته ارتباطی نیروی هوایی ارتش با استفاده از بسترهای امن شبکه‌های بی سیم و با سیم، انواع سامانه‌های تسهیلات پروازی و انواع سامانه‌های راهبردی، از دیگر عملیات‌های اجرا شده در این مرحله از رزمایش بود که با موفقیت انجام شد. پیش از آغاز مرحله عملیاتی رزمایش،

ارتفاع مختلف، تیراندازی و بمباران هوا به زمین در شرایط مختلف با استفاده از بمب‌های هوشمند، بومی و ارتفاع یافته سنگین و نیمه سنگین و استفاده از انواع موشک‌های لیزری، تلویزیونی، حرارتی، راداری و انواع راکت‌ها و بمب‌های تولید شده به دست متخصصان جوان کشور، اجرای عملیات بُرد بلند با استفاده از اصل غافلگیری و مورد اصابت قرار دادن اهداف حیاتی و رادارهای زمینی دشمن با استفاده است موشک‌های بهینه سازی شده لیزری و راداری توسط جنگنده بمب افکن‌های راهبردی سوخو ۲۴، همچنین مأموریت تاپ کاور و عملیات سوخت گیری هوایی از تانکر سوخت رسان بوئینگ ۷۰۷، به منظور اجرای پوشش هوایی در ارتفاع پست توسط جنگنده‌های اف-۱۴ و پرواز در ارتفاع پست هوایماهای میراژ اف-۱ و بمب افکن اف-۴ با همراهی جنگنده‌های اف-۱۴ با هدف عملیات رهگیری هوایی بخش دیگری از این رزمایش بود که با موفقیت انجام شد.

انهدام اهداف سطحی توسط پهپاد کمان ۱۲ و تجهیز پهپاد کرار به بمب‌های ۵۰۰ پوندی
در دومین مرحله از رزمایش، پهپادهای

دقت در نقطه‌زنی بمب‌ها و راکت‌ها در عملیات هواپه‌ز زمین و موشک‌های هواپه‌هو و رصد اطلاعاتی منطقه عملیات، از محورهای مورد توجه در این رزمایش بزرگ بود.

بهره‌مندی از کارکنان متخصص جوان و پیش‌کسوتان، استفاده از مهمات نقطه‌زن و دورایستای بومی با قدرت تخریب بسیار بالا توسط هواپیماها و پهپادها، نوآوری در اقدامات، افزایش حجم قدرت آتش و دقت در اصابت اهداف متحرک و ثابت زمینی و هوایی، به‌کارگیری شبکه یکپارچه فرماندهی و کنترل با استفاده از زیرساخت‌های امن مستقل، بهره‌برداری از سامانه‌ها، تسلیحات و تجهیزات فناور پایه، توزیع و دیجیتالی‌شده، مراقبت و پایش دائمی شبکه با به‌کارگیری تیم‌های متخصص در زمینه‌های ارتباطات، فناوری اطلاعات، سایبری و جنگ الکترونیک از نقاط قوت دهمین رزمایش اقتدار هوایی فدائیان حریم ولایت نیروی هوایی ارتش بود. این رزمایش با رویکرد شبکه‌محوری و پشتیبانی سامانه‌های عملیاتی، اطلاعاتی و آمادی در شبکه یکپارچه ارتش جمهوری اسلامی ایران انجام شد و ضمن اینکه نیروی هوایی در کنار سایر نیروهای مسلح تحت فرماندهی ولی امر مسلمین و فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی)، وظیفه تأمین امنیت پهنه هوایی کشور را برعهده دارد، پیام این رزمایش؛ امنیت، ثبات، دوستی و صلح

بزرگمان هم این تعهد را می‌دهیم که سربازان فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) در دفاع از نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، آرمان‌ها و دفاع از حدود و ثغور کشور عزیزمان، آماده و پا در رکاب هستند تا فرامین را به بهترین نحو ممکن انجام دهند.

انعکاس بخشی از قابلیت‌ها و توان رزمی نیروی هوایی

«امیر سرتیپ خلبان حمید واحدی» فرمانده نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در پایان این رزمایش، در جمع‌بندی اقدامات انجام شده گفت: «این رزمایش به‌منظور انعکاس بخشی از قابلیت‌ها و توان رزمی نیروی هوایی، همزمان با کسب آمادگی‌های لازم در هدایت و کنترل آتش شکاری رهگیرها، ارتقای توان رزم، تمرین اجرای طرح‌های شناسایی، عملیاتی و کسب الگوی مناسب جهت نبرد در شرایط واقعی و با بهره‌گیری از انواع هواپیماهای باسرنشین و بدون‌سرنشین، به‌صورت دو سویه برنامه‌ریزی و اجرا شد و نمایش قدرت هوایی، انعکاس بخشی از قابلیت‌ها و توان رزمی نیروی هوایی ارتش، تمرین عملیات بُرد بلند جنگنده‌ها در خارج از رینگ پدافندی دشمن،

بسیار پیشرفته‌تر در سراسر کشور صورت پذیرفت. خداوند بزرگ را شاکریم که نیروی هوایی مثل همه نیروهای مسلح، روزبه‌روز مقتدرتر، پای‌کارتر و قوی‌تر، آماده اجرای تدابیر فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) به بهترین نحو ممکن است. این اتفاق بسیار مبارکی است که به برکت انقلاب اسلامی، نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و تدابیر داهیانیه فرمانده معظم کل قوا (مدظله‌العالی) در همه نیروهای مسلح از جمله نیروی هوایی الهی ارتش ایجاد شده و همان‌طور که تاریخ نیروی هوایی از روز اول پیروزی انقلاب تا امروز پر از سوابق روشن و تابناک بوده و برای همه ملت شایسته افتخار است، این رزمایش که امروز با سبک جدید انجام شد، نقطه آغاز بسیار پربرکتی است برای کارهای بزرگ‌تری که نیروی هوایی ما انجام خواهد داد. اطمینان دارم به برکت این روزهای عزیز ماه ربیع‌الاول و ولادت پر سعادت پیامبر اکرم (ص) و حضرت امام صادق (ع)، آینده نیروی هوایی مقتدرتر و پرافتخارتر خواهد بود و امیدوار هستم که اقتدار ما، دشمنان را هشیار کرده باشد که دچار محاسبات غلط نشوند. به ملت

خبری اسرائیلی جروزالم پست، سی تی وی نیوز، خبرگزاری روسی اسپوتنیک، جی اس نیوز و ... با انتشار تصاویر، اخبار و مقالاتی، به پوشش خبری و تحلیل این رزمایش پرداختند. شبکه قطری العربی با پخش تصویری از این رزمایش، به هم‌زمانی سفر «سردار سرلشکر باقری» رئیس ستاد کل نیروهای مسلح به روسیه با برگزاری این رزمایش پرداخته و دستاورد این سفر را توافق برای خرید جنگنده جت آموزشی و بالگرد از روسیه اعلام کرد. این شبکه با بیان این مطلب که «رزمایش پشت رزمایش، پیام‌های ایران به زبان آتش متوقف نمی‌شود»،

به گستره عظیم این رزمایش از شمال غربی، نزدیک جمهوری آذربایجان تا کویر مرکزی ایران و مشارکت همه پایگاه‌های نیروی هوایی در آن اشاره کرد و گفت: همه این اقدام‌ها تأکیدی بر آمادگی کامل ایران و آزمایش سناریوهای مختلف در سایه وجود منطقه‌ای است که تنش و نگرانی از آن دست بر نمی‌دارد. همچنین این شبکه در بخشی دیگری از گزارش خود به موفقیت بمب بومی یاسین ۹۰ علیه اهداف کوچک و پهپادهای انتحاری کمان ۱۲، کرار، ابابیل و آرش که در این رزمایش حضور داشتند، اشاره کرد.

پایگاه خبری سی تی وی نیوز نیز با اشاره به رزمایش مشترک دو هفته قبل نیروی پدافند هوایی در صحرای وسیع مرکزی کشور با مشارکت ارتش و سپاه، هدف ایران از برگزاری رزمایش‌های سالانه را ارزیابی آمادگی و توانایی رزمی و نظامی خود برشمرد.

پایگاه خبری اسرائیلی جروزالم پست با این تیتیر که «اسرائیل و ایران مانورهای هوایی در مقیاس بزرگ جداگانه برگزار می‌کنند» به تنش‌های بین رژیم صهیونیستی و ایران اشاره کرده و رزمایش اقتدار هوایی مدافعان حریم ولایت را آزمایش توانمندی‌های نیروی هوایی ارتش ایران بیان کرد.

هوایی ارتش در تهران ملاحظه کردیم. یعنی این گروهی که اینجا هستند، به بوشهر، بندرعباس، تبریز، اصفهان و دیگر نقاط کشور برای مشاهده رزمایش سفر نکردند، بلکه این رزمایش با این گستره عظیم جغرافیایی توسط شبکه مدیریت و فرماندهی پیشرفته به صورت برخط در تهران و در مرکز پست فرماندهی نیروی هوایی مشاهده و تحت نظارت و ارزیابی قرار گرفت.

وجه تمایز این رزمایش با سایر رزمایش‌های نیروی هوایی که در گذشته انجام شده، توسعه و پیشرفت شبکه فرماندهی و کنترل است و تمامی مراحل رزمایش از تهران مورد بررسی و رصد قرار گرفت و این به‌عنوان یک پیشرفت قابل توجه در شبکه فرماندهی و کنترل ارتش است. ضمن اینکه در بحث ابتکار، خلاقیت، راهبرد، روش و تجهیزات جدید و آموزش نیز، تغییرها و تفاوت‌های بسیاری با گذشته داشت.

بازتاب رزمایش در رسانه‌های خارجی

برگزاری دهمین رزمایش اقتدار هوایی فدائیان حریم ولایت نیروی هوایی توجه بسیاری از رسانه‌های منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای را به خود جلب کرد. رسانه‌هایی همچون العربی قطر، وبسایت

پایدار برای کشورهای منطقه، اطمینان خاطر برای هم‌وطنان و آمادگی برای دفاع و پاسخ کوبنده در صورت اشتباه و خطای محاسباتی برای دشمنان است.»

توسعه و پیشرفت شبکه

فرماندهی و کنترل

«امیر دریادار حبیب‌الله سیاری» معاون هماهنگ‌کننده ارتش، در حاشیه برگزاری دهمین رزمایش اقتدار هوایی فدائیان حریم ولایت نیروی هوایی گفت: این رزمایش دارای ویژگی‌ها و مشخصات خاص و ویژه‌ای است که مجموع این ویژگی‌ها، قدرت هوایی و قدرت پدافند هوایی جمهوری اسلامی ایران را نشان می‌دهد؛ از جمله ویژگی‌های این رزمایش، قدرت، مهارت، آمادگی و پا در رکاب بودن کارکنان نیروی هوایی به‌ویژه خلبانان جان‌برکف این نیرو، به نمایش گذاشته شدن سلاح جدید و تجهیزات بومی، نمایش خلاقیت و راهبردهای هوایی بود که سبب شد این رزمایش یکی از ارزشمندترین رزمایش‌ها و اثرگذار در ارتقای توانمندی و توان رزم نیروی هوایی ارتش برای دفاع از حریم کشور شود.

ویژگی خاص این رزمایش این بود که ما رزمایش را از داخل پست فرماندهی نیروی

آمریکا جهان را به سمت جنگ سرد جدید می‌برد!

راهبرد مهار چین، تغییر در الگوی نظام جهانی / پشت پرده خروج تدریجی آمریکا از افغانستان و منطقه و ورود آمریکا به حوزه آسیا-اقیانوسه با انعقاد معاهده نظامی «آکوس»

نوید علی پور، کارشناس ارشد جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک

خروج ناگهانی آمریکا از افغانستان پس از بیست سال حضور مستمر، سوالات بسیاری را در اذهان عمومی به وجود آورد، اما شاید محتمل ترین پاسخ برای این پرسش مهم به جنگ سرد میان آمریکا و چین مربوط باشد. از اواخر آگوست که آمریکا رسماً نیروهای نظامی خود را از افغانستان خارج کرد، انتظار نمی‌رفت طالبان با این سرعت بتواند بر افغانستان مسلط شود؛ بنابراین بیش از آنکه رقبای راهبردی ایالات متحده از این واقعه شگفت‌زده شوند، متحدان آمریکا به ویژه متحدان اروپایی این کشور در ناتو بودند که از این تصمیم زودهنگام بهت‌زده شدند! چرا که سرعت بالای خروج نیروهای آمریکایی از افغانستان و بیرون آمدن طالبان از غارهایی که دو دهه در آنجا پنهان بودند، هم‌زمان با هم به وقوع پیوست و چنان خلأ قدرتی را به وجود آورد که حتی ارتش به اصطلاح سیصد هزار نفری آموزش دیده و مجهز افغانستان نتوانست به هماهنگی در مقابل هجوم طالبان دست یابد و در مدت کوتاهی فروپاشید.

گویا سرنوشت افغانستان در مذاکرات دوحه رقم خورده بود و اکنون زمان عمل به توافق‌های پشت‌پرده رسیده بود. در این مسئله ابهامی وجود ندارد که ایالات متحده از حضور فرسایشی بیست ساله خود در افغانستان به سطوح آمده بود، همچنان که انگلستان در قرن نوزده و شوروی در قرن بیست از افغان‌ها شکست خوردند و از این کشور خارج شدند و به همین دلیل آمریکا نمی‌خواست به سرنوشت دو قدرت قبلی دچار شود.

اما سؤال اینجاست که چرا ایالات متحده در یک پروسه زمانی مشخص از افغانستان خارج نشد و دولت این کشور ظرف چند هفته فروپاشید؟ بیش از آنکه خروج آمریکا از افغانستان را به عنوان فرار و خروج غیرمسئولانه ببینیم، باید تلاش کنیم بدانیم در پس سیاست‌ها و راهبرد ایالات متحده آمریکا در قبال افغانستان چه راهبردهایی وجود دارد و هدف بلندمدت این کشور از خروج ناگهانی خود از افغانستان چیست؟

اهمیت ویژه افغانستان در چیست؟

افغانستان از معادن و منابع زیرزمینی بسیاری برخوردار است و در سال ۲۰۱۷ روزنامه نیویورک تایمز در گزارشی درباره معادن این کشور نوشت: «افغانستان از لحاظ منابع زیرزمینی ثروتمندترین کشور جهان است، منابع غنی سنگ مس، آهن، گوگرد، نقره، لیتیوم، تیتانیوم، آلومینیوم، سنگ نمک و دیگر عناصر کمیاب در این کشور به وفور یافت می‌شوند. این کشور یکی از بزرگ‌ترین ذخایر لیتیوم جهان را در اختیار دارد، ماده‌ای که در صنعت ذخیره‌سازی انرژی و صنایع الکترونیکی از اهمیت بی‌نظیری برخوردار است؛ به گونه‌ای که می‌گویند قرن بیست‌ویکم، قرن لیتیوم است.»

ثروت معادن افغانستان در بررسی‌های جغرافیایی روس‌ها در جریان اشغال افغانستان در سال‌های ۱۹۷۹ تا ۱۹۸۹ کشف شد و در سال ۲۰۰۹ میلادی در زمان زمام‌داری «حامد کرزای»، بررسی‌ها و کشفیات پنتاگون فقط در «استان غزنی» ذخایر لیتیومی را به اندازه تمام ذخایر کشور بولیوی که یکی از بزرگ‌ترین معادن لیتیوم جهان در آنجا قرار دارد را نشان داد. استخراج از معادن افغانستان در صورت

دسترسی به یک بندر نزدیک بسیار ساده و سودآور خواهد بود؛ این کشور با ۶ کشور ایران، پاکستان، چین، تاجیکستان، ازبکستان و ترکمنستان مرز مشترک دارد، اما یک کشور محصور در خشکی است و نداشتن دسترسی به دریا و آب‌های آزاد باعث شده افغانستان برای همیشه از برخورداری از بندر و دسترسی به دریا و آب‌های آزاد محروم بماند.

در سال‌های اخیر حضور چین و شرکت‌های چینی در افغانستان پررنگ شده است. این در حالی است که ایالات متحده آمریکا و متحدانش معتقدند مسئول برقراری ثبات در افغانستان بوده‌اند! و ثبات و امنیت را ایالات متحده در افغانستان تأمین می‌کرد، اما رقیب آنها یعنی چین از مزیت‌ها و منابع افغانستان بهره می‌برد.

چین در حال حاضر کنترل ۸۰ درصد ذخایر مواد خام، ۷۷ درصد ظرفیت فروش و ۶۰ درصد توان تولید قطعات در جهان و کنترل انحصاری را به دست گرفته است. شرکت‌های چینی در حال گسترش در تمام جهان هستند. آمریکا از طریق باز کردن فضا برای ایجاد درگیری و نبود ثبات، می‌خواهد ابرپروژه چین یعنی «یک کمربند-یک جاده» را در این محدوده جغرافیایی خنثی و یا با

چالش روبه‌رو سازد.

جغرافیایی که از باریکه «دالان واخان» که منطقه مرزی میان چین و افغانستان است آغاز می‌شود و تا مرز «کشمیر» در شمال شرق و در تداوم آن تا «بندر گوادر» در پاکستان جایی که قرار است پایانه سرمایه‌گذاری ۶۵ میلیارد دلاری چین باشد در تداوم است.

انتخاب این جغرافیا تصادفی نیست! و در این جغرافیا کریدور اقتصادی چین و پاکستان «سی-پک» و در تداوم آن موافقت‌نامه ۲۵ ساله ایران و چین یعنی «نقشه راه» قرار دارد. مبدأ و مقصد هر دو بخش میانی و جنوبی پروژه «یک کمربند-یک جاده» که قرار است چین را به قدرت اول هژمونی جهانی تبدیل کند و آمریکا را از نردبان قدرت جهانی به زیر بکشد، در همین جغرافیا قرار دارند.

راهبرد ایالات متحده در قبال چین

اتفاقی که در افغانستان در حال وقوع است، درگیر کردن بیشتر چین در مسائل منطقه‌ای است. چین با بیشتر همسایگان و کشورهای اطراف خود دارای چالش‌هایی بر سر مالکیت قلمروهای مورد مناقشه است. در جنوب چین جزیره تایوان

قرار دارد که دریای چین شرقی را از دریای چین جنوبی جدا می‌کند. چین مدعی مالکیت بر تایوان به‌عنوان استان بیست‌وسوم خود است، اما این جزیره در حال حاضر متحد آمریکا و تا بن دندان توسط این کشور مسلح شده است. آمریکا در سال ۱۹۷۹ تحت یک پیمان امنیتی، در صورت حمله چین به تایوان، متعهد به دفاع از تایوان است. در دریای ژاپن، چین بر سر قلمروهای دریایی خود با ژاپنی‌ها درگیر مناقشات دیپلماتیک زیادی است و در دریای زرد با کره جنوبی مناقشه مرزی دارد. در دریای چین شرقی و جنوبی نیز با تایوان، ویتنام و فیلیپین بر سر قلمرو دریایی و محدوده کنترل هوایی دچار مناقشات زیادی است.

چین قبل از عبور از تنگه مالاکا، بین مالزی، سنگاپور و اندونزی که همگی مناسبات دیپلماتیک قوی با ایالات متحده دارند، باید از دریای فیلیپین و از کنار فیلیپین عبور کند که مانند تایوان متحد نظامی ایالات متحده است. بنابراین این واقعیت را نمی‌توان کتمان کرد که چین در میان همسایگان خود که بیشتر آنها متحدان اقتصادی و نظامی ایالات متحده هستند، محاصره شده است و به احتمال زیاد آمریکا در تدارک ایجاد یک کمر بند مهار به دور چین است و همان راهبرد دوران جنگ سرد در قبال شوروی را در پیش گرفته است.

مسئله دیگر، اختلاف‌های سرزمینی چین با هند بر سر تبت است؛ دامنه‌های هیمالایا پیش از ادامه یافتن در مرز پاکستان، افغانستان و تاجیکستان، بیشتر در مرز هند و چین کشیده شده‌اند و تبت

به‌عنوان برج آبی چین شناخته می‌شود. سه رودخانه عظیم چین یعنی «رود زرد»، «رود یانگ‌تسه» و «رود مکونگ» از تبت سرچشمه می‌گیرند و اگر چین کنترل تبت را در اختیار نداشته باشد، این مسئله به هند این اجازه را می‌دهد که از فراز قله‌های تبت به سرزمین مرکزی چین فشار وارد کند و همین ملاحظات باعث شده است که چین شروع به ایجاد جاده در بام جهان کند و در نهایت سال ۲۰۰۶ خط آهن چین از «شانگهای» به «لهاسا»، مرکز تبت رسیده است و این خط آهن توسط «هوچینتاو»، رئیس‌جمهور وقت چین افتتاح شد.

پیام روشنی که با خروج ایالات متحده از افغانستان به چین مخابره شد، این بود که از این پس چین باید تلاش کند در فضاهایی که قصد فعالیت اقتصادی دارد، یا سازش کند یا برای برقراری ثبات و امنیت آن منطقه هزینه کند. همسایگی افغانستان از طریق دالان واخان با منطقه سین‌کیانگ چین که بیشتر مسلمانان در آن حضور دارند و چندین بار در تلاش برای خودمختاری با چین جنگیده است، می‌تواند ثبات در آن منطقه را برای چین چالش‌ساز کند.

پیمان آگوس، حضور جدید آمریکا در منطقه

اقیانوسیه برای محاصره چین

با روی کار آمدن بایدن، آمریکا اعلام کرد در راهبردش، «چین» اولویت اول است و با دیگران فعالیت دیپلماسی خواهد داشت.

در تاریخ ۱۵ سپتامبر، استرالیا در اقدامی بی‌سابقه قرارداد نظامی خود با فرانسه را که در آن قرار بود فرانسه برای استرالیا دوازده زیردریایی بسازد، به‌صورت یک‌طرفه فسخ کرد؛ توافق‌نامه‌ای که ارزش آن را حدود ۶۶ میلیارد دلار تخمین زدند.

متعاقب آن هم‌زمان سه کشور ایالات متحده آمریکا، انگلستان و استرالیا یک پیمان نظامی - امنیتی امضا کردند که در جهت توسعه فناوری زیردریایی هسته‌ای و فروش آن به استرالیا توسط آمریکا بود. مقامات استرالیایی معتقد بودند فرانسه

نمی‌تواند تجهیزات نظامی موردنظر استرالیا را در بازه زمانی مشخص شده برای این کشور بسازد. این تفاهم‌نامه سه‌جانبه که «آگوس» نامیده می‌شود، مخفف نام سه کشور ایالات متحده، بریتانیا و استرالیا است و به‌احتمال زیاد قرار است جایگزین توافق‌نامه «آنزوس» میان آمریکا، استرالیا و نیوزلند شود.

این پیمان نظامی - امنیتی دقیقاً یک روز قبل از اعلام راهبرد اتحادیه اروپا در مورد اقیانوس‌های آرام و هند و در پی خروج آشفته از افغانستان که منجر به انتقاد متحدان ناتو شد، رخ داد و این در حالی است که عموماً سیاست‌های بین‌المللی کشورهای عضو اتحادیه اروپا و ایالات متحده آمریکا هم‌سوایی دارد.

مسئله‌ای که برای آمریکا روشن شده، این است که زمان خروج از منطقه خلیج فارس و جنوب‌غرب آسیا فرا رسیده و باید خود را آماده حضور در فضاهای حیاتی دیگری کند. افزایش فعالیت و حضور چین در این منطقه، وابستگی

ندارد که به‌عنوان موضوع اول جهانی خودش با آن درگیر باشد. از طرف دیگر بریتانیا به‌عنوان متحد اصلی آمریکا از اتحادیه اروپا خارج شده است و اگر بریتانیا همچنان عضو اتحادیه بود، دیگر نمی‌توانست با آمریکایی‌ها متحد شود و مجبور بود مقررات اتحادیه را رعایت کند. بنابراین آمریکایی‌ها مجبور شدند متحدان دیگری را در مقابل چین پیدا کنند و چهار گزینه بریتانیا، استرالیا، هند و ژاپن را انتخاب کردند؛ هر چهار کشور پذیرفتند با ایالات متحده اتحادی را شکل دهند، اما هند و ژاپن به این علت که بحث بر سر زیردریایی‌های اتمی و برای چینی‌ها بسیار حساس بود، نمی‌خواستند با چین درگیر شوند.

تمام تمرکز بایدن و سیاست‌های بین‌المللی او بر روی رقابت با چین متمرکز شده است و شرایط کنونی سیستم بین‌المللی جهانی شباهت بسیاری با جهان پس از جنگ جهانی دوم دارد. شدت گرفتن رقابت میان دو ابرقدرت و تقویت ائتلاف‌های دو طرف، نگرانی اغلب نهادهای بین‌المللی را با خود به‌همراه دارد.

انچه قابل مشاهده و لمس کردن است این است که سیستم قدرت جهانی و الگوی روابط میان قدرت‌ها در حال تغییر کردن است. اما سؤال اینجاست که این تقابل و رویارویی به چه سمت‌وسویی خواهد رفت؟ و سرنوشت تغییر سیستم قدرت در جهان چگونه خواهد شد؟ گویا جهان قرار است دوباره یک جنگ سرد دیگر را تجربه کند! چرا که از زمان به روی کار آمدن بایدن تنش میان ایالات متحده و چین به‌صورت روزافزون در حال افزایش است و شواهد نشان می‌دهد که هر رفتاری از آمریکا در قالب نگاه به چین و رقابت با این کشور است.

باید منتظر باشیم تا ببینیم آیا پیش‌بینی‌های «برژینسکی» دولت‌مرد و استراتژیست آمریکایی مبنی بر اینکه بعد از جهان دوقطبی، سیستم قدرت به سمت چندقطبی شدن خواهد رفت یا اینکه جهان دوباره باید منتظر رقابت جهانی میان دو قدرت شرق و غرب و بلوک‌بندی میان آنها باشد؟!

عراق در سال ۲۰۰۳ اولین هواپیماهایی که در پوشش متحدان آمریکا، عراق را بمباران کردند، «جنگنده‌های تورنادو» استرالیایی بودند.

همچنین ایالات متحده و انگلیس، استرالیا را ادامه بال فرهنگی و تمدنی انگلوساکسون خود در حوزه اقیانوسه می‌دانند و شاید این وجه اشتراک، یکی از دلایلی باشد که این سه کشور را همیشه نزدیک به همدیگر نگه می‌دارد. اما واقعیت امر این است که در چارچوب راهبرد کلان ابرقدرت‌ها، هیچ راهبردی بدون محاسبه قرار نمی‌گیرد.

این تفاهم‌نامه می‌تواند حضور ایالات متحده در حوزه اقیانوسیه را به میزان بالایی تقویت کند. حضور آمریکا در گوم، دیه‌گوگارسیا و همکاری‌های جدید امنیتی - نظامی با استرالیا معادلات راهبردی در منطقه ایندو-پاسیفیک (هند-اقیانوسیه) را به نفع ایالات متحده به میزان بالایی تغییر می‌دهد و قابلیت عملیاتی چین را به‌شدت محدود می‌کند.

اروپا چین را یک خطر می‌داند، اما علاقه‌ای

کشورهای منطقه را به ایالات متحده کمتر کرده است. در میان کشورهای منطقه هیچ کشوری را نمی‌توان یافت که با چین رابطه و همکاری تجاری نداشته باشد.

مقام‌های آمریکایی در مذاکرات با اروپایی‌ها نیز به آنها گفتند که شما متحد آمریکا هستید، اما اروپایی‌ها به این مسئله توجهی نکردند؛ چون نمی‌خواهند با چین درگیر شوند، همان‌طور که نمی‌خواهند با روسیه درگیر شوند. بنابراین آمریکایی‌ها مدتی صبر کردند و دیدند اروپایی‌ها در رابطه با برخورد با چین قصد همراهی ایالات متحده را ندارند. بر این اساس، ایالات متحده به‌ناچار باید در جای دیگری عرصه را روی غول بزرگ چین تنگ‌تر کند. استرالیا یکی از مهم‌ترین هم‌پیمانان ایالات متحده است و از جمله کشورهایی است که تقریباً در تمام نبردهای آمریکا و انگلیس که در هر جای دنیا باشد، به کمک آنها شتافته است. به‌طوری‌که در زمان آغاز جنگ آمریکا علیه

ملجأ و خانه امید برای آزاد کارکنان ارتش

گزارش نخستین همایش یاوران انصار و سپهر فرماندهی نیروی زمینی ارتش

ارسالی از اداره عقیدتی سیاسی نیروی زمینی ارتش

سامانه سپهر پلی برای ارتباط آسان کارکنان با فرماندهان و شنیدن مشکلات آنهاست

در این همایش «امیر سرتیپ حیدری» فرمانده نیروی زمینی ارتش از تدبیر فرمانده کل ارتش در ایجاد قرارگاه انصار و سامانه سپهر در ارتش و گسترش آن در نیروها برای رسیدگی سریع به خواسته‌ها و رفع مشکلات کارکنان تشکر کرد و گفت:

«سه اصل «ولایت‌محوری»، «عدالت‌محوری» و «شایسته‌سالاری» مبنای همه برنامه‌ریزی‌ها و اقدام‌های حوزه نیروی انسانی در این نیرو است و ما تلاش می‌کنیم تا اوامر مطاع فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) را برای ارتقای کیفیت نیروی انسانی و رفع موانع و حل مشکلات مسیر تسهیل در اجرای مأموریت‌های دشوار اجرایی کنیم. فرمانده کل ارتش نیز همواره بر اهمیت و جایگاه نیروی انسانی و رفع مشکلات آنها تأکید دارند و بر همین اساس و در راستای ارتباط آسان کارکنان با فرماندهان و شنیدن مشکلات آنها و تسریع در رسیدگی به خواسته‌ها، به

براساس تدابیر ارزشمند فرمانده محترم کل ارتش جمهوری اسلامی ایران «امیر سرلشکر موسوی» و به جهت اهمیت پاسخ‌گویی سریع و دقیق به کارکنان و رسیدگی به مشکلات آنها، قرارگاه انصار و سپهر در ارتش جمهوری اسلامی ایران تشکیل شد. نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران نیز به‌عنوان یکی از زیرمجموعه‌های ارتش و در قالب طرح‌های لیبک (طرح انصار لیبک ۲۴ یا امام خامنه‌ای عزیز مدظله‌العالی) نسبت به راه‌اندازی سامانه انصار و سپهر نیروی زمینی ارتش به‌صورت دبیرخانه انصار و سپهر در کلیه معاونت‌ها و یگان‌ها اقدام کرد. این قرارگاه به‌منظور نهادینه شدن فرهنگ رعایت سلسله‌مراتب و نیز جلوگیری از مراجعه حضوری، به مبادی مرتبط و غیرمرتبط و با هدف ایجاد انگیزه، جهت استفاده بهینه از سامانه سپهر تشکیل شد.

در این راستا، «نخستین همایش یاوران انصار و سپهر فرماندهی نیروی زمینی ارتش» به‌منظور تقدیر از متولیان و فراهم کردن زمینه هماهنگی‌های بیشتر، با حضور فرمانده نیروی زمینی و جمعی از مسئولان لشکری و کشوری، مدیران ارشد بهداشت و درمان، نیروهای مسلح، رئیس دبیرخانه و کارشناس مربوطه، صبح روز دوشنبه ۱۴۰۰/۰۷/۲۶ در سالن همایش مرکز آموزش شهید فیض‌الله امانی این نیرو برگزار شد. گزارش مختصری از این همایش را در ادامه می‌خوانید.

به همت قرارگاه انصار و سپهر، تمامی هزینه‌های ناباروری پوشش داده شده است

در ادامه همایش، خانم دکتر «سوسن عزیز محمدی»، رئیس بیمارستان هاجر (س) طی سخنانی به تشریح مسیر درمان زوج‌های نابارور در قالب طرح لیبیک ۲۴ نیروی زمینی ارتش پرداخت و نخستین گام برای درمان را شناسایی زوجین نابارور و ثبت آنان در قرارگاه انصار عنوان کرد. گفت: «مهم‌ترین علل و عوامل ناباروری به ترتیب ازدواج‌های فامیلی، انجام ندادن مشاوره ژنتیک و درگیری زوجین با بیماری‌هایی نظیر لوپوس و بیماری‌های خودایمنی و نیز نارسایی‌های کلیوی است که به همت قرارگاه انصار و سپهر، در حال حاضر تمامی هزینه‌های ناباروری به‌طور کامل پوشش داده شده است.»

نیروی انسانی باید صاحب روحیه و نشاط باشد

در ادامه این همایش، فرمانده حفاظت اطلاعات نیروی زمینی ارتش با اشاره به طرح‌های سی‌گانه لیبیک، چهارده طرح آنها را مربوط به نیروی انسانی دانست و گفت:

این قرارگاه به‌عنوان ملجأ و خانه امید، برای آحاد کارکنان است

در این مراسم «حجت‌الاسلام صالحی‌نسب» رئیس اداره عقیدتی سیاسی نیروی زمینی ارتش، با اشاره به هویت پنج‌گانه انسان اعم از فردی، خانوادگی، ملی، اجتماعی و دینی، مهم‌ترین بخش وجود هر انسان را هویت دینی او دانست افزود: «تشکیل این قرارگاه به‌عنوان ملجأ و خانه امید، برای آحاد کارکنان است. چرا که وجود مشکلات در امور زندگی اجتناب‌ناپذیر بوده و این قرارگاه خدمت بسیار والایی را برای رفع مشکل کارکنان انجام داده است.»

تشکیل این قرارگاه به‌عنوان ملجأ و خانه امید، برای آحاد کارکنان است چرا که وجود مشکلات در امور زندگی اجتناب‌ناپذیر بوده و این قرارگاه خدمت بسیار والایی را برای رفع مشکل کارکنان انجام داده است.

دستور ایشان سامانه سپهر ایجاد شده است. قرارگاه انصار نیز این رسالت را دارد تا براساس اطلاعات واصله از مبادی ذی‌ربط و شبکه ایجاد شده، به استقبال کارکنان رفته و مشکلات آنان را مرتفع کند.

سامانه سپهر و قرارگاه انصار، براساس یک ساختار مشخص در ارتش شکل گرفته و متعاقب آن، سامانه‌های همکار در همه یگان‌های نیروی زمینی ارتش در قالب یک شبکه گسترده الکترونیکی، تا پایین‌ترین رده گسترش یافته است؛ تا جایی که فرمانده هر یگان، درواقع فرمانده قرارگاه انصار و پاسخ‌گوی سامانه سپهر نیز خواهد بود.

در نیروی زمینی ارتش، فرماندهان یگان‌ها همواره برای حل مشکلات، پذیرای کارکنان بوده و ما به فرماندهان مناطق تکلیف کرده‌ایم که هر ماه در یگان‌های تحت امر، با تشکیل قرارگاه انصار، گزارش بازدیدها را برای فرمانده نیرو ارسال کنند تا مشکلات و نیازها به شکل دقیق بررسی و رسیدگی شود. سامانه سپهر ۲۴ ساعته فعال است و با به‌کارگیری روان‌شناسان باتجربه، آماده پاسخ‌گویی به کارکنان نیروست. براساس ابلاغ فرمانده محترم کل ارتش، نیروی زمینی این افتخار را داشته که به ۹۰ درصد درخواست‌ها و تماس‌های گرفته شده با سامانه سپهر پاسخ داده است و ما با بهترین کارکنانی که در اختیار داریم، تمام تلاش خود را برای کاهش یا برطرف کردن مشکلات هم‌زمان عزیز خود و خانواده معظم آنان خواهیم داشت. در نیروی زمینی نگاه فرماندهان به یگان‌های تحت‌امشان مانند نگاه پدر به خانه و خانواده خویش است.

سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح نیز طی سال‌های اخیر خدمات بسیار خوبی انجام داده و لازم است از خدمات و امتیازهای آن سازمان برای ارائه خدمت بهتر به کارکنان یگان‌ها بیش از پیش بهره‌مند شویم.»

**در کشور، سیزده عنوان بیماری
صعب‌العلاج داریم که پنج بیماری
به‌عنوان بیماری‌های اصلی شناخته
می‌شوند. این در حالی است که در
سازمان خدمات درمانی نیروهای
مسلح بیش از چهارصد عنوان بیماری
صعب‌العلاج شناخته شده است.**

ظرف چند ساعت و با ابلاغ بخشنامه، آن بیماری به فهرست بیماری‌های صعب‌العلاج افزوده شده و تحت پوشش حمایتی سازمان قرار گرفت.

اقدامات قرارگاه در کمترین زمان

ممکن صورت پذیرفته است

در حاشیه این همایش، با «امیر سرتیپ دوم حمیدرضا سلمانی» فرمانده قرارگاه انصار و سپهر نیروی زمینی ارتش برای کسب اطلاعات بیشتر درباره این قرارگاه و ارائه به خوانندگان نشریه صف گفت‌وگویی داشتیم. وی گفت:

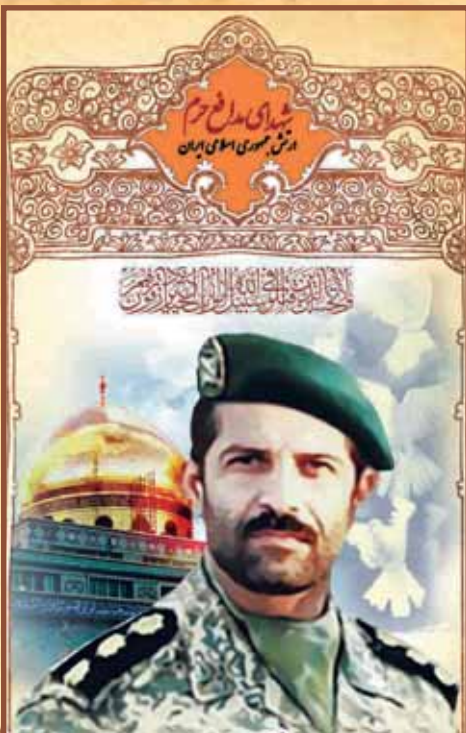
«با امعان نظر به فرامین فرماندهی معظم کل قوا (مدظله‌العالی) مبنی بر عدالت‌محوری و رسیدگی به شکایات، مشکلات و بیماری‌های کارکنان و خانواده آنان و تأکید همواره فرمانده کل ارتش بر اهمیت و جایگاه نیروی انسانی و رفع مشکلات آنها، قرارگاه انصار و سپهر نیروی زمینی ارتش به‌عنوان زیرمجموعه‌ای از قرارگاه انصار و سپهر ارتش، در سال ۱۳۹۷ تشکیل شد. هدف اصلی از تشکیل این قرارگاه، اهتمام ویژه سامانه فرماندهی نیروی زمینی ارتش

بود. «دکتر امیر نوروزی» مهم‌ترین دغدغه، هدف و رسالت «سازمان خدمات درمانی نیروی مسلح» را کاهش هزینه‌های درمان برای جامعه هدف اعلام کرد و گفت: «در کشور، سیزده عنوان بیماری صعب‌العلاج داریم که پنج بیماری به‌عنوان اصلی شناخته می‌شوند. این در حالی است که در سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح بیش از چهارصد عنوان بیماری صعب‌العلاج شناخته شده است. شعار محوری ما در سازمان، خدمت‌رسانی به جامعه هدف و بیمه‌شدگان عزیز آن است. برای نیل به این هدف یا راهی یافته‌ایم و یا راهی ساخته‌ایم. از این رو در مواجهه با بیماری‌ها برای ما هیچ بن‌بستی وجود ندارد. حتی کارکنان وظیفه‌ای که در طول دوره خدمت دچار بیماری صعب‌العلاج می‌شوند، تا یک‌سال پس از خدمتشان، خود و خانواده‌شان بدون پرداخت سرانه بیمه، تحت پوشش بیمه خدمات درمانی قرار می‌گیرند و از بسته‌های متفاوت درمانی بهره‌مند می‌شوند. بعنوان مثال در استان فارس یکی از کارکنان، بیماری صعب‌العلاج فرزند خودش را به ما منعکس کرد و تنها

این نیروی انسانی است که باید صاحب روحیه و نشاط باشد، جهادی بیندیشد و از تجهیزاتی که دارد به‌نحو احسن بهره‌برداری کند تا با اتکا به توانمندی‌های عملیاتی در برابر دشمن متجاوز بایستد. طی بررسی‌های صورت گرفته ۲۵ درصد از کارکنان هر سازمانی به سازمان متبوع «تعلق سازمانی» دارند و تعلق از دو مؤلفه «تعهد» و «شایستگی» تشکیل شده که بحمدالله این رضایتمندی و تعلق خاطر در نیروی زمینی به‌نحو شایسته‌ای وجود دارد و جای شکرگزاری است. ارتقای سطح رضایتمندی، اثربخش بودن در حوزه مأموریتی نیروی زمینی ارتش، کاهش آسیب‌پذیری درون سازمانی، کاهش آسیب‌پذیری بیرون‌سازمانی در ارتباط با خانواده‌ها و ارتقای روحیه و بهره‌وری در کار؛ از جمله محاسن و دستاوردهای طرح لبیک ۲۴ و تشکیل قرارگاه انصار و سپهر نیروی زمینی ارتش بوده است.»

هدف؛ کاهش هزینه‌های درمان

رئیس سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح یکی دیگر از سخنرانان این همایش

شهید سرهنگ مجتبی ذوالفقاری نسب

سال ۱۳۵۶ در جهرم استان فارس به دنیا آمد. در سال ۱۳۷۵ وارد دانشگاه افسری امام علی علیه السلام شد. ایشان، مشاغل فرماندهی را در لشکر ۸۸ طی کرد. وی در پاسخ به این سؤال فرمانده کل ارتش که چه توفعی از من دارید، در کمال خضوع گفته بود: «خواستار شهادت هستم.»

مجتبی ذوالفقاری نسب دو سه روز مانده به نوروز ۱۳۹۵، به سوریه اعزام شد. سه هفته بعد، او و یارانش در مناطق آزاد شده اطراف حلب مستقر شده بودند که با حمله سنگین و ناجوانمردانه داعشیان خبیث مواجه شدند. در این نبرد نابرابر، کربلایی دیگر برپا شد و دلوران ارتش و یارانشان در جبهه مقاومت، پایمردی کردند و تا آخرین قطره خون از سنگرهایشان دفاع کردند. پیکر این شهید گرانقدر اینک در گلزار شهدای رضوان شهرستان جهرم آرمیده است.

از شهید ذوالفقاری نسب، علی ۱۲ ساله و عباس، ۱۰ ساله به یادگار مانده است.

لازم انجام شد. از جمله رهاوردهای تشکیل این مرکز، می توان به توسعه امید، نشاط و شادابی در کارکنان نازا و نابارور نیروی زمینی ارتش به ویژه کارکنان مناطق محروم و کمتر توسعه یافته و ایجاد زمینه ارتقای کارایی و تقویت اثربخشی کارکنان در تمامی حوزه ها اشاره کرد. این قرارگاه در عمر نزدیک به سه سال خود، تاکنون توانسته است تعداد زیادی از معسرین، اعم از خانواده های مبتلا به نازایی های ثانویه و اولیه و دیگر مشکلات مربوط به کارکنان را تحت پوشش قرار دهد. اعطای وام ها و مساعدت های مالی خوبی نیز انجام شده است.

این قرارگاه تاکنون توانسته در اموری نظیر هزینه های تحصیلی فرزندان نخبه و آسیب های مالی ناشی از بلایای طبیعی و سوانح رانندگی، براساس تدابیر مقتضی، وارد عمل شده و پوشش های حمایتی خود را اعمال کند.

همچنین بنابر تدابیر فرمانده محترم نیروی زمینی ارتش، در ابتدای سال تحصیلی به خانواده های دارای سه فرزند دانش آموز به بالا، کمک های قابل توجهی تعلق گرفت که موجب دل گرمی کارکنان و خانواده های آنان شده است.

برای برطرف کردن مشکلات و کاستن دغدغه های روحی و جسمی کارکنان و تسریع در فرایند رسیدگی به مشکلات همزمان پایور، وظیفه، ایثارگر و جانباز نیروی زمینی ارتش و همچنین کاهش مکاتبات اداری آنان بود.

این طرح علاوه بر صرفه جویی در وقت و کاهش هزینه ها، از مراجعات مکرر کارکنان به ستاد و مبادی پاسخ گو جلوگیری می کرد؛ بنابراین بعد از تشکیل این قرارگاه، بسیاری از خدمات قرارگاه از جمله مساعدت های مالی نیروی زمینی ارتش در قالب مستمری یا وام های اضطراری، کوتاه مدت، بلندمدت، قرض الحسنه و کمک بلاعوض و ... به صورت متمرکز انجام شد.

قرارگاه سپهر و انصار نیروی زمینی ارتش به همین مقدار نیز بسنده نکرد و علاوه بر پاسخ گویی در مرکز، طی ملاقات های حضوری و چهره به چهره صورت گرفته در یکان ها، پیگیر مشکلات کارکنان پایور، وظیفه، ایثارگر و جانباز نیرو و خانواده های آنان، از درگاه های مختلف الوصول شد و نسبت به راهنمایی، توجیه و یا پاسخ گویی به نیازها، مشکلات و شکایات مطروحه کارکنان، در کمترین زمان ممکن، اقدامات

نمایش اقتدار پدافندی ارتش ایران در برابر متجاوزان

بررسی عملکرد پدافند هوایی ارتش در سال اول جنگ تحمیلی

بخش دوم: هفته‌های پس از هفته اول جنگ

رضا جهان‌فر، کارشناسی ارشد پژوهشگری و علیرضا شکیب، کارشناسی ارشد آموزش

به‌رغم وجود مشکلات و ناآمادگی‌ها در ارتش کشورمان در یکی دو سال پس از پیروزی انقلاب اسلامی، سال اول جنگ را باید «سال نمایش اقتدار ارتش ایران در برابر متجاوزان» دانست. حمله هوایی ۱۴۰ فروندی عقابان نیروی هوایی به مراکز مهم عراق در همان نخستین ساعت‌های پس از حمله دشمن متجاوز (اول مهر ۱۳۵۹)، ساقط کردن دهها فروند هواگرد عراقی توسط پدافند هوایی، متوقف کردن لشکرهای متجاوز عراقی در زمین و نابودی بخش اعظم توان دریایی عراق در ۷ آذر ۱۳۵۹ و بسیاری از نبردهای مهم و راهبردی کشورمان با ارتش رژیم بعث عراق، در سال اول جنگ به‌وقوع پیوست. در بخش قبلی این مبحث با توجه به پر تعداد، مؤثر و مهم بودن اقدامات و عملیات‌های پدافندی ارتش جمهوری اسلامی ایران در هفته اول جنگ تحمیلی، به‌صورت مختصر فقط به بررسی این موضوع پرداختیم، اینک در بخش دوم، اقدامات و عملیات‌های انجام شده توسط پدافند هوایی در هفته‌های بعدی سال اول جنگ را بررسی می‌کنیم.

نبردهای سال اول جنگ

پدافند هوایی در سال اول جنگ تحمیلی علاوه بر دفاع از فضای کل کشور و نقاط حساس و حیاتی، در عملیات‌های آفندی آزادسازی سوسنگرد (۲۶ آبان ۱۳۵۹)، عملیات آفندی تنگه حاجیان (۱۴ دی ۱۳۵۹)، عملیات آفندی نصر (۱۵ دی ۱۳۵۹)، عملیات آفندی خوارزم (ضربت ذوالفقار در ۱۹ دی ۱۳۵۹) و چندین عملیات کوچک‌تر حضور فعال داشت و دهها فروند هواگرد دشمن (اعم از هواپیما و بالگرد) را مورد اصابت قرار داد. عملکرد پدافند هوایی زمین به هوا در کسب چنین نتایجی غیرقابل

عملیات آفندی خوارزم (آزادسازی میمک)

این عملیات که «ضربت ذوالفقار» نیز نامیده شد، در ۱۹ دی ماه ۱۳۵۹ و با رمز «یا الله» انجام شد و دو فروند هواپیما و سه فروند بالگرد ارتش عراق در اثر آتش پدافند هوایی ارتش سرنگون شدند.^۶

عملیات بازی دراز

در این عملیات هفت فروند هواپیما و پنج فروند بالگرد دشمن توسط آتش ضد هوایی نیروهای پدافند هوایی ارتش ایران سرنگون شدند.^۷

هدایت هواپیماهای طرح پدافندی

علیه هواگردهای متجاوز

بر اساس شرح وظایف پدافند هوایی، هدایت هواپیماهای طرح پدافندی نیروی هوایی مانند اف-۱۴ و... از لحظه برخاستن از روی باند تا دیدن هدف توسط خلبان برعهده افسر کنترل شکاری مستقر در ایستگاه راداری پدافند هوایی است. در ماه‌های اول جنگ که هجوم بی‌امان هواگردهای عراقی به اقصی نقاط میهن اسلامی، منجر به افزایش پرواز هواپیماهای طرح پدافندی در قالب اسکرامل^۸ و گشت مسلح هوایی شده بود، فشار مضاعفی بر پدافند هوایی وارد شد. هماهنگی بین خلبانان نیروی هوایی و افسران کنترل شکاری پدافند هوایی همواره موجب کسب موفقیت در مأموریت‌ها بود.

هدایت هواپیماهای شکاری بمب‌افکن

حمله‌ور به آسمان عراق

یکی دیگر از وظایف پدافند هوایی، هدایت هواپیماهای جنگنده خودی به سمت اهداف از پیش تعیین شده است. در سال‌های جنگ تحمیلی، هدایت هواپیماهای ایرانی برای حمله به سمت عراق و انجام مأموریت‌های

مستقر در جاده بن جعفر، مأموریت آمادگی کامل و مراقبت از فضای نبرد را ابلاغ کرده تا^۹ مانع از حملات احتمالی نیروی هوایی عراق از مسیرهای فرعی و غافل‌گیری احتمالی نیروهای سطحی خودی شود. ضمن اینکه سایت هاوک^۳ سد علی‌کله نیز مأموریت پشتیبانی از دو سایت هاوک فوق برعهده داشته است.^۴

البته پیش از این و در روزهای اول جنگ نیز تعدادی از هواپیماهای متجاوز عراقی توسط پدافند هوایی در اطراف سوسنگرد ساقط شده‌اند. برابر اسناد موجود در تاریخ ۲۱ مهرماه ۱۳۵۹ که محورهای بستان، سوسنگرد و شلمچه زیر قدم‌های متجاوزان بعثی قرار داشت، دو فروند از هواپیماهای دشمن مورد هدف «LLAD» اُپدافند هوایی زمین به هوا ارتفاع پست^{۱۰} و شکاری‌های خودی قرار گرفته است...^۵

اگرچه آمارها از مورد اصابت قرار دادن یک فروند هواپیما و یک فروند بالگرد عراقی در جریان آزادسازی سوسنگرد خبر می‌دهند، اما باید دانست که اقدامات پدافند منجر به تحت اختیار گرفتن آسمان سوسنگرد و مناطق اطراف آن برای انجام امن‌تر عملیات نیروهای سطحی ایرانی شد. در واقع آسمان امن سوسنگرد زمینه‌ساز موفقیت نیروهای سطحی بود.

عملیات آفندی تنگه حاجیان

این عملیات در تاریخ ۱۴ دی ماه ۱۳۵۹ آغاز شد و تا ۲۵ دی ماه به مدت ۱۱ روز توسط تیپ^۳ لشکر ۸۱ زرهی، یک گردان از سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و با هدایت قرارگاه مقدم نیروی زمینی و پشتیبانی پدافند هوایی، نیروی هوایی و هوانیروز ادامه یافت. در این عملیات یک فروند بالگرد عراقی ساقط شد.

انکار است. برخی از عملیات‌های سال اول جنگ تحمیلی (عملیات تثبیت متجاوز در مناطق عملیاتی جنوب) و نقش پدافند هوایی در آنها را می‌توان به صورت ذیل بیان کرد.

آزادسازی سوسنگرد^۱

در روزهای منتهی به عملیات آزادسازی سوسنگرد، هم‌زمان با اجرای عملیات و پروازهای پس از آزادسازی سوسنگرد، پرواز تعداد زیادی از هواپیماهای نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در منطقه درگیری و مناطق نزدیک به آن به ثبت رسیده است. هدایت کلیه پروازهای طرح پدافندی انجام شده توسط هواپیماهای جنگنده از لحظه برخاستن از روی باند پرواز تا لحظه مشاهده هواگرد دشمن توسط خلبان خودی، هدایت هواپیماهای سوخت‌رسان جهت سوخت‌گیری هوایی و سایر موارد توسط افسر کنترل شکاری مستقر در ایستگاه رادار انجام شده است. در همین روزها دسک‌های تاکتیکی هوایی در مناطق مختلف کشور نظیر کرخه، اهواز، ماهشهر، کرمانشاه، ارومیه و... تشکیل شده و مقرر می‌شود دسک ارومیه با رادار گروه پدافند هوایی تبریز، دسک باختران با رادار گروه پدافند هوایی همدان، دسک لشکر ۱۶ زرهی قزوین با رادار گروه پدافند هوایی دزفول، دسک ماهشهر با رادار بهبهان و... هماهنگ باشند.^۲

ایستگاه‌های راداری دزفول و بهبهان با ارائه اطلاعات صحیح (نظیر سمت، بُرد، ارتفاع و سرعت هواگرد متجاوز عراقی) و کنترل فضای نبرد و به‌عنوان بخشی از شبکه فرماندهی و کنترل، به انجام وظیفه مشغول بوده‌اند. گروه پدافند هوایی دزفول نیز به‌خوبی از عهده وظایف محوله برآمده است؛ این گروه پدافندی به سایت‌های هاوک^۱ مستقر در سه‌راهی دهلران، هاوک^۲

گفته یکی از نزدیکان حضرت امام(ره) تاکنون ایشان را این قدر خوشحال ندیده بودم.

شهدای پدافند هوایی

در سال اول جنگ تحمیلی

در سال نخست جنگ تحمیلی تعدادی از کارکنان پدافند هوایی در برابر دشمن بعثی به شهادت رسیدند. با توجه به اینکه این به عملکرد پدافند هوایی در سال نخست جنگ تحمیلی می‌پردازد، در این بخش به شهدای پدافند هوایی در سال نخست جنگ تحمیلی اشاره می‌کنیم. از جمله این شهدا، می‌توان به «شهید قاسم حمید» و «شهید سرتیپ عبدالله عیسی پور» اشاره کرد.

«سرهنگ هوشیار رشتی» به‌عنوان یکی از اعضای اصلی اجرای عملیات اچ-۳ نقشی غیرقابل انکار در موفقیت این عملیات ایفا می‌کند. به پاس این درخشش، او برای دیدار با امام خمینی(ره) فراخوان می‌شود و همراه مردم تبریز به دیدار امام(ره) رفت و مورد تفقد ایشان قرار گرفت.

در جریان فرار «بنی‌صدر» و «رجوی» از ایران، افروز در حال انجام وظیفه در سایت رادار تبریز بود. به محض اطلاع از این واقعه، اقدامات ابتکاری و عملکرد وی منجر به این شد که «شهید شهید ستاری» وی را لایق تشویق بداند؛ اگرچه تلاش‌هایش منجر به نتیجه نشد، اما ابتکار عمل و تلاش جهت بازگرداندن هواپیما، از نگاه تیزبین شهید شهید ستاری پنهان نماند و در گزارش شهید شهید ستاری به فرمانده تازه منتصب نیروی هوایی (سرهنگ معین پور) این مسئله عنوان شد: «اگر جای شما باشم، افروز را تشویق می‌کنم.» و همین اظهار منجر به تبرئه افروز از اتهامات نیروهای تندرو شد.

به هر حال اظهارات و دست‌نوشته‌های سرهنگ بازنشسته افروز در خصوص اچ-۳ منطبق بر اسناد پدافند هوایی و سایر نیروهای نظامی و در مواردی تکمیل‌کننده اسناد است.

دیدار با امام خمینی(ره)

موفقیت در عملیات اچ-۳ منجر به شادی امام(ره) و مردم شده بود. سه روز پس از این مأموریت و در تاریخ ۱۸ فروردین ۱۳۶۰، رهبر انقلاب اسلامی، خلبانان و اعضای اصلی شرکت‌کننده در عملیات را به حضور پذیرفته و آنها را مورد تفقد خود قرار دادند. شادی حضرت امام(ره) از موفقیت در این عملیات به‌وضوح مشخص بود؛ به‌گونه‌ای که بنا به

بمباران مراکز نظامی و اقتصادی عراق، نظیر پایگاه هوایی اچ-۳ برعهده پدافند هوایی و ایستگاه‌های رادار پدافند هوایی بود. بازخوانی عملکرد پدافند هوایی در عملیات اچ-۳ حاوی نکات جالب توجهی در این مورد خواهد بود.

عملیات هوایی حمله به اچ ۳

و عملکرد پدافند هوایی

بررسی نقش پدافند هوایی در اجرای یک عملیات آفندی هوایی مسئله‌ای است که تاکنون کمتر به آن پرداخته شده است. عملیات اچ-۳ نمونه‌ای از تأثیرگذاری پدافند هوایی بر عملکرد سایر نیروهای نظامی به‌شمار می‌رود که البته در این خصوص کمتر سخنی به میان آمده است. در بخش‌هایی از این مطالب پیش‌رو، از اظهارات و دست‌نوشته‌های «سرهنگ کنترل شکاری عین‌الله افروز» استفاده شده است. سرهنگ بازنشسته افروز در حساس‌ترین مقاطع تاریخی پدافند هوایی و نیروی هوایی حضور داشته است.

افروز در سایت رادار پدافند هوایی تبریز اولین خوش‌آمد را از طرف کارکنان ارتش تقدیم حضرت امام(ره) کرد. در آن هنگام وی درجه ستوانی داشت، اما اقدام وی، عملی راهبردی و دارای پیام‌های مختلف به‌شمار می‌رود. هواپیمای حامل امام(ره) بر فراز دریاچه وان ترکیه در حال پرواز بود و ستوان افروز خوش‌آمد را به خلبان فرانسوی ابلاغ کرد تا به اطلاع امام(ره) رسانده شود. خلبان فرانسوی پیام را به امام(ره) می‌رساند و امام(ره) نیز پاسخ ارادت ارتشیان را بیان کردند.^۱

کمتر از سه سال بعد، افروز به‌عنوان افسر کنترل شکاری سایت رادار پدافند هوایی تبریز، پس از توجیه کامل توسط مرحوم

جانبازان و آزادگان پدافند هوایی

در سال اول جنگ تحمیلی تعداد ۳۵ نفر از کارکنان پدافند هوایی به افتخار جانبازی نائل شدند و هشت نفر نیز به اسارت نیروهای بعثی درآمدند که بعدها افتخار آزادی را نصیب خود کردند. از این تعداد یک نفر پایور و مابقی سرباز و وظیفه بودند. بیشتر این افراد در روز ششم مهر ۱۳۵۹ در دهلران به اسارت عراقی‌ها درآمدند.

پی‌نوشت‌ها:

- ۱- جهان‌فر، رضا، مقاله «بررسی عملکرد پدافند هوایی در عملیات آزادسازی سوسنگرد»، ارائه شده به دومین همایش علمی پژوهشی سوسنگرد، دافوس آجا، آبان ۱۳۹۳
- ۲- مجموعه اسناد عملکرد پدافند هوایی در هشت سال جنگ تحمیلی تحت‌عنوان «پدافند هوایی در گذرگاه هشت سال دفاع مقدس»، جلد ۱ قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیا(ص) آجا، ص ۵۲
- ۳- برابر مکتوبات ابلاغی موزه پدافند هوایی، سایت یکم هاوک دزفول در همان اوائل جنگ به علت مستقر بودن در برد توپخانه دشمن، جمع‌آوری و در سربندر گسترش یافت و فقط سایت ۲ و ۳ عملیاتی بود. (سایت بن‌جعفر و سایت شرق پایگاه دزفول، سد علی کله)
- ۴- گفت‌وگو با امیر سرتیپ‌دوم قاسم فراوان و همچنین گفت‌وگو با سرهنگ بازنشسته فرامرز روح‌افزا
- ۵- مجموعه اسناد عملکرد پدافند هوایی در هشت سال جنگ تحمیلی تحت‌عنوان «پدافند هوایی در گذرگاه هشت سال دفاع مقدس»، جلد ۱ «قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیا(ص) آجا، اسناد عملکرد پدافند هوایی در روز ۲۱ مهرماه ۱۳۵۹، ص ۴۵
- ۶- تقویم تاریخ دفاع مقدس، جلد یکم: ص ۲۸۹
- ۷- گروه مؤلفین دافوس، ۱۳۹۱: ۱۰۳
- ۸- اسکرامبل (scramble): اعزام اضطراری هواپیما برای عملیات رهگیری هوایی که معمولاً با هدایت افسران کنترل شکاری مستقر در سایت‌های راداری انجام می‌شود.
- ۹- گروه مؤلفین دافوس آجا، ۱۳۹۱: ۴۶

تعداد هفده نفر از شهدای پدافند هوایی در سال اول جنگ متأهل بودند که از این افراد شانزده نفر دارای فرزند بودند. هفت نفر بر اثر اصابت گلوله دشمن، یک نفر به دست منافقین و ضدانقلاب، سیزده نفر بر اثر بمباران هوایی، هفت نفر بر اثر اصابت ترکش گلوله و خمپاره، یک نفر بر اثر تصادف در مأموریت رزمی، یک نفر در حین سرویس دوره‌ای و تمیز کردن توپ ضد هوایی و یک نفر بر اثر غرق شدن در روخانه کارون به شهادت رسیدند.

اسامی شهدای پدافند هوایی در سال

اول جنگ تحمیلی عبارتند از:

شهیدان غلامعباس پشتاره، کاظم جماشی، محمود حاجی جعفری، قاسم حمید، عبدالله دهقان طرز، بخشعلی سربازان، حسن سید نتاج، علی عقیلی لطیف، عبدالله عیسی‌پور، محمدحسین فارسیان، مهدی فروغی سبزواری، حسین فیض‌آبادی فراهانی، فریدون قیاسوند، محمدعلی مقدم، عبدالعلی نادری، علی نوروزی، ارسلان آینه‌وند، محمود احمدی محمدآبادی، سیدعباس اکبر موسوی، مجتبی ایرانی‌نژاد، سلیمان بهرامی، یدالله حقانی کلشتری، فتح‌الله خسروآبادی، سید داود شاه‌چراغی، نصرالله شکری، محمود طبخی، میرزا گراییلی، تاروردی گروسی، مجتبی گودرزی، غلامعلی محمدعلی و مهدی مدنی‌فر.

نگاه آماری به شهدای پدافند هوایی

در سال اول جنگ

در بررسی آماری شهدای پدافند هوایی در سال اول جنگ تحمیلی، یک نفر در روز اول جنگ (۳۱ شهریور ۱۳۵۹)، هشت نفر در روز اول مهر ۱۳۵۹، یک نفر در روز پنجم مهر ۱۳۵۹، یک نفر در روز یازدهم مهر ۱۳۵۹، یک نفر در روز دوازدهم مهر ۱۳۵۹، یک نفر در شانزدهم مهر ۱۳۵۹، یک نفر در ۲۴ آبان ۱۳۵۹، یک نفر در اول آذر ۱۳۵۹، یک نفر در ۲۵ دی ۱۳۵۹، یک نفر در ۲۳ بهمن ۱۳۵۹، یک نفر در ۲۹ بهمن ۱۳۵۹، دو نفر در پنجم اردیبهشت ۱۳۵۹، یک نفر در ۳۱ اردیبهشت ۱۳۵۹، یک نفر در هفتم خرداد ۱۳۶۰، یک نفر در سوم تیر ۱۳۶۰، یک نفر در ۲۹ تیر ۱۳۶۰ به شهادت رسیدند. در مجموع در سال اول جنگ تحمیلی تعداد ۳۱ نفر از کارکنان پدافند هوایی به شهادت رسیدند.

از بین شهدای پدافند هوایی در سال اول جنگ تحمیلی، شانزده نفر پایور و پانزده نفر سرباز و وظیفه بودند. «شهید فریدون قیاسوند» با حدود ۴۴ سال و «شهید مجتبی گودرزی» با حدود بیست سال سن مسن‌ترین و جوان‌ترین شهدای پدافند هوایی در سال اول جنگ محسوب می‌شوند.

جنايات دولت عثمانی عليه مردم ایران در دوره صفویان

علی غلامرضائی، مدرس دانشگاه و پژوهشگر تاریخ ایران

ظهور سلسله صفویه در تاریخ ایران پس از اسلام نقطه عطفی مهم است؛ زیرا پس از قرن‌ها فرمانروایی بیگانه، ایران دوباره به کشوری قدرتمند و مستقل بدل شد و به رقابتی نزدیک با امپراتوری عثمانی برخاسته و داعیه سروری و خلافت عثمانیان بر ممالک اسلامی را رد کرد. در واقع با استقرار حاکمیت صفوی در سال ۹۰۷ قمری، رقابت شدید بین ایران و عثمانی شکل گرفت. در سده دهم و یازدهم قمری، حاکمان دو کشور به‌طور پیوسته و گسترده از مسائل اقتصادی به‌عنوان اهرم فشار بر یکدیگر استفاده می‌کردند که این خود پیامد ناگواری را برای ساکنان دو کشور به‌همراه داشت. آنچه از روابط ایران و عثمانی در نگاه نخست برداشت می‌شود، شرح جنگ‌های خونین دو همسایه پرتوان است که هر یک سعی می‌کرد با توسل به ایدئولوژی خاص خود، طرف مقابل را به زانو درآورد. شاه اسماعیل مؤسس سلسله صفوی در مدت کوتاهی، تمام رقبا را از میان برداشت و حکومت مرکزی قدرتمندی تشکیل داد که این رویداد برای دولت عثمانی بسیار گران آمد؛ به‌ویژه آنکه هواخواهان صفوی، به‌صورت گروهی و مداوم از آسیای صغیر به ایران مهاجرت کردند و مایه نگرانی عثمانی شدند. مقاله پیش رو به تحلیل برخورد عثمانی‌ها با ایرانیان، به‌خصوص مردم تبریز می‌پردازد که زمینه‌ساز تنفر مردم ایران از عثمانی شد.

جنگ «چالدران» جنگ میهنی ایرانیان

این جنگ در ماه رجب سال ۹۲۰ هجری قمری در دشت چالدران بین سپاه ایران و عثمانی به‌وقوع پیوست. چالدران دشتی در شمال غربی ایران است که در شصت و چهار فرسخی تبریز و شمال غربی خوی واقع شده و بین دو رشته کوه قرار دارد. مورخان علت اساسی جنگ چالدران را شرایط جدید ایجاد شده می‌دانند که می‌توان به دو دسته تقسیم کرد:

۱- شرایط سیاسی و مذهبی:

در این زمان شاه اسماعیل-مؤسس حکومت صفویه- که فرماندهی سپاه ایران را برعهده داشت، مذهب شیعه را مذهب رسمی ایران قرار

سلطنت، در ۱۵ صفر ۹۸۴ درگذشت. وی در دوران سلطنت خود از چنان قدرت و اقتداری برخوردار بود که به تعبیر «اوروج بیگ بیات» «بر دل ترکان عثمانی لرزه می انداخت.» (بیات، ۱۳۳۸: ۱۶۶)

مرگ این پادشاه مقتدر و فقدان یک جانشین مشخص که بلافاصله بعد از او زمام امور کشور را به دست گیرد، دولت صفویان را با بحران جانشینی که عواقب نامطلوب بسیاری در پی داشت مواجه ساخت. بر سر تعیین جانشین شاه، میان امرا، علما و طوایف قزلباش اختلاف و دودستگی شدیدی بروز کرد و سرانجام شاه اسماعیل دوم بر تخت سلطنت نشست. اعمال و رفتاری که این پادشاه در طول مدت ۱۵ ماهه سلطنت (۹۸۵ - ۹۸۴ ق) انجام داد، به خوبی نشان داد که بدترین گزینه ممکن برای در دست گرفتن زمام سلطنت صفویان بوده است.

شاه اسماعیل دوم در طول دوران ۱۵ ماهه سلطنت خود، در اثر اقدامات و اعمال سوء و نسنجیده، از اقتدار دولت صفوی تا حد زیادی کاست و موجب طمع‌ورزی بیش از پیش دشمنان خارجی به ویژه دولت عثمانی شد. «نصراالله فلسفی» در یک ارزیابی دقیق از دوران سلطنت او می‌نویسد: «مرگ شاه طهماسب اول و اختلاف‌هایی که بعد از آن پادشاه میان سرداران قزلباش بر سر سلطنت ایران ظهور کرد، مایه ضعف دولت و سرکشی حکام، طوائف و اقوامی

را از کار بیندازند، ولی این شرایط نابرابر باعث شکست سپاه ایران شد. سربازان ایرانی با ایمان و فداکاری تا پای جان ایستادگی و مقاومت کردند و همه کشته شدند، اما هیچ کس تسلیم نشد و هیچ اسیری ندادند. جنگ چالدران را جنگ میهنی ایرانیان می‌خوانند؛ چرا که سربازان ایرانی افتخار آفریدند و در راه سرزمین خود از جان گذشتند. (حجازی‌فر، ۱۳۷۴: ۹۵ و فلسفی، ۱۳۸۱: ۳۲ و ۸۸) هفتم سپتامبر ۱۵۱۴ میلادی، سپاه سلطان سلیم عثمانی پس از شکستن مقاومت تبریزی‌ها، وارد این شهر شد و دست به کشتار و تجاوز گسترده زد. از طرف دیگر تبریزیان در یک اقدام خاص مزارع و ذخایر غذایی خود را نابود کرده بودند تا سپاه عثمانی دچار قحطی شده و قادر به تسلط بر تبریز نباشد. بنابراین سربازان عثمانی به فتوای مفتی خود، مردم آذربایجان را خلق باطل و غیرقابل اصلاح تشخیص داده و با دستور سلطان سلیم، دست به کشتار و جنایات بی‌شرمانه‌ای در این شهر زدند؛ از جمله تجاوز وحشیانه به زنان و دختران آذری. اما در نهایت با مقاومت همه‌جانبه تبریزیان و تلفات سنگینی که به سپاه عثمانی وارد شد، آنان از تبریز عقب نشستند. «شاه اسماعیل پس از این وقایع هرگز خنده بر لب نیاورد.»

شاه طهماسب

بر دل ترکان عثمانی لرزه می انداخت

شاه طهماسب بعد از نزدیک به ۵۴ سال

داد. سلطان سلیم پاشا، خلیفه حکومت عثمانی که فرماندهی لشکر عثمانی را عهده‌دار بود، ادعای خلافت کلیه مسلمانان را نیز داشت و طبیعی بود که تأسیس چنین حکومتی را در همسایگی خود در تعارض با منافع سیاسی و مذهبی خود قلمداد کند؛ به خصوص اینکه وجود مراکز مذهبی شیعه در سرزمین‌های تحت سلطه عثمانی (عراق امروزی) موجب تشدید این تنش‌ها می‌شد.

۲- شرایط نظامی و امنیتی:

دولت‌های استعماری که در صدد تضعیف، تجزیه و انقراض دولت عثمانی بودند، دست به ایجاد تنش و تقویت اختلاف‌های مذهبی می‌زدند؛ از سوی دیگر دولت ایران در تلاش بود با دشمنان امپراتوری عثمانی در اروپا و آفریقا متحد شده، موقعیت امنیتی و نظامی خود را در برابر تهدیدهای احتمالی از سوی عثمانی تقویت کند.

مجموعه این عوامل و دیگر شرایط، باعث شد سلطان سلیم پاشا، حاکم عثمانی احساس کند یک نوع اتحاد سیاسی در مرزهای آسیایی بر ضد سلطنت عثمانی شکل گرفته و موقعیت حکومت او را به خطر انداخته است؛ بنابراین برای دفع این خطر تصمیم گرفت به ایران حمله کند. پناهنده شدن سلطان مراد - قیاب سلطان سلیم در خلافت - به ایران نیز باعث شد بهانه‌های لازم برای سلطان سلیم فراهم شود.

مورخان، سپاه عثمانی را برجسته‌ترین سپاه دنیا در آن زمان می‌دانند؛ این سپاه به سلاح گرم و نیروی دریایی مجهز بود. در این جنگ سپاه عثمانی از توپ و تفنگ استفاده کرد و اولین جنگی بود که سپاه ایران با تسلیحات گرم و آتشین و ابزار جدید جنگی همچون توپ و تفنگ آشنا شد. تعداد سربازان سپاه عثمانی ۱۰ برابر سربازان ایرانی بود و از آمادگی بیشتری برخوردار بودند. امپراتور عثمانی توانست با غافل‌گیر کردن شاه اسماعیل، فرصت تجهیز و آمادگی سپاه را از او بگیرد. در این جنگ دو سپاه از شرایط نابرابری برخوردار بودند؛ اگرچه سربازان ایرانی توانستند توپ‌های سپاه عثمانی

به مخالفت و طغیان برخاستند و در هر گوشه لوای سرکشی برافراشته شد. در اندک زمان کار عصیان و اختلاف سران قزلباش به آنجا رسید که دست تسلط حکومت مرکزی از ولایات کوتاه شد و چون خبر ضعف و اختلال سلطنت صفوی انتشار یافت، دشمنان بیگانه ایران هم که در زمان شاه طهماسب از بیم قدرت وی یاری خودنمایی نداشتند، موقع را برای انجام مقاصد دیرینه خویش مناسب یافتند و از مغرب و مشرق به خاک ایران تجاوز کردند.» (همان، ۴۱)

بنابراین، استقرار خدابنده بر تخت سلطنت، نه تنها به پایان یافتن «اختلال احوال» ایران که از زمان درگذشت شاه طهماسب شروع شده بود، منجر نشد که موجب تشدید هر چه بیشتر آن نیز شد. برخی از عشایر و طوایف گرد مرزنشین و نیز شماری از سرکشان ولایات قفقاز نظیر شروان با سوءاستفاده از اغتشاش و هرج و مرج داخلی ایران، از اوامر و دستورهای دولت مرکزی سرپیچیده و دولت عثمانی را در حمله به قلمرو ایران ترغیب و تشویق کردند. اسکندر بیگ در اثر خود به خوبی به توصیف نحوه تَمرد طوایف کرد پرداخته است. (ترکمان، ۱۳۵۰: ۲۳۱)

اسکندر بیگ اشاره می‌کند که «چون غازیان قزلباش هیچ‌گاه گمان نمی‌کردند سلطان روم در صدد نقض پیمان صلح و دوستی برآید، از طریق حزم و احتیاط فارغ‌البال نشسته بودند، اما چون دانستند که طوایف اکراد جمعاً طریق عصیان و طغیان پیش گرفته، به اتفاق رومیه به قصد استیصال قزلباش آمده‌اند، دست از جان شیرین شسته، به مدافعه مشغول شدند.»

اسکندریبگ، اختلال اوضاع داخلی ایران در عهد شاه اسماعیل و شاه محمد خدابنده را مسبب عصیان و طغیان سرکشان آذربایجان و قفقاز که خود محرک و مشوق دولت‌مردان عثمانی برای حمله به ایران بودند، دانسته و دولت عثمانی را نقض‌کننده پیمان صلح فی‌مابین و آغازگر جنگ علیه ایران می‌داند. اسکندریبگ در بیان نوع واکنش دولت ایران نسبت به لشکرکشی

سلطنت، همسر خدابنده، مهدعلیا به جهت برخورداری از قدرت و اقتدار کامل، به رتق و فتق امور می‌پرداخت. سرکشی‌های او، سران قزلباش را وادار به حذف او از صحنه قدرت کرد. بعد از قتل مهدعلیا، اختیار امور کشور به دست کشندگان او و میرزا سلمان وزیر افتاد. (فلسفی، ۱۳۳۴: ۵۸) اگرچه آنها پیمان دوستی بسته بودند، اما دیری نگذشت که نفاق و شقاق مابین طوایف قزلباش، قدرت و اقتدار صفویان را با ضعف و زوال مواجه ساخت. نصرالله فلسفی در یک ارزیابی اجمالی از دوران سلطنت شاه محمد خدابنده می‌نویسد: «به‌علت بی‌کفایتی و سست‌رأیی و سیاست تردیدآمیز و ملایم این پادشاه که در آغاز کار کاملاً مطیع احکام زن خود و پس از قتل وی بازیچه دست میرزا سلمان وزیر و جمعی از رؤسای قزلباش بود، کار اختلال و بی‌نظمی امور کشور و طغیان و سرکشی طوایف و اقوام تابع ایران بالا گرفت و طولی نکشید که دولت مرکزی با جنگ‌های داخلی و تجاوزهای دشمنان خارجی روبه‌رو شد.» (همان، ۴۸) وی در جای دیگر درباره تأثیر اختلاف و دودستگی سران قزلباش و سرکشی و نافرمانی حکام ولایات در تضعیف قدرت نظامی کشور که به تجاوز دشمنان خارجی منجر شد می‌نویسد: «حکام معزول ولایات که نمی‌خواستند دست از حکمروائی خود بردارند،

که در اطاعت دولت صفوی به‌سر می‌بردند شد. در این اختلاف‌های بسیاری از سرداران مجرب و با کفایت ایران نیز کشته شدند و کارها در زمان شاه اسماعیل دوم به‌دست جوانان بی‌تجربه، نورسیده و خودرأی افتاد. امور لشکری مختل و اتحاد و اتفاقی که در عهد شاه اسماعیل اول و شاه طهماسب میان طوایف قزلباش به‌خصوص در برابر دشمنان خارجی وجود داشت، به نفاق، دشمنی و رقابت مُبدل شد.» (فلسفی، ۱۳۳۴: ۴۷)

استقرار خدابنده

بر تخت سلطنت، تقدیر ازلی

بعد از مرگ شاه اسماعیل دوم، از میان معدود شاهزادگان باقی مانده، سلطان محمد میرزا مشهور به خدابنده که نابینا، ناتوان و ضعیف‌احوال بود به سلطنت انتخاب شد. انتخاب او نیز همچون انتخاب اسماعیل میرزا، بدترین گزینه ممکن برای پادشاهی ایران بود. به سلطنت رسیدن او حتی برای توده عوام نیز جای سؤال داشت و قابل پذیرش نبود. اسکندر بیگ انتخاب او را «تقدیر ازلی» می‌داند. (همان، ۲۲۰)

انتخاب نادرست خدابنده به مقام سلطنت و حدود یک دهه زمامداری او (۹۹۶ - ۹۸۵ ق)، دولت صفویان را با بحران‌های عدیده داخلی و خارجی مواجه ساخت. در هفده ماهه نخست

نام: ابراهیم

نشان: خوبدل پبله رود

محل شهادت: شلمچه

تاریخ شهادت: ۱۳۶۶/۰۱/۲۱

نام: اسماعیل

نشان: محمدزاده بهمدی

محل شهادت: سنندج

تاریخ شهادت: ۱۳۵۹/۰۵/۰۹

فتوحات بزرگی نظیر فتح قبرس و یمن شده بودند، بنا به روحیه جاه طلبی و جنگ طلبی که داشتند، صلح و آرامش سال های نخست حکومت سلطان مراد سوم را بر نمی تافتند و بنابراین در کمین فرصتی بودند تا بار دیگر مصدر فتوحات تازه ای شوند. این فرصت با درگذشت شاه طهماسب و بروز اختلال و اغتشاش در ایران برای آنها فراهم شد. به اعتقاد اوروج بیگ بیات «چون دیگر نام شاه طهماسب بزرگ که به دل ترکان لرزه می انداخت بر سر زبان ها نبود، سلطان مراد از فرصت بهرمنند شد و در حالی که ایران در جنگ خانگی می سوخت، پس از مشاورات بسیار، مصطفی پاشا را به سرکردگی سپاه خویش مأمور اجرای این تهاجم کرد.»

منابع:

- ۱- اوزون چارشلی، تاریخ عثمانی، ترجمه ایرج نوبخت، انتشارات کیهان، تهران، ۱۳۶۹
- ۲- بیات، اوروج بیگ، دون ژوان ایرانی، ترجمه مسعود رجب نیا، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۳۸
- ۳- پورگشتال، هامر، تاریخ امپراتوری عثمانی، ترجمه میرزا زکی علی آبادی، به اهتمام جمشید کیانفر، نشر زرین، ۱۳۴۷
- ۴- ترکمان، اسکندر بیگ، تاریخ عالم آرای عباسی، انتشارات امیرکبیر، تهران، ۱۳۵۰ ش
- ۵- حجازی فر، هاشم، شاه اسماعیل اول و جنگ چالدران، تهران، انتشارات سازمان اسناد ملی، ۱۳۷۴
- ۶- فلسفی، نصرالله، زندگانی شاه عباس، چاپ کیهان، تهران، ۱۳۳۴
- ۷- فلسفی، نصرالله، جنگ میهنی ایرانیان در چالدران، بی جا، انتشارات هیرمند، ۱۳۸۱
- ۸- قاضی احمد، خلاصهالتواریخ، تصحیح احسان اشراقی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۶۳
- ۹- رفیق، احمد، مشهور عثمانی قوماندانلری، استانبول، کتابخانه اسلام عسکری، ۱۳۱۸ ق

سرکشان مناطق سرحدی به ویژه در شروان فرصت عرض اندام یافته و چون خود قادر به مقابله با قزلباشان نبودند، دست کمک به سوی هم کیشان سنی مذهب عثمانی دراز کنند. وی می نویسد: «در هنگامی که قشون عثمانی تا قارص پیشروی کرده بودند، ابوبکر میرزا ولد برهان که خود را «وارث ملک شیروان» می دانست و از «بیم تیغ آبدار غازیان خونخوار فرار نموده، در کوهستان قمق و قیتاق بسر می برد» از فرصت استفاده کرده به «اغوی بعضی از اجامره شیروان طغیان نموده، دم از مخالفت و عصیان زده، سیصد و چهارصد نفر از اوپاش بر سر او جمع آمده، هوای حکومت ملک شیروان در دماغ او جای گرفت و صفحه های مشتمل بر خلوص عقیدت و صفای طوینت نزد پاشایان ارسال داشت.» (همان، ۶۷۷)

تا اینجا، به ارائه شواهدی پرداختیم که همگی دال بر نقض پیمان صلح از جانب دولت عثمانی و حمله آن کشور به قلمرو ایران داشت. افزون بر مواردی که گفتیم، می توان به نقش اساسی و تعیین کننده وزیران و فرماندهان جاه طلب عثمانی نیز در به راه انداختن جنگ علیه ایران اشاره کرد. شماری از پاشایان و فرماندهان برجسته و صاحب نام عثمانی نظیر مصطفی پاشا، سنان پاشا و عثمان پاشا که هر یک در لشکرکشی های عصر سلطان سلیمان مصدر

عثمانی به دو نکته اشاره می کند: «یکی آنکه قزلباشان خطه آذربایجان در برابر تعدی های خسرو پاشا دست به مدافعه زدند و دیگر آنکه «امرا و ارکان دولت» بعد از آگاهی از تدارک حمله و هجوم همه جانبه دولت عثمانی، «صلاح در آن دیدند که به جهت رفع حجت مکتوب محبت اسلوب به خدمت خواندگار فرستاده از سبب نقض عهد و پیمان و جرأت و دلیری حکام سرحد که در این مواد نمودند استفسار نمایند. حسب الصلاح امرا کتابت دوستانه مشعر بر استحکام بنان مصالحه که از این طرف مرعی و مسلوک است، به حضرت خواندگار روم نوشته مصحوب ولی بیک استاجلو ملازم محمدی خان تخماق فرستادند (البته) حکام و پاشایان سرحد او را توقف فرموده نگذاشتند که باستنبول رود.» (همان، ۲۳۲)

قاضی احمد قمی نیز در شرح وقوع جنگ میان ایران و عثمانی در سال ۹۸۶ با بیان اینکه «خواندگار روم را آرزوی تسخیر مملکت آذربایجان و شیروان و گرجستان در دماغ او جای گرفته» بود، سلطان مرادخان را نقض کننده عهد و پیمان فی مابین دو دولت دانسته است. (قمی، ۱۳۶۲: ۶۷۶) او نیز همچون اسکندر بیگ معتقد است که بروز اختلال و اغتشاش داخلی در ایران که ارکان قدرت دولت صفویان را با تزلزل مواجه ساخت، موجب شد

از پرواز تا قفس

سرگذشت حماسه آفرینی‌ها و اسارت سرتیپ خلبان وزیری

محسن شیرمحمد، کارشناس ارشد روابط بین‌الملل

■ در ابتدا لطف کنید خودتان را برای خوانندگان ماهنامه صف معرفی کنید.

«سرتیپ دوم خلبان احمد وزیری» متولد سال ۱۳۳۲ هستم. تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در شهر ورامین سپری و مدرک دیپلم خود را در سال ۱۳۵۰ دریافت کردم. در آن زمان به دلیل دوستی «سپهبد کمپانی» یکی از امرای وقت نیروی هوایی با یک نفر از آشنایان خانوادگی من، استخدام در نیروی هوایی به بنده توصیه شد. ابتدا به‌عنوان همافر پذیرفته و مشغول خدمت شدم. اما ورود من به نیروی هوایی و مواجهه نزدیک با خلبانان و دیدن پرواز هواپیماها بر فراز آسمان باعث شد علاقه فراوانی جهت خلبانی در من به‌وجود آید. از این رو تصمیم گرفتم تغییر رسته بدهم و پیرو همین موضوع در آزمون خلبانی شرکت کرده و قبول شدم. سپس دوره‌های مختلف مقدماتی پرواز را با هواپیمای سبک «پایپر» در فرودگاه قلعه‌مرغی طی کردم. در همین زمان نیروی هوایی در حال خرید هواپیماهای پیشرفته اف-۱۴ بود، بنابراین اعلام شد باید جهت طی دوره کابین عقب این نوع جنگنده به آمریکا اعزام شوم.

در سی‌ویکم شهریورماه ۱۳۵۹ هواپیماهای عراقی چندین پایگاه هوایی و مراکز نظامی ایران را بمباران کردند؛ با این نیت که توان هوایی ایران را از بین ببرند. اما این خیالی بیش نبود و فقط چند ساعت بعد، جنگنده‌های فانتوم نیروی هوایی ایران از پایگاه‌های شهید نوژه همدان و بوشهر پرواز کرده و پایگاه‌ها و مراکز مهم عراق را آماج بمب‌های خود قرار دادند. فردای آن روز، یعنی یکم مهرماه ۱۳۵۹ نیز دهها جنگنده فانتوم اف-۴ و اف-۵ با پشتیبانی هواپیماهای شکاری اف-۱۴ و تانکرهای ۷۰۷ و ۷۴۷ عملیات وسیعی را در چارچوب طرح از قبل پیش‌بینی شده موسوم به «البرز» که بعدها به «کمان ۹۹» معروف شد، علیه پایگاه‌های هوایی دشمن انجام دادند. این عملیات درواقع اولین پاسخ قاطعی بود که صدام از ایران دریافت کرد و متوجه شد محاسباتش در حمله به کشورمان اشتباه بوده است. در این زمینه با «سرتیپ دوم خلبان آزاده احمد وزیری»، یکی از خلبانان نیروی هوایی که در پروازهای اواخر شهریور و مهرماه ۱۳۵۹ علیه دشمن بعثی شرکت داشته است، گفت‌وگویی انجام داده‌ایم.

هوایماها به جنگ تانک‌ها می‌رفتند. من نیز مانند سایر خلبانان در این مأموریت‌ها شرکت داشتم. در روز دوم مهرماه، ۱۸ سورتی پرواز از پایگاه بوشهر و جهت پشتیبانی هوایی و مقابله با قوای پیشرو عراقی در خوزستان انجام شد که من هم در کابین عقب «جناب سهیلی» در مأموریت‌های این روز حضور داشتم.

■ اسارت شما به دست دشمن هم طی همین مأموریت‌ها رخ داد؟

پروازهای من تا روز پنجم مهرماه ادامه یافت؛ تا اینکه در آن روز به من و «سروان احمد سهیلی» ابلاغ شد قوای زرهی عراق را در نزدیکی پادگان حمید، واقع در جنوب اهواز بمباران کنیم. این چندمین بار بود که با جناب سهیلی هم‌پرواز بودم. در ساعت ۱۰ صبح سوار بر یک فروند اف-۴ از پایگاه بوشهر برخاستیم و به طرف هدف رفتیم. بر فراز منطقه تحت اشغال دشمن، برای بمباران دقیق‌تر، تا ارتفاع ۳۰ متری سطح زمین پایین رفته و همه بمب‌ها را بر روی ادوات زرهی دشمن رها کردیم؛ اما به دلیل ارتفاع کم، آماج انواع گلوله‌های ضد هوایی دشمن قرار گرفتیم. در هنگام خروج از محل گسترش دشمن، ناگهان دماغه هوایما مورد اصابت قرار گرفت و

و توانستیم آن پایگاه را بمباران کنیم و سالم به بوشهر بازگردیم.

■ پایگاه بوشهر چه نقشی در ابتدای جنگ تحمیلی داشت؟

همان‌طور که عرض کردم، پروازهای جنگی من با شروع جنگ تحمیلی آغاز شد؛ در یکم مهرماه ۱۳۵۹ بزرگ‌ترین عملیات هوایی با شرکت دهها فروند جنگنده از پایگاه‌های مختلف برای بمباران مواضع نظامی عراق صورت گرفت که البته تعداد زیادی هوایمای فانتوم نیز از پایگاه ششم شکاری بوشهر در این عملیات حضور داشتند. از همان روز ۳۱ شهریورماه ۱۳۵۹ ارتش بعثی عراق حملات زمینی خود را نیز آغاز کرد که پیکان این حملات سرزمین خوزستان بود؛ زیرا موقعیت راهبردی آن همواره چشم طمع صدام را به همراه داشت. خوزستان به دلیل وضعیت خاص و داشتن زمین‌های هموار و صاف، برای مانور تانک مناسب بود و از این رو ارتش بعث عراق به سرعت پیشروی خود را در آن آغاز کرد.

نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران به دلیل مسائل مربوط به پاک‌سازی‌های اوایل انقلاب و درگیری‌های داخلی، انسجام و تحرک لازم را نداشت؛ با این حال با نیروی موجود در خوزستان جلوی عراقی‌ها را گرفته بود؛ اما در صورت عدم کمک، همین مقاومت اندک هم شکننده بود و باید اقدامی صورت می‌گرفت.

مسئولان و فرماندهان وقت، روی نیروی هوایی و هوانیروز تمرکز کردند و ابلاغ شد باید این نیروها با حملات خود و بمباران دشمن، جلوی پیشروی عراق را بگیرند. بیشتر مأموریت‌های منطقه خوزستان از پایگاه وحدتی دزفول و همچنین بوشهر صورت می‌گرفت؛ هر روز دهها سورتی پرواز جهت بمباران قوای پیشرو دشمن انجام می‌شد و

در خردادماه ۱۳۵۴ در یک گروه هشت‌نفره به پایگاه «پنساکولا» در آمریکا اعزام شدیم. دوره آموزش ما حدود دو سال طول کشید و در سال ۱۳۵۶ به ایران بازگشتیم. چون پایگاه اصلی هوایماهای اف-۴ در اصفهان بود، من نیز به پایگاه هوایی در این شهر منتقل شدم. وقتی آموزش‌های تکمیلی جنگنده اف-۴ را آغاز کردم، اعلام شد به خلبان کابین عقب فانتوم اف-۴ نیاز مبرم وجود دارد بنابراین به دستور ستاد نیروی هوایی به پایگاه ششم شکاری بوشهر منتقل شده و به‌عنوان خلبان کابین عقب اف-۴ به خدمت خود ادامه دادم.

■ از زمان حمله ارتش عراق به کشورمان، چه خاطراتی دارید؟

در آن زمان پایگاه ششم شکاری دارای حدود ۵۰ فروند فانتوم بود که منطقه وسیعی در شمال خلیج فارس و جنوب خوزستان را در پوشش هوایی خود قرار می‌داد. در شهریورماه ۱۳۵۹ درگیری‌های مرزی گسترش یافت و در جنوب خوزستان و حوزه اردنرود نیز این موضوع کاملاً مشهود بود. پایگاه بوشهر هم فعال‌تر شد تا اینکه چند روز آخر شهریورماه وضعیت کاملاً جنگی در منطقه حاکم شد. در ۳۱ شهریورماه ۱۳۵۹ که حمله هوایی عراق آغاز شد، فرماندهان ارتش تصمیم گرفتند عملیات انتقامی انجام شود. چند دسته پروازی از پایگاه ما و پایگاه شهید نوژه همدان مأمور انجام این عملیات شدند. از این موضوع متأسفانه سالیان زیادی گذشته و بعضی اسناد در این خصوص همچنان ناقص است.

آن روز یک دسته پروازی به لیدری جناب «ابن‌بمین» جهت بمباران پایگاه شعبیه عراق گسیل شدند و یک دسته دیگر نیز دوباره برای این منظور فرستاده شدند که من در دسته دوم، در کابین عقب جناب «ابراهیم باز سپیدی» در این مأموریت حضور داشتم

اَعمال ضدانسانی را تجربه کردم. ضرب و شتم با باتوم برقی و... شرایط سخت تغذیه و مشکلات روحی که هرکدام از آنها انسان را به مرگ نزدیک می‌کرد را تحمل کردم. بعد از ابوغریب هفت سال را در تکریت گذراندم؛ زندانی که عراقی‌ها فقط دورتادور آن را با سیم‌خاردار و اتصال به شبکه برق حفاظت کرده و بقیه امور جهت زنده ماندن به‌عهده خود اسرا بود. با وجود این مشکلات، بخت با من یار بود؛ چون نام من در لیست صلیب سرخ ثبت شده بود و حداقل می‌دانستم که از نظر ایران زنده‌ام و این شانس را داشتم که هر از چند گاهی نامه‌ای به خانواده‌ام بنویسم و در مقابل، جوابی از آنها دریافت کنم. روزهای طولانی به‌صورت تکراری بر ما می‌گذشت. در کنار تمام زجرها و مشکلات، بی‌خبری از دنیای بیرون، مشکلات روحی را چند برابر

■ **دوران اسارت یادآور مسائل تلخی برای شماست، با این حال اگر امکان دارد به‌صورت مختصر به این دوره هم بپردازید.** زندان‌های مرکزی بغداد، ابوغریب، رُمادی و اردوگاه تکریت، مهم‌ترین مکان‌هایی بودند که دوران اسارت را در آنها سپری کردم. ابوغریب مخوف‌ترین آنها بود؛ در یک فضای ۱۰ در ۲۰ متری، حدود هفتاد نفر افسر را به‌صورت کنسرو دربند کرده بودند. با یک محاسبه ساده می‌توان گفت هر فرد فقط ۴۰ سانتی‌متر فضای زیست داشت. پنجره‌ها و درها بسته و تصور تنفس در این فضا غیرممکن بود. دو روز اعتصاب غذا باعث شد تا سرانجام عراقی‌ها تخته‌های چوبی را از روی پنجره‌ها برداشته و دریچه‌های هوا را باز کنند. مسئله دیگر در این دوران شکنجه بود. انواع رفتارهای توهین‌آمیز و

با متلاشی شدن آن، هواپیما دچار آتش‌سوزی گسترده شد. تمام چراغ‌های اخطار مبنی بر ترک جنگنده روشن شد. درنگ جایز نبود، هر دو با صندلی نجات بیرون پریدیم، اما از بخت بد، در آن بیابان وسیع و درست در وسط همان دشمن زخم‌خورده، پایین آمدیم.

شانس آوردیم که خلبانان را زنده می‌خواستند و گرنه همان‌جا تیرباران می‌شدیم. در حین خروج هر دو دستم به‌دلیل برخورد با بدنه هواپیما شکستند. عراقی‌ها به‌ناچار من را به بیمارستان منتقل کردند و به‌سرعت جراحی شدم. حدود یک‌ماه در بیمارستان بستری بودم و بعد هم بدون هیچ استراحتی به زندان مرکزی بغداد منتقل شدم. ۱۰ سال اسارت کشیدم و در آن مدت بازهم به‌دلیل بهبود نیافتن دست‌هایم، دو بار دیگر مورد عمل جراحی قرار گرفتم.

می کرد؛ گویی در دیار فراموش شدگان به سر می بردیم.

با تمام این مشقات، ما در اردوگاه سعی می کردیم از زمان استفاده کنیم و اوقات فراغت را به بهترین شکل بگذرانیم. برخی از افسران و درجه داران که مسلط به زبان های خارجی بودند، شروع به تدریس کردند. این موضوع باعث شد من علاوه بر زبان انگلیسی، طی دوران اسارت، به عربی و فرانسوی هم مسلط شوم. با توپ های اهدایی صلیب سرخ، ورزش فوتبال و والیبال هم در اردوگاه رونق داشت. چند جلد کتاب هم که از طریق همین سازمان به اردوگاه آورده بودند، دست به دست بین اسرا می چرخید. برای هر نفر پنج دقیقه در روز امکان مطالعه فراهم می شد تا چند برگی از یک کتاب را بخواند؛ یعنی جیره بندی در مطالعه که البته کتاب

■ در چه شغلی فعالیت دارید؟

در شهریورماه ۱۳۶۹، زمان بازگشت به کشور، توسط مسئولان نیروی هوایی و همچنین مردم ورامین از من استقبال باشکوهی صورت گرفت. مدتی بعد به خدمت بازگشتم و در نیروی هوایی مشغول بودم، تا اینکه در سال ۱۳۸۱ با درجه سرتیپ دومی بازنشسته شدم. یک سال بعد به دعوت مرحوم «امیر سرتیپ دادپی» در شرکت هواپیمایی کیش ایر مشغول فعالیت شدم تا اینکه سرانجام در سال ۱۳۹۰ خود را از تمامی امور کنار کشیدم و اکنون مشغول گذراندن دوران بازنشستگی هستم.

شاهنامه به دلیل داشتن چند بیت که ضد اعراب سروده شده بود، از سوی بعضی ها ممنوع بود.

با گذشت ۱۰ سال که یک عمر است، سرانجام زمان آزادی فرا رسید. ابتدا باورمان نمی شد؛ تا اینکه یک فروند هواپیمای بوئینگ ۷۴۷ برای انتقال برخی از خلبانان و اسرایی که جراحت شدید داشتند به بغداد آمد. ما را به فرودگاه انتقال دادند و آنجا با دیدن هواپیمایی که پرچم ایران و علائم نیروی هوایی بر روی بدنه آن نقش بسته بود، دیگر یقین حاصل کردیم که برای همیشه آزاد شده ایم.

انقلاب صنعتی چهارم

ما و فرزندانمان باید خود را به چه مهارت‌هایی مجهز کنیم؟

بخش دوم

حامد تارین، دکترای تخصصی مدیریت آموزشی

پایه انقلاب صنعتی چهارم، انقلاب دیجیتالی است که بر این اساس شیوه‌های نوینی تدوین شده و فناوری‌ها می‌توانند در جوامع نفوذ یافته و حتی در بدن انسان به‌عنوان تراشه الکترونیکی و لباس اینترنتی کاشته و پوشیده شوند.

پیشرفت در علم رباتیک و هوش مصنوعی، فناوری نانو، اینترنت اشیا، چاپ سه‌بعدی، وسایل خودکار، ویرایش ژنی و... از فناوری‌های کلیدی و این انقلاب بزرگ دیجیتالی هستند که موجب می‌شوند تمام جوانب زندگی ما در کره زمین به‌صورت ریشه‌ای متحول شود و بر سطح اشتغال و شکل مشاغل، ماهیت کسب و کار، دولت‌ها، شهرها، هویت فردی، اخلاق، حریم خصوصی، ارتباطات انسانی،

شکل و شمایل سازمان‌ها و... اثرات مرزشکنی فرود می‌آورند؛ به‌طور کلی، ماهیت و هویت ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و فردی را متحول می‌کنند. مادر این قسمت بر آن هستیم که موضوع اشتغال و کار آینده فرزندانمان را در عصر انقلاب صنعتی چهارم تبیین کنیم.

Social Skills Kids Need

Expressing Feelings

Compromising

Thinking Before Speaking or Acting

Accepting Consequences

Following Directions

Using Self-Control

Showing Empathy

Sharing

Having a Positive Attitude

Using Coping Strategies

Dealing with Anger & Frustration

Seeing Someone Else's Perspective

Expressing Ideas, Feelings & Thoughts

Taking Responsibility

Understanding Personal Space

Taking Turns

Being a Good Sport

Appreciating Differences

Staying Calm in Times of Stress

Self-Regulating Emotions

Dealing with Worries

Reading Social Cues

Dealing with Problems & Conflicts

Apologizing

ویژگی‌های منحصربه‌فرد

انقلاب صنعتی چهارم

در انقلاب صنعتی چهارم، دو ویژگی «نهایت اتوماسیون» و «پیوندیافتگی» موجب می‌شوند که آینده کار و اشتغال متحول شود؛ زیرا در آینده با نیروی کار ماهر و نخبه‌ای روبه‌رو خواهیم شد که به هوش مصنوعی و ابزارهای دیجیتالی متصل بوده و با ربات‌ها هم‌نشین می‌شود. از این رو بسیاری از مشاغل امروزی از بین رفته و مشاغلی رشد خواهند کرد که نیازمند کسب مهارت‌های حرفه‌ای خاص است؛ مهارت‌هایی مانند: هوش اجتماعی، هوش هیجانی و عاطفی، تفکر نوآورانه، شایستگی میان‌فرهنگی، تفکر محاسباتی، سواد رسانه‌ای نوین، تفکر فرارشته‌ای، همکاری مجازی و در کل مهارت‌های شناختی نرم.

آموزش‌دهندگان، مدیران و فرماندهان)، به شکل غیرمتناسبی افزایش می‌یابند. به‌طور کلی، ستون فقرات مشاغل پرمهارت با دستمزد بالای مورد تقاضای انقلاب صنعتی چهارم، تخصص‌هایی هستند که بر پایه علم و فناوری، مهندسی، ریاضی، ارتباطات و رسانه دیجیتال استوار هستند. (نبی‌پور، ۱۳۹۷: ۵۴) در جریان این تحول عظیم و آثار آن بر مشاغل و بازار کار، دو دیدگاه مخالف وجود دارد: دیدگاه اول معتقد است که کارگران و کارمندان جایه‌جا شده و با فراهم شدن فرصت‌های جدید توسط فناوری، مشاغل تازه پیدا می‌کنند. دیدگاه دوم اعتقاد دارد که مبارزه سیاسی و اجتماعی ناشی از بیکاری فناوری در ابعاد وسیع به‌وجود خواهد آمد. علائم اولیه در حال حاضر نشان می‌دهد که در دهه‌های آینده به احتمال زیاد یک موج جایگزینی کار ناشی از فناوری در پاره‌ای از صنایع و رده‌های شغلی ایجاد خواهد شد. (شواب، ۲۰۱۶: ۵۶)

متفکران، منطق قانع‌کننده‌ای را برای آینده کار ارائه می‌دهند: (جان‌ریوز، ۲۰۱۹: ۱۵)

۱- اگر همه صنایع در حال تغییر باشند، هیچ شغلی ثابت نخواهد ماند.

۲- مشاغل موجود و تعاریف کار اساساً تغییر می‌کند یا از بین می‌رود. مشاغل جدید ممکن است کاملاً متفاوت باشد یا اصلاً کار تعریف نشود.

۳- برنامه‌های درسی-آموزشی امروز، برنامه‌های شغلی، ارزیابی‌ها، مدارک و صدور گواهینامه‌های مهارتی بدون پشتوانه برای مواجهه با چالش‌های این انقلاب کم‌ارزش و بی‌اهمیت است.

۴- افراد، جوامع و سازمان‌ها باید خود را برای دنیایی آماده کنند که در آن شرایط اقتصادی دائماً در حال تغییر است؛ جایی که هیچ کس یک شغل مادام‌العمر ندارد، چه

۱	Velocity	سرعت
بر خلاف انقلاب‌های صنعتی قبلی، سرعت انقلاب صنعتی چهارم به صورت نمایی است نه خطی (ماحصل یک دنیای چند بعدی و به هم پیوسته)		
۲	Breadth and depth	وسیع و عمیق
پایه‌گذاری بر انقلاب دیجیتال و بکارگیری ترکیبی از فناوری‌ها (فناوری‌هایی که باعث تغییرات اساسی در اقتصاد، کسب و کار، جامعه و افراد شده‌اند)		
۳	Systems Impact	تأثیر سیستم‌ها
شامل تحول کل سیستم‌ها (درون و بین‌کشورها، سازمان‌ها، شرکت‌ها، صنایع و جامعه)		

مهارت و توانایی برتر مورد نیاز نیروی کار		
سال ۲۰۲۰	اولویت	سال ۲۰۱۵
حل مسائل پیچیده	۱	حل مسائل پیچیده ^(۱)
تفکر انتقادی ^(۲)	۲	کار تیمی و همکاری ^(۳)
خلاقیت ^(۴)	۳	مدیریت افراد / رهبری ^(۵)
مدیریت افراد / رهبری	۴	تفکر انتقادی
کار تیمی و همکاری	۵	فن مذاکره ^(۶)
هوش هیجانی / عاطفی ^(۸)	۶	کنترل کیفیت ^(۷)
تصمیم‌گیری و قضاوت ^(۱۰)	۷	سرویس‌گرا ^(۹)
سرویس‌گرا	۸	تصمیم‌گیری و قضاوت
فن مذاکره	۹	گوش دادن فعال ^(۱۱)
انعطاف‌پذیری شناختی ^(۱۲)	۱۰	خلاقیت

1. Complex Problem Solving	7. Quality Control
2. Coordinating with Others	8. Emotional Intelligence
3. Critical Thinking	9. Service Orientation
4. People Management	10. Judgment and Decision Making
5. Creativity	11. Active Listening
6. Negotiation	12. Cognitive Flexibility

میانه (مدیریت دفتری، اپراتور ماشینی) به‌پوچی می‌گرایند، درحالی‌که مشاغل خدماتی با مهارت پایین (مراقبت از افراد بیمار و سالخورده، پاک‌سازی و کار در خط مونتاژ)، مشاغل با مهارت بالا (تکنسین‌ها،

مشاغل آینده

چه مهارت‌هایی را طلب می‌کنند؟

تغییرات ساختاری در جهان کار، در انقلاب صنعتی چهارم، به سمت قطب‌گرایی گرایش دارد؛ به این معنی که مشاغل با مهارت

انعطاف‌پذیری را در پی خواهد داشت. طراحان آموزش و یادگیری آنلاین نقش عمده‌ای در این تحول خواهند داشت؛ به‌ویژه اگر بتوانیم از رویکردهای جدیدی استفاده کنیم و شیوه‌ها و نمونه‌های جدیدی از آموزش و پرورش را بیابیم که بتواند به‌سرعت و به‌طور مساوی این مهارت‌ها را منتشر کند. آینده بیش از هر زمان دیگری به یادگیری بستگی دارد. (جان ریوز، ۲۰۱۹)

نتیجه‌گیری

با ظهور انقلاب صنعتی چهارم، بازارهای کسب و کار و به‌تبع آن مهارت‌ها و مشاغل تغییر می‌یابند و مرزهای جدیدی پیرامون دنیای کسب و کار و اشتغال در حال شکل‌گیری است. دنیای آینده کسب و کار و مشاغل، فرصت‌های زیادی را در خود نهفته دارد که اگر به‌درستی از آنها استفاده شود، رفاه اقتصادی، پیشرفت اجتماعی و شکوفایی فردی را به‌دنبال خواهد داشت. دست‌یابی به این فرصت‌ها در گرو درک تغییر و تحولات این انقلاب بوده و بایستی خود و فرزندان را در امر بسیار مهم یادگیری مادام‌العمر و کسب مهارت‌های حرفه‌ای سازگار با این محیط مجهز کنیم. دانش‌آموزان و دانشجویان باید بتوانند خودشان یاد بگیرند (یادگیری فردی) و بتوانند با چالش‌ها و نیازمندی‌های شغلی میان‌رشته‌ای تطبیق یابند. فضای جدید از یادگیری در اینترنت شکل گرفته و ترکیبی از آموزش‌های سنتی و موک (دوره‌های برخط آزاد گسترده) یک روند اجتناب‌ناپذیر است. این دوره‌های آنلاین به دانش‌آموزان کمک می‌کند مهارت‌های خاص خود را کسب و در مشاغل جدید صاحب حرف باشند. بنابراین ما ناگزیر هستیم یک ترکیب هماهنگ از آموزش به روش سنتی و موک برای پاسخ‌گویی به نیازهای بازار جدید انقلاب صنعتی چهارم داشته باشیم. دوره کرونا و

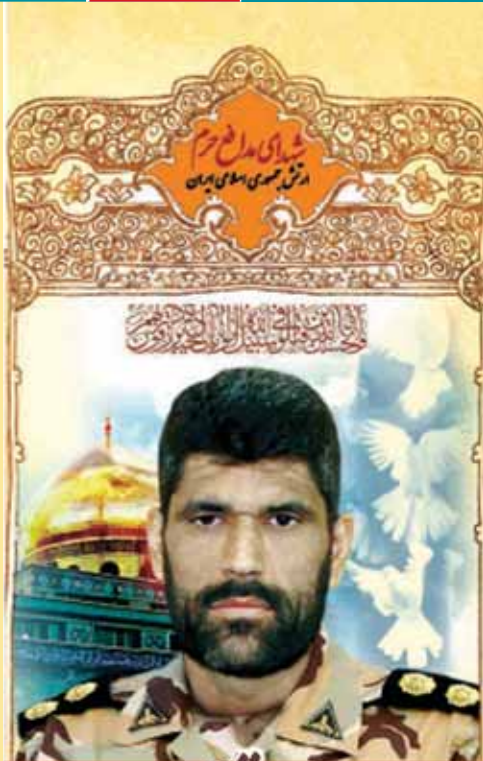
مهارت‌های فنی محدود مانند برنامه‌نویسی دارند. بنابراین آموزش و پرورش و عوامل خانواده مهم‌ترین نقش در آماده‌سازی فرزندان برای فضای انقلاب صنعتی چهارم دارند. (مهرعلیزاده، شاهی و تارین، ۱۴۰۰)

جدول ۱: مثال‌هایی از حرفه‌هایی که بیشترین و کمترین استعداد را برای خودکار شدن در عصر انقلاب صنعتی چهارم دارند. بیشترین استعداد برای خودکار شدن، به این معنی است که کارگزار آنها بیکار یا جابه‌جا می‌شود.

در عصر انقلاب صنعتی چهارم، جهان در شرایط آشفته‌ای قرار دارد و آینده‌پژوهان اذعان می‌کنند که هیچ چیز قطعی نیست و همین مسئله سبب ناپایداری، عدم قطعیت، پیچیدگی و ابهام شده و این ویژگی‌ها در حال تغییر بنیادین سبک زندگی، ساختار سازمان‌ها، کار و روابطمان شده است. بنابراین وظیفه اصلی ما و سازمان‌ها در شرایط پیچیده و پویای امروز، تاب‌آوری و انعطاف‌پذیری و همیشه خود را در شرایط یادگیری قرار دادن است. تأکید بر «انجام دادن/یادگیری/انجام دادن»، توانمندسازی افراد برای مدیریت راهبردهای آموزشی و شغلی خود، با حداکثر

برسد به یک کارفرما.

احتمال دارد کارکنان و کارگران آینده به آموزش‌های اضافی (مادام‌العمر) نیاز داشته باشند. یک‌سوم یا ۳۵ درصد مهارت‌هایی که امروزه برای نیروی کار مهم تلقی می‌شوند، تا ۲۰۲۵ تغییر خواهند کرد و در حال حاضر در حال تغییر هستند. در آینده به مهارت‌هایی نیاز داریم که جنبه شناختی دارند. مهارت خلاقیت یکی از سه مهارت برتر است. مهارت تفکر انتقادی و توانایی حل مسائل پیچیده دو مورد دیگر هستند. هوش هیجانی به یکی از ۱۰ مهارت برتر تبدیل خواهد شد. با این حال، با رشد اشتغال در گروه‌های شغلی مانند معماری، رایانه، مهندسی و ریاضی، بدیهی است که مهارت‌های منطبق با آن گروه شغلی تقاضای بیشتری خواهد داشت. بسیاری از صنایع به مهارت‌های محتوایی مانند یادگیری و گوش دادن فعال نیاز خواهند داشت. در میان همه مهارت‌ها، پایین‌ترین افزایش تقاضا در مهارت‌های فیزیکی است؛ در حالی که مهارت‌های فنی که امروزه در بازار هستند، در آینده متقاضی خواهند داشت. در کل، مهارت‌های اجتماعی در تمام صنایع تقاضای بالاتری نسبت به

شهید سرهنگ دوم مرئسی زهرن

شهید سرهنگ دوم مرئسی زهرن متولد ۲۴ تیر ۱۳۵۸ در خانواده‌ای مذهبی از اهالی شهرستان شیروان استان خراسان شمالی بود. وی در سال ۱۳۷۸ وارد دانشکده المتری اعلام علی (ع) شد. در رشته مهندسی و استحکامات دانشی آموخت و به لشکر ۵۸ تکاور ذوالفقار پیوست. این شهید، معمار در مراسم و مناسبت های مذهبی و معنوی حضور داشت و آنقدر دلپسته سید و سالار شهیدان بود که چند ماه قبل از اعزام به سوریه، به زیارت حضرت امام حسین علیه السلام و محبت عالیات مشرف شد.

وی در ۲۸ اسفند ۱۳۹۱ عازم سوریه شد و سرانجام در شانگاه ۲۱ فروردین ۱۳۹۵، همزمان با ستاروز شهادت اسوه و آنگوش شهید علی صیاد شیرازی در حمله نامواتر دانه نیروهای تکفیری در جنوب حلب به درجه رفیع شهادت نائل شد و به احسن الصنی که آرزویش را داشت، رسید.

شهید زهرن و برانش رزم جانانه کرده و پیش از شهادت پیش از ۲۰۰ نفر از عناصر تکفیری را به هلاکت رساندند.

بیشترین استعداد برای خودکار شدن (به این معنی که کارگزار آنها بیکار یا جابجا می شود).

شغل	احتمال
بازاریاب های تلفنی یا حضوری	99 درصد
مأموران مالیاتی	99
ارزیاب های بیمه ای، آسیب به خودرو	98
داوران مسابقات، داوران و دیگر مقامات رسمی ورزشی	98
منشی های قانونی	98
مهمانداران رستوران، سالن، کافی شاپ	97
واسطه گران معاملات ملکی	97
پیمانکاران نیروی کار مزرعه	97
منشی ها و دستیاران مدیریتی، به جز مجریهای قانونی و پزشکی	96
خبررسانان و پیام آوران	94

کمترین استعداد برای خودکار شدن (به این معنی که متصدیان این مشاغل باید جهت سازگاری با این انقلاب، مهارت بالا کسب نمایند)

شغل	احتمال
کارکنان اجتماعی مواد مخدر و سلامت روانی	0/0031
پزشکان و جراحان	0/0042
روانشناسان	0/0043
مدیران منابع انسانی	0/0055
تحلیلگران سیستمهای رایانه ای	0/0065
انسان شناسان و باستان شناسان	0/0077
مهندسی دریا و طراحان کشتی	0/0100
مدیران فروش	0/0130
مدیران اجرایی	0/0150

منبع: Carl Benedikt Frey and Michael Osborne, University of Oxford, 2013

۱- واکاوی بنیادها و تحولات دانشگاه‌های مهارتی و فنی و حرفه‌ای در پرتو انقلاب صنعتی چهارم، فصلنامه آموزش عالی ایران، ۱۲(۳)، ۳۵-۱

۲- نبی پور، ایرج (۱۳۹۷)، دانشگاه‌های نسل سوم در انقلاب صنعتی چهارم، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر

3-Reaves, J. (2019). 21st-century skills and the fourth industrial revolution: acritical future role for online education. International Journal on Innovations in Online Education 3(1). DOI:10.1615/intjinnovonlineedu.2019029705

4-Schwab, K. (2016). The fourth industrial Revolution. Retrieved March 3, 2017 from <https://www.weforum.org/about/the-fourth-industrial-revolution-by-klaus-schwab> <http://otaghiranonline.ir/news/17266> <https://hea.ic/resources/publications/national-strategy-for-higher-education-2030/>

پساکرونا فرصت مناسبی است که خانواده‌ها و نهادهای آموزشی، خود را با شرایط پیش گفته سازگار کرده و دو مقوله یادگیری مادام‌العمر و کسب مهارت‌های شناختی نرم/اجتماعی را در سرلوحه برنامه‌های آموزشی خود قرار دهند تا در آینده بتوانند برای تصدی مشاغل جدید صاحب مهارت باشند.

منابع:
۱- مهرعلیزاده، بداله و شاهی، سکینه و تارین، حامد (۱۴۰۰).

نگاهی به ارتش‌های جهان

این شماره: ارتش شیلی

محسن شیرمحمد کارشناس ارشد روابط بین‌الملل

جمهوری شیلی، کشوری واقع در آمریکای جنوبی به پایتختی شهر معروف «سانتیاگو» است. این کشور در نقشه آمریکای جنوبی مانند یک نوار بلند و باریک میان رشته‌کوه آند در شرق و اقیانوس آرام در غرب کشیده شده است. از شمال با پرو، از شمال شرق با بولیوی، از شرق با آرژانتین و در پایین‌ترین نقطه جنوبی کشور با گذرگاه دریایی «دریک» هم‌مرز است. این کشور و اکوادور، تنها کشورهای آمریکای جنوبی هستند که با برزیل مرز مشترک ندارند. طول خط ساحلی این کشور با اقیانوس آرام نیز ۶ هزار و ۴۳۵ کیلومتر است. از نظر جغرافیای طبیعی، بیابان آتاکاما با وسعت یک‌هزار کیلومترمربع در بخش شمالی این کشور قرار دارد. این بیابان در واقع خشک‌ترین ناحیه بر روی زمین است که با توجه به خشک بودن آن دارای ارزش اقتصادی فراوان برای کشور شیلی است؛ زیرا منابع زیرزمینی بسیاری از فلزات معدنی مانند مس، طلا و نقره دارد؛ به طوری که در سال ۲۰۱۵ تنها ۵۱۷ میلیون تن مس از این بیابان استخراج و صادر شده است. همچنین شیلی از نظر کشاورزی دارای ۱۵۱۷ میلیون هکتار اراضی قابل کشت و ۱۷۱۷ میلیون هکتار اراضی جنگلی است. از نظر جمعیت حدود ۱۹ میلیون نفر ساکن شیلی هستند و از این نظر شیلی یک کشور نسبتاً یک‌دست از لحاظ جمعیت است. بیشتر جمعیت آن غالباً اسپانیایی تبار هستند که در جات مختلفی از بومیان سرخ‌پوست نیز در بین آنها دیده می‌شود. همچنین حدود ۸۵ درصد از جمعیت کشور

کودتای سال ۱۹۷۳

یکی از مهم‌ترین رویدادها در تاریخ کشور شیلی، مربوط به دهه ۱۹۷۰ میلادی است؛ یعنی زمانی که سالوادور آلنده از حزب مارکسیست شیلی در انتخابات این کشور پیروز و به‌عنوان رئیس‌جمهور برگزیده شد. اما پس از آن در کودتای ۱۱ سپتامبر ۱۹۷۳ به رهبری آگوستو پینوشه و با کمک سازمان سیا، سرنگون و این کشور طی چند دهه تحت سلطه نظامیان درآمد. بعد از جنگ جهانی دوم و در دوره‌ای که بقیه کشورهای آمریکای جنوبی گرفتار رژیم‌های نظامی بودند، سیاست در شیلی به دلیل حضور نداشتن نظامیان، همواره مورد ستایش قرار می‌گرفت. اما این روند در دهه ۱۹۷۰ دگرگون شد؛ در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۹۷۰، سالوادور آلنده با تفاوت بسیار کمی بیشترین مقدار آرا را به‌دست آورد و با ۳۶/۶ درصد آرا از خُرخه الساندرو رودریگز (رئیس‌جمهور سابق شیلی با گرایش‌های محافظه‌کار) با ۳۵/۸ درصد آرا و رادومیرو تومیک (با گرایش‌های

دموکرات مسیحی) با ۲۷/۹ درصد آرا جلو افتاد. از سالوادور آلنده به عنوان اولین رئیس‌جمهور مارکسیست که با رأی و دموکراسی به قدرت رسید، نام می‌برند. به دلیل اینکه آلنده اکثریت مطلق به‌دست نیاورد، برای انتخاب‌شدنش نیاز به یک رأی اضافی از طرف مجلس ملی شیلی داشت. بر طبق قانون اساسی شیلی، این رأی باعث منصوب شدن سالوادور آلنده به پست رئیس‌جمهوری شیلی شد. در این زمان بخش‌های مختلفی از جامعه شیلی و همچنین ایالات متحده آمریکا، به رئیس‌جمهور شدن آلنده اعتراض داشتند. آمریکا به همین دلیل فشار اقتصادی و دیپلماتیک زیادی روی دولت شیلی آورد. تلاش‌های سالوادور آلنده برای بازسازی اقتصاد شیلی منجر به افزایش تورم و کمبود مواد غذایی در کشور شد و سرانجام،

نیز در نواحی شهری زندگی می کنند که ۴۰ درصد آنها در منطقه کلان شهری سانتیاگو در پایتخت کشور ساکن هستند.

زبان رسمی در شیلی، اسپانیولی است. مردم شیلی همچنین نسبت به اسپانیایی زبان‌های سایر کشورهای همسایه سریع‌تر صحبت می کنند. این عوامل همگی دست به دست هم می دهند تا گویش شیلیایی از نظر دیدار کنندگان تازه وارد به این کشور دشوار باشد. از نظر مذهبی نیز حدود ۵۵ درصد مردم کاتولیک، ۱۳ درصد پروتستان و مابقی از پیرو سایر ادیان هستند.

امروزه کشور شیلی با توجه به رشد و توسعه پایدار در شاخص‌هایی همانند توسعه انسانی، رقابت‌پذیری در تجارت و اقتصاد، آزادی اقتصادی و رشد در آمد سرانه، یکی از ثبات‌ترین و امن‌ترین کشورها در آمریکای لاتین به‌شمار می‌رود.

ارتش

طبق قانون اساسی شیلی، نیروهای مسلح این کشور تحت فرمان رئیس‌جمهور قرار دارند. پس از رئیس‌جمهور، وزارت دفاع بر این نیروها و از جمله ارتش نظارت داشته و به هدایت نیروهای مختلف نظامی می‌پردازد. ارتش شیلی دارای سه شاخه اصلی زمینی، هوایی و دریایی است که با داشتن حدود ۸۰ هزار نفر نیرو و بودجه سالانه ۴/۲۵ میلیارد دلار به‌وسیله ستاد ارتش در سانتیاگو هدایت می‌شود.

پس از کودتای نظامی در سپتامبر ۱۹۷۳، پلیس ملی شیلی که به‌عنوان تفنگ‌داران شیلی نیز شناخته شده‌اند، زیر نظر وزارت دفاع قرار گرفتند. با بازگشت حکومت دموکراتیک، پلیس تحت کنترل وزارت کشور قرار گرفت، اما ظاهراً به‌طور اسمی همچنان تحت نظارت وزارت دفاع باقی مانده است. اکنون حدود ۳۰ هزار نفر نیروی پلیس مسئول اجرای قانون، مدیریت ترافیک، مراقبت از مرزها، سرکوب (قاچاقچیان) مواد مخدر

ریخته شد. بنا به گفته منابع رسمی، سالوادور آلنده به‌هنگام یورش نیروهای نظامی به کاخ، با اسلحه خودکشی کرد و به این ترتیب دولت او در ۱۱ سپتامبر ۱۹۷۳ و با کودتایی نظامی به رهبری ژنرال پینوشه، فرمانده ارتش، سرنگون شد. در ادامه این کودتا، آگوستو پینوشه خود را به‌عنوان رئیس‌جمهور جدید معرفی کرد.

حکومت نظامیان

پس از کودتا و کشتار مردم توسط نظامیان شیلی، کشور کوبا و اتحاد جماهیر شوروی (سابق) و اقمارش با رژیم پینوشه قطع رابطه کردند. رژیم پینوشه همه اموال ملی شده در زمان رژیم آلنده را که از دست آمریکایی‌ها خارج شده بود، دوباره در اختیار آمریکایی‌ها گذاشت. حکومت دیکتاتوری نظامی او هفده سال یعنی تا ۱۱ مارس ۱۹۹۰ طول کشید. در این مدت، حکومت ارتش سالار (میلیتاریستی) و نوعی حکومت توتالیتر بر شیلی حاکم بود.

اعتصاب بخش‌های مختلف، کشور را فلج کرد. در اوت سال ۱۹۷۳، آلنده افسران ارتش را وارد دولت کرد. در آن زمان ژنرال آگوستو پینوشه به‌عنوان فرمانده ارتش انتخاب شد. دو حزب اصلی مخالف خواستار استعفای سالوادور آلنده شدند و او از هوادارانش خواست تا از او حمایت کنند. پس از آنکه سالوادور آلنده به درخواست معترضان در مورد کناره‌گیری از قدرت توجه نکرد، جنگنده‌های نیروی هوایی با راکت و بمب به کاخ ریاست‌جمهوری حمله کرده و تانک‌ها به‌سوی مقر ریاست‌جمهوری آتش گشودند.

به گفته منابع نظامی، آلنده خواستار آتش‌بس پنج دقیقه‌ای شد تا بتواند استعفا بدهد، اما نیروهای ارتش با اشاره به اینکه تک‌تیراندازهای وفادار به رئیس‌جمهور از ساختمان‌های مجاور کاخ ریاست‌جمهوری در حال تیراندازی هستند، با این درخواست آلنده مخالفت کردند. گفته شده دست‌کم ۱۷ بمب بر کاخ ریاست‌جمهوری

اجباری، در دسامبر ۲۰۰۱ به قوه مقننه ارائه شد، از یک سو نیازهای نیروهای مسلح را برآورده می‌ساخت و از سوی دیگر، به آرمان‌های جهانی جامعه مدنی در جهت خروج نظامیان از سیاست پاسخ می‌داد.

در ۶ آوریل ۲۰۰۶، رئیس‌جمهور وقت شیلی میشل باشلت، طرحی جدید را برای حرفه‌ای کردن ارتش شیلی و لغو خدمات نظامی اجباری طی پنج تا ۱۰ سال آینده اعلام کرد. این برنامه بخشی از یک روند کلی برای مدرنیزه کردن کل نیروهای مسلح شیلی بود. طرح سه‌جانبه پیشنهادی رئیس‌جمهور، در ابتدا تعداد سربازان حرفه‌ای را در صفوف ارتش افزایش می‌داد. این به آن معناست که هر ساله حدود ۲ هزار نفر سرباز دیگر به خدمت درمی‌آیند. اقدام دوم با هدف افزایش مزایای داوطلبان سربازی جهت خدمت در ارتش انجام گرفت. در این راستا اصلاحاتی در زمینه حقوق سربازان انجام شد؛ به طوری که مبلغی برابر با ۳۶ دلار به صورت ماهانه برای این گروه در نظر گرفته شد.

نیروی زمینی

نیروی زمینی در شیلی به‌عنوان بزرگ‌ترین شاخه ارتش، یکی از حرفه‌ای‌ترین و پیشرفته‌ترین نیروها از لحاظ فناوری در کشورهای آمریکای لاتین است. این نیرو که در سال ۱۸۱۰ تأسیس شده، از نظر رزمی یک تیپ نیروی ویژه، یک تیپ هوارد، چهار لشکر پیاده و یک لشکر کوهستانی در آن فعال هستند.

از نظر تجهیزات رزمی ۱۷۰ دستگاه لئوپارد-۲ و ۱۰۰ دستگاه لئوپارد-۱ هر دو ساخت آلمان عمده تانک‌های شیلی هستند. ۲۸۰ دستگاه مادر ساخت آلمان، ۱۳۹ دستگاه ای.آی.اف.وی ساخت مشترک بلژیک و هلند، ۳۶۹ دستگاه ام ۱۱۳ و ۲۷۵ دستگاه موآگ ساخت سوئیس نیز به‌عنوان نفربر و خودروی رزمی مورد استفاده قرار می‌گیرند. هشت دستگاه راکت‌انداز ۱۶۰ میلی‌متری لار ساخت رژیم صهیونیستی، ۴۸ عراده هویتزر

ایجاد شده است. در سال ۲۰۰۵، اصلاحاتی در زمینه سربازی در شیلی به‌وجود آمد. طبق این اصلاحات، شرایط بهتری برای مشمولان در نظر گرفته شد. در این زمان حدود ۴۰ هزار نفر فرم مربوط به نظام‌وظیفه را کامل کرده بودند. سال ۲۰۰۸ این تعداد به ۷۰ هزار نفر افزایش یافت. البته همواره تعداد سربازان موردنیاز ارتش بسیار کمتر از این تعداد بوده است؛ به طوری که در سال ۱۹۹۳ و از بین ۱۲۱ هزار نفر داوطلب تنها تعداد ۲۹ هزار نفر وارد خدمت در ارتش شدند. البته این روند به‌صورت قابل‌ملاحظه‌ای کاهش یافت؛ به طوری که در سال ۲۰۱۰ تنها تعداد ۱۱ هزار نفر وارد خدمت در ارتش شدند.

از سال ۱۹۹۴ و در چارچوب کاهش حضور نظامیان در سیاست، قوانین ارتش و از جمله نظام‌وظیفه نیز بارها مورد بازنگری قرار گرفت. در این روند و از سال ۲۰۰۱ اقدامات جدیدی آغاز شد. در سال ۲۰۰۰، یک مجمع ملی جهت بررسی موضوع نظام‌وظیفه اجباری با حضور چندین سازمان به نمایندگی از جامعه مدنی، نهادهای غیردولتی و سازمان‌های دولتی، به‌ویژه نیروهای مسلح، برگزار شد. این موضوع منتهی به اعلام فرمان اجرایی ۸۱ وزارت دفاع ملی و پیشنهاد جدیدی برای تحول در نظام‌وظیفه شیلی براساس مجموعه‌ای از ایده‌های جدید شد. در این پیشنهاد جدید، همچنین خدمت داوطلبانه زنان نیز مدنظر قرار گرفت.

اصلاحاتی که در لایحه نوسازی خدمت سربازی

و مقابله با تروریسم در سراسر کشور شیلی هستند. ارتش شیلی از نظر تأمین نیروی انسانی وابسته به نظام‌وظیفه است. در شیلی و بر طبق قانون تمامی مردانی که در سن بین ۱۸ تا ۴۵ سال قرار دارند، مشمول نظام‌وظیفه اجباری هستند. هر سال و در ماه اکتبر، طبق قانون شیلی، این مشمولان پس از نام‌نویسی و بعد از انجام معاینه‌های بدنی و پزشکی وارد یک قرعه‌کشی شده و از بین آنها به تعداد موردنیاز افرادی جهت خدمت انتخاب و به مراکز آموزش نظامی فرستاده می‌شوند. با پایان دوره آموزش نظامی، برحسب نیاز این سربازان بین واحدهای مختلف تقسیم و به خدمت خود ادامه می‌دهند. مدت خدمت در نیروی زمینی ۱۲ ماه و در نیروهای دریایی و هوایی حدود ۲۲ ماه است.

از نظر تاریخی، حرفه نظامی‌گری در شیلی به‌عنوان یک شغل شریف شناخته شده است. ارتش به‌طور سنتی افسران خود را از میان طبقه متوسط انتخاب می‌کند که بخش عمده‌ای از آنها از خانواده‌های نظامی تشکیل می‌شود. این موضوع در مورد نظام‌وظیفه هم به‌گونه دیگری دیده می‌شود. سربازی به‌عنوان یک وظیفه ملی در طول تاریخ و در بین شهروندان شیلی مطرح بوده است. قدمت این موضوع به سال ۱۹۰۰ بازمی‌گردد که جهت دفاع از کشور تمامی مردان جوان مشمول نظام‌وظیفه اجباری شدند.

باید توجه داشت که در روند نظام‌وظیفه و طی سال‌های اخیر بارها تغییرهایی در قوانین

خودکششی ۱۵۵ میلی متری ام ۱۰۹، ۷۴ عراده هویتزر کششی ۱۰۵ میلی متری ام ۱۰۱ همگی ساخت آمریکا به همراه ۳۶ عراده هویتزر کششی ۱۵۵ میلی متری سولتام ساخت رژیم صهیونیستی و ۵۴ عراده هویتزر کششی ۱۰۵ میلی متری ملارا ساخت ایتالیا نیز آتش پشتیبانی از قوای زمینی را در شیلی فراهم می کنند.

نیروی دریایی

نیروی دریایی شیلی، از بدو تأسیس در سال ۱۸۱۷ تاکنون وظیفه حراست از آبهای این کشور را برعهده داشته است. این نیرو با داشتن حدود ۲۵ هزار نفر نیرو و ۱۲۱ فروند انواع شناور رزمی و پشتیبانی، به همراه حدود پنج هزار نفر تفنگدار دریایی، در ۶ پایگاه اصلی مستقر هستند. اکنون از نظر تجهیزات، دو فروند زیردریایی کلاس اسکورپین ساخت فرانسه و دو فروند کلاس تامسون ساخت آلمان ناوگان زیرسطحی شیلی را تشکیل می دهند. یک فروند کلاس تایپ ۲۲ و سه فروند کلاس تایپ ۲۳ هر دو ساخت انگلستان، دو فروند کلاس کارل دورمان ساخت هلند، سه فروند کلاس ساعر ساخت رژیم صهیونیستی و چهار فروند کلاس او.پی.وی ۸۰ ساخت شیلی نیز عمده شناورهای رزمی نیروی دریایی هستند. در یکان هوادریا نیز هفت فروند ای.پی.پی ۶۸ ساخت ایتالیا، پنج فروند امبرائر ۱۱۰ ساخت برزیل، سه فروند سی ۲۹۵ ساخت اسپانیا، هفت فروند پی.سی ۷

تسلیمات جدید تعدادی جنگنده اف ۱۶ ساخت آمریکا را دریافت کرد که تأثیر زیادی در افزایش توان هوایی این کشور داشته است. اکنون تعداد ۱۰ فروند اف ۵ و ۳۵ فروند اف ۱۶ هر دو ساخت آمریکا، عمده اسکاادران های جنگنده شیلی را شکل می دهند. سه فروند سی ۱۳۰ و چهار فروند «سنساستیشن» هر دو ساخت آمریکا به همراه یازده فروند «توین اوتر» ساخت کانادا در بخش حمل و نقل و سه فروند تانکر کی.سی ۱۳۵ ساخت آمریکا نیز به عنوان سوخت رسان هوایی مورد استفاده قرار می گیرند. همچنین یک فروند بوئینگ ۷۰۷ نیز در نقش آواکس مشغول خدمت است. پانزده فروند بل ۴۱۲، ۱۰ بل.یو.اچ-۱ و ۶ فروند یو.اچ ۶۰ همگی ساخت آمریکا نیز ناوگان بالگرد نیروی هوایی را تشکیل می دهند. سه فروند اف ۵ مدل اف، یازده فروند اف ۱۶ هر دو ساخت آمریکا به همراه نوزده فروند سی ۱۰۱ ساخت اسپانیا به عنوان جت آموزشی به همراه بیست و پنج فروند امبرائر-۳۱۴ ساخت برزیل، ۳۱ فروند تی ۳۵ ساخت شیلی و پنج فروند بالگرد بل ۲۰۶ عمده پرندهایی هستند که در بخش آموزش مورد استفاده قرار می گیرند.

ساخت سوئیس به همراه دو فروند پی ۳ اوریون ساخت آمریکا در اسکاادران بال ثابت و پانزده فروند یوروکوپتر و دو فروند اچ ۱۲۵ هر دو ساخت فرانسه به همراه چهار فروند بل-۲۰۶ ساخت آمریکا نیز در اسکاادران بالگرد فعال هستند.

نیروی هوایی

نیروی هوایی شیلی که در سال ۱۹۳۰ تأسیس شده به پاسداری از آسمان این کشور مشغول است. مجموعه یکان های هوایی شیلی در پنج پایگاه در نواحی ایکونیکو، آنتوفاگاستا، سانتیاگو، پورتو مونت و پونتا آرناس مستقر هستند. نیروی هوایی شیلی همچنین در یک پایگاه هوایی در جزیره کینگ جورج در قاره جنوبگان نیز عملیات هوایی انجام می دهد. نیروی هوایی شیلی در سال ۲۰۰۶ و در چارچوب بازسازی و تجهیز به

منابع:

۱- محبوب، محمود و یاور، فرامرز، گیتاشناسی کشورها، مؤسسه جغرافیایی گیتاشناسی

2-www. wikipedia. org

3-www. globalsecurity. org

خودکنترلی

در حوزه مدیریت سازمانی نیروهای مسلح

از منظر قرآن کریم

بخش اول

حجت‌الاسلام احمد حیدری

دین اسلام دین جامعی است که تمامی ابعاد زندگی فردی و اجتماعی انسان را دربر می‌گیرد و برای هر یک از این بخش‌ها در حوزه‌های مختلف، دستورالعمل‌های معین و مشخصی را تعیین کرده است؛ این دستورالعمل‌ها از طریق کتاب آسمانی قرآن کریم، احادیث پیامبر و ائمه اطهار (علیهم‌السلام) و بزرگان دین که خود در راستای قرآن کریم هستند، مطرح شده است.

از جمله چالش‌های پیش روی جامعه بشری،

کنترل امیال و غرایز است؛ دین اسلام در ابعاد مختلفی برای کنترل این امر در دو بخش فردی و اجتماعی و نیز روحی و جسمی راهکارهایی را ارائه کرده است. انسان موفق کسی است که راه افراط و تفریط را در پیش نگیرد که به این حالت «خودکنترلی» گفته می‌شود. یکی از مسائل مهم در نیروهای مسلح، «خودکنترلی در بین کارکنان» است که ارتقای آن سبب افزایش بهره‌وری و تقویت بنیه دفاعی می‌شود. باتوجه به مطالعات انجام شده در این حوزه، تاکنون بررسی جامعی در مقیاس آماري بزرگی همچون نیروهای مسلح انجام نشده و یاد صورت انجام، از روش پرسش و پاسخ استفاده شده است که در پژوهش حاضر از روش تحقیق، توصیف و تحلیل آیات قرآن کریم، به بیان مباحثی در خصوص خودکنترلی می‌پردازیم.

عوامل تقویت خودکنترلی در قرآن

از نگاه قرآن ارزش انسان به نفس اوست؛ نفس انسان مراتبی دارد که می‌تواند انسان را به ذلت و پستی بکشاند و یا او را به درجات اعلا نزدیک کند. یکی از عواملی که نفس با آن خود را به مقام‌های بالا می‌رساند، خودکنترلی است که در این فرایند انسان می‌تواند با تکیه بر نفس خویش و بدون عاملی دیگر اعضا و جوارح خود را کنترل کند. بحث از خودکنترلی، انتزاعی است که از رفتار

و منش افراد گرفته می‌شود. خودکنترلی همان خویشتن‌داری است که قرآن کریم از آن به تقوا تعبیر می‌کند و کرامت انسان در نزد خداوند، براساس آن سنجیده می‌شود. «إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ» (حجرات، ۱۳) در واقع یکی از مهم‌ترین ثمرات خودکنترلی، تقواست و اثر این دو بر یکدیگر مستقیم بوده و زیادت یکی تقویت دیگری را در پی دارد. این مراتب در افراد شدت و ضعف دارد؛ بعضی افراد درجات بالا و

گروهی دیگر درجات کمتری دارند. گاه انسان دچار سستی است و نیاز به محرکی دارد که او را به سمت جلو حرکت دهد؛ ولی توجه به این نکته ضروری است که تا انسان اراده نکند، نیرویی نخواهد توانست برای او کاری انجام دهد، حتی خداوند. خداوند در این زمینه می‌فرماید: «إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ» (رعد، ۱۱) مگر آنکه آنان خود حال خود را تغییر دهند.

یا کنترل نکردن نفس دامن‌گیر خود شخص است. «لَا تُكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى» (انعام، ۱۶۴)؛ «و هیچ کس جز بر زیان خود [آگاهانی] انجام نمی‌دهد و هیچ باربرداری، بار [آگاه] دیگری را بر نمی‌دارد.» مفادش این است که به‌طور کلی اشخاص هیچ عمل زشتی نمی‌کنند، مگر اینکه خود صاحبان عمل، وزر و وبال آن را به دوش خود خواهند کشید و هیچ کس وزر دیگری را به دوش نمی‌کشد. (طباطبائی، ۱۴۱۷ق، ج ۳۹۵: ۷)

همچنین می‌فرماید: «لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ» (بقره، ۲۲۵)؛ «خداوند شما را به سوگندهای لغواتان مؤاخذه نمی‌کند، ولی شما را به آنچه دل‌هایتان از روی عمد [فراهم] آورده است، مؤاخذه می‌کند و خدا آمرزنده بردبار است.» بیشترین آیات حکایت‌گر خودکنترلی در قرآن کریم، مربوط به نفس و قلب است؛ همان‌گونه که در آیات یاد شده مشاهده شد، این نفس است که باید مراقب اعمال و رفتارش باشد و همواره بر خود مسلط باشد که به خطا نرود. خداوند حکیم برای سعادت و کمال نفس دستورهایی هدایت‌گری بیان فرموده و به‌عملی که سبب تقویت و ضعف خودکنترلی می‌شود، اشاره فرموده است که تفصیل آن در روایات ائمه (علیهم‌السلام) و کتاب‌های اخلاق عالمان ما

اشتغال به غیر، پیش از اصلاح خود، سفاقت است و سبب فساد دیگری می‌شود که از غیر گرفته شده است و سبب استحکام فساد می‌شود و آن وقت گمراهی نفس مستحکم و مترکم می‌شود. (گنابادی، ۱۴۰۸ق، ج ۲: ۱۱۶) امام محمدباقر(ع) فرمودند: «خود را اصلاح کنید و لغزش‌های مردم را جست‌وجو نکنید؛ زیرا اگر شما خود صالح باشید، گمراهی مردم به شما آسیبی نمی‌رساند.» (قمی، ۱۳۶۷، ج ۱: ۱۸۸)

امر به مؤمنان برای کنترل و حفظ خویش

رستگاری از آن کسانی خواهد بود که بتوانند خود را کنترل کنند. «قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا» (مؤمنون، ۱) همچنین افراد خودکنترل که افرادی باتقوا هستند، انسان‌هایی سالم و کامل‌اند. (طباطبائی، ۱۴۱۷ق، ج ۱۷: ۱۹۶) اینها با روحیه سالم خود بهتر می‌توانند به کمال برسند.

اصطلاحی خاص برای خودکنترلی در آیات وجود ندارد، اما در قرآن کریم آیاتی بر خودکنترلی دلالت دارند که می‌توان آنها را چنین خلاصه کرد:

هدایت بر اثر کنترل نفس: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسِكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ» (مائده، ۱۰۵)؛ «ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به خودتان بپردازید. هرگاه شما هدایت یافتید، آن کس که گمراه شده است به شما زبانی نمی‌رساند. بازگشت همه شما به سوی خداست. پس شما را از آنچه انجام می‌دادید، آگاه خواهد کرد.» این آیه مؤمنان را از اینکه به دیگران بپردازند و خود را فراموش کنند، نهی فرموده و می‌فرماید: ضلالت و گمراهی دیگران شما را در راه به‌دست آوردن هدایت سست نکند که در این مسیر، بازگشت همه، چه مؤمن و چه گمراه، به سوی خداوند متعال است. (ابن عجبیه، ۱۴۱۹ق، ج ۲: ۸۴) نفس مؤمن راه هدایت اوست، راهی است که او را به سعادتش می‌رساند. درواقع، نفس همان مخلوقی است که انسان از سوی آن یا به‌سبب ملاحظه آن، محروم و یا رستگار می‌شود. (طباطبائی، ۱۴۱۷ق، ج ۶: ۱۶۴-۱۶۷) براساس آیه مزبور خداوند متعال به اصلاح و تزکیه نفس امر فرموده‌اند. (اندلسی، ۱۴۲۰ق، ج ۴: ۳۸۸؛ حقی، بی‌تا، ج ۲: ۴۵۳؛ قطب، ۱۴۱۲ق، ج ۲: ۹۹۱؛ گنابادی، ۱۴۰۸ق، ج ۲: ۱۱۶). و تا زمانی که نفس‌های خود را اصلاح نکرده‌اید، به غیر خودتان نپردازید؛ زیرا

و اهلشان: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ» (تحریم، ۶)؛ «ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خود و کسانتان را از آتشی که سوخت آن، مردم و سنگ‌هاست حفظ کنید.» کلمه «قوا» جمع امر حاضر از مصدر «وقایه» است و «وقایه» به‌معنای حفظ کردن چیزی از هرگونه خطر است که به آن صدمه بزند و برایش مضر باشد. (راغب، ۱۴۱۲ق: ۸۸۱) از جمله آن خطرها، خطر پیروی از هوای نفس و معصیت کردن است. (طبرسی، ۱۳۷۲، ج ۱: ۴۷۷؛ دخیل، ۱۴۲۲ق: ۷۵۸؛ فخر رازی، ۱۴۲۰ق، ج ۳: ۵۷۲؛ زمخشری، ۱۴۰۷ق، ج ۴: ۵۶۸؛ فیض کاشانی، ۱۴۱۵ق، ج ۵: ۱۹۶) که انسان باید نفس خویش را از اینها حفظ کند و گرنه گرفتار آتشی می‌شود که خود هیزمش است. عواقب کنترل کردن

گنجانده شده است. با دقت در آیات و روایات و مراجعه به منابع دینی برخی از مهم‌ترین راهکارهای شناختی رسیدن به خودکنترلی به شرح ذیل است:

۱- خداشناسی:

خداوند سرچشمه هستی و تمام خیرات است. او بی‌نیاز مطلق بوده و هیچ کمبودی ندارد. خداوند محور تمام هستی است. ایمان و اعتقاد به این سرچشمه، انسان را از پوچ‌گرایی به هدف‌گرایی سوق داده و باعث می‌شود انسان در خود احساس نشاط کرده و هستی را از هست‌نمای خود بداند: «... لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ...» (مائده، ۱) اگر انسان خدا را مالک خود بداند هیچ‌گاه دچار سرگردانی نمی‌شود.

۲- جهان‌بینی توحیدی:

هر شخص چنانچه شناخت بهتر و صحیح‌تری از خود و جهان پیرامون خود پیدا کند، تسلط بیشتری بر هیجان‌ها خود خواهد داشت. کسی که سلسله نیازهای خود را در زندگی، به ترتیب و به‌دقت بررسی کرده و نقاط قوت و ضعف خود را می‌داند، برای رسیدن به «خودشکوفایی» و تحقق همه استعدادهای خویش و یا رسیدن به الگوی شخصیت سالم و انسان کامل و آرمانی خویش، گام‌های محکم‌تری برخوردار خواهد و هیجان‌های خویش را بهتر مدیریت خواهد کرد.

هدف اساسی از بعثت انبیا، هدایت انسان به سوی خداست، ولی گام گذاشتن در این مسیر نیاز به آگاهی‌ها و اطلاعاتی دارد که انسان باید آنها را بیاموزد تا در طی این طریق موفق شود. از جمله اینکه باید جهان و آفریننده آن را بشناسد، موقعیت خود در جهان، سعادت و کمال و راه‌های رسیدن به آن را بیابد.

۳- داشتن ایمان قلبی و باور درونی:

ایمان قلبی، ایمانی است که در دل رسوخ کرده و دل آن را باور کرده باشد. آنچه می‌تواند انسان را کنترل کند، فقط و فقط ایمان عاطفی و قلبی است. این ایمان اگر در دل کسی پیدا شد، چنانچه تمام غریزه‌ها هم طوفانی بشود، مثل برفی که بر کوه ببارد یا بادی که به کوه بوزد، دیگر نمی‌توانند این کوه را از ریشه برکنند. (مظاهری، ۱۳۲۱)

۴- تعقل و تفکر:

عامل نیرومند دیگری که قادر است با مهار تمایلات حیوانی و هوس‌های شیطانی و هدایت انسان به مسیر سعادت؛ خواسته‌های نفسانی و احساسات تند او را تعدیل کرده، از ارتکاب معاصی محافظت کند، نیروی تعقل، رشد فکری و پندگیری از سخنان حکمت‌آمیز است.

۵- وجدان اخلاقی (نفس لوامه):

مطابق نص صریح قرآن، نفس لوامه تمیزدهنده فضائل و رذائل است و از آنجا که سعادت دنیوی و اخروی در گروی انجام فضائل و دوری‌گزیدن از رذائل است، گوش دل سپردن به ندای وجدان، عامل مؤثری در کنترل اعمال و رسیدن به خودکنترلی است.

۶- ارتباط با خدا

یکی از مهارت‌های معنوی ارائه شده در قرآن برای غلبه بر نفس آماره، برقراری ارتباط با خداست؛ چرا که برقراری ارتباط با خالق هستی، دوری و اجتناب از زشتی و دست‌زدن به امیال نفسانی است. «يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ: ای مردم! پروردگار خود را پرستش کنید؛ آنکه شما و کسانی را که پیش از شما بودند، آفرید تا پرهیزکار شوید.» (البقره/۲۱)

۷- خوف و رجا:

مهم‌ترین راهکار رفتاری که نقش مهمی در کنترل نفس و تنظیم رفتار دارد، «خوف و رجا» است. خوف، عاملی بازدارنده، کنترل‌کننده، امیدبخش و نیروی محرک انسان است، انسان بدون امید هیچ حرکت و تلاشی در زندگی نخواهد داشت.

۸- محاسبه و مراقبه:

کسانی که طالب سعادت ابدی هستند و می‌خواهند انسانی زیست کنند، باید در هر شبانه‌روز دوبار به حساب نفس خود برسند. به کارهایی ناروا که مرتکب شده‌اند توجه کنند و با دقت سود و زیان آن را بسنجند. این مطلب در خلال روایت‌های متعددی آمده و اولیای دین این وظیفه مقدس و انسان‌ساز را اکیدا به مسلمانان توصیه کرده‌اند. ادامه دارد...

منابع:

- ۱- قرآن کریم
- ۲- ابطلحی، سید حسین؛ خیراندیش، مهدی (۱۳۸۸)، نگریشی از روشی از مفهوم خودکنترلی در سازمان، کیهان فرهنگی، ۲۷۷، ۱۳۸ و ۲۷۶، ش ۲۶
- ۳- الوانی، مهدی (۱۳۲۱ ش)، مدیریت عمومی، تهران: نی، چاپ بیست‌وششم
- ۳- پورافکاری، نصرت‌الله (۱۳۳۳ ش)، فرهنگ جامع روانشناسی - روانپزشکی، تهران: فرهنگ معاصر
- ۴- پیروز، علی و همکاران (۱۳۹۲)، مدیریت در اسلام، ویرایش سوم، قم: پژوهشکده حوزه و دانشگاه
- ساروخانی، باقر. (۱۳۳۱ ش)، دایره‌المعارف علوم اجتماعی، تهران: کیهان، جلد دوم، ص ۳
- ۵- خاکپور، حسین و حسومی، ولی‌الله و گلی، مهرناز و ایرانمنش، اسماء، (۱۳۱۲ ش)، کارکردهای تربیتی امید و نقش آن در سلامت روان از دیدگاه قرآن، فصلنامه علمی - پژوهشی اخلاق زیستی، سال سوم، شماره دهم
- ۶- دانایی‌فرد، حسن و زنگویی‌نژاد، ابوذر (۱۳۹۰)، تئوری شایسته‌سالاری مدیریتی بر مبنای استراتژی داده‌بنیاد: برداشتی از نهج‌البلاغه، راهبردهای بازرگانی، سال ۱۸، شماره ۲۴۵
- ۷- دسی، علیمحمد و قائمی، مرتضی (۱۳۹۳)، بررسی تطبیقی سبک‌های فرزندپروری با سبک فرزندپروری امام علی (ع)، پژوهشنامه نهج‌البلاغه، سال ۲، شماره ۲
- ۸- علوی مقدم، لیلا، (۱۳۲۱ ش)، جوان، هیجان، خویشنداری، قم: سازمان چاپ و نشر دارالحدیث، چاپ دوم
- ۹- غزالی، امام محمد، (۱۳۱۲ ش)، کیمیای سعادت، به کوشش حسین خدیو جم، بی‌جا: شرکت انتشارات علمی - فرهنگی، چاپ چهارم
- ۱۰- مهرگان‌فر، محمود و سادین، حسن، (۱۳۸۹)، الگوی خودکنترلی در شرکت‌های تولیدی، ماهنامه کنترل کیفیت، سال ۶، شماره ۴۰

جنگنده‌های راهبردی تاندر جی.اف-۱۷ - نیروی هوایی پاکستان

بخش دوم و پایانی

امیر محمد حیدروند، کارشناس جنگ الکترونیک *

ارسالی از اداره عقیدتی سیاسی نیروی هوایی

بیش از ۱۲ سال است که نیروی هوایی پاکستان با وجود تحریم‌ها، با همکاری شرکت هوانوردی چین اقدام به تولید جنگنده بومی «جی.اف-۱۷» می‌کند. از هر جنگنده «جی.اف-۱۷» متعلق به این کشور، سهم تولیدی مجتمع هوانوردی پاکستان ۵۸ درصد و گروه صنعت هوانوردی چنگدو چین ۴۲ درصد اعلام شده است. همکاری دو کشور پاکستان و چین تحت پیمان «Sino-Pak» در تولید این هواپیما با وجود تمامی سختی‌ها و فشارها قابل ستایش بوده و از این همکاری می‌توان به‌عنوان یک نقطه مشترک در روابط دو کشور یاد کرد.

حضور در عملیات جنگی

برخلاف بسیاری از جنگنده‌های جدید، جنگنده «جی.اف-۱۷ تاندر» در نبرد هوایی شرکت کرده است. در عملیات «Swift Retort» که در تاریخ ۲۷ فوریه سال ۲۰۱۹ میلادی انجام شد، نیروی هوایی پاکستان با استفاده از جنگنده «جی.اف-۱۷» خود توانست یک فروند جنگنده «میگ-۲۱» نیروی هوایی هندوستان را بر فراز منطقه کشمیر ساقط کند. براساس اظهارات «مارشال انورخان»، یکی از فرماندهان ارشد نیروی هوایی پاکستان، سامانه‌های جنگ الکترونیک جنگنده‌های «جی.اف-۱۷» می‌توانند با تهدید موشک‌های هواپیمای «میکا» جنگنده «میراژ-۲۰۰۰» و موشک «آرچر-AA-۱۱ آر۷۳» جنگنده «سوخو-۳۰ ام.کی» مقابله کنند.

دو فروند جنگنده «جی.اف-۱۷» در این عملیات با پرتاب چهار فروند بمب هزار پوندی از نوع «ام-۸۳» به سمت مواضع هندی‌ها که در سال ۲۰۱۷ میلادی عملیاتی شده بودند، توانستند

این کشور برخی از قابلیت‌های جنگنده‌های «جی.اف-۱۷ بلاک ۳» به جنگنده‌های «جی.اف-۱۷ بلاک ۱» و «بلاک ۲» افزوده شده است. «مارشال احسان رفیق» جانشین مدیر وقت پروژه جنگنده‌های «جی.اف-۱۷» و مدیر واحد آزمایش و ارزیابی این جنگنده نیز در ماه فوریه ۲۰۱۷ اعلام کرده بود که جنگنده‌های «جی.اف-۱۷ بلاک ۲» در واقع نسخه‌های به‌روزرسانی شده و ارتقایافته جنگنده‌های «جی.اف-۱۷ بلاک ۱» هستند که از قابلیت‌های سوخت‌گیری هوایی، سامانه اکسیژن پیشرفته برای افزایش زمان پرواز خلبان و سامانه ارتقایافته «ای.سی.ام»^{۱۴} برخوردار هستند.

گفتنی است که کارخانه تعمیرات مجتمع هوانوردی پاکستان از اواخر سال ۲۰۱۸ میلادی شروع به تعمیر اساسی دو فروند از اولین جنگنده‌های «جی.اف-۱۷» کرده است و تاکنون تعمیرات اساسی چهار فروند از آنها با موفقیت به اتمام رسیده است.

نمونه‌های اولیه بلاک (Block)

پس از تحویل اولیه هشت فروند جنگنده از نوع «جی.اف-۱۷ بی» به نیروی هوایی پاکستان، ۴۲ فروند جنگنده «جی.اف-۱۷ بلاک ۱» در ماه دسامبر سال ۲۰۱۴ میلادی به این نیرو تحویل داده شد. سپس ۵۰ فروند جنگنده «جی.اف-۱۷ بلاک ۲» در دسامبر سال ۲۰۱۷ میلادی همراه با ۱۴ فروند جنگنده دیگر تحویل نیروی هوایی پاکستان داده شد. همچنین ۱۲ فروند جنگنده «جی.اف-۱۷ بلاک ۲» دیگر به‌منظور جبران تأخیر به‌وجود آمده در ساخت جنگنده‌های «جی.اف-۱۷ بلاک ۳» به این نیرو تحویل داده شد.

«مارشال سهیل عمان» فرمانده سابق نیروی هوایی پاکستان در ماه می ۲۰۱۷ در مصاحبه‌ای گفت: «نیروی هوایی پاکستان به هیچ عنوان نمی‌خواهد در روند توسعه جنگنده‌های «جی.اف-۱۷ بلاک ۳» اشتباه کرده و مرتکب خطا شود.» وی همچنین در آن مصاحبه اعلام کرده بود که با وجود این تأخیر، نیروی هوایی

خسارات سنگینی را به نیروهای ارتش هند وارد کنند و دو خلبان شرکت کننده در این عملیات با نام‌های «عدنان محمد» و «سبتان اختر نائل» موفق به دریافت مدال شجاعت ارتش پاکستان شدند.

نیروی هوایی پاکستان از جنگنده‌های نوع «جی.اف-۱۷» خود در ۶ پایگاه و شش اسکادران چندمنظوره با مسئولیت‌های مختلف بهره می‌برد. تا قبل از سال ۲۰۱۶ میلادی حضور خلبانان ارتش پاکستان در دوره‌های آموزشی اسکادران «فرماندهان رزم»^{۱۷} پیش از ورود به رزم پروازی جنگنده «جی.اف-۱۷» الزامی بود. اسکادران دوم که ابتدا در سال ۲۰۱۶ میلادی در پایگاه «مسرور» نیروی هوایی تأسیس و سپس به دلایل نامعلومی به پایگاه «شهباز» منتقل شد، با مجهز شدن جنگنده‌های خود به موشک‌های ضدکشتی، علاوه بر مأموریت دفاع از حریم هوایی، به عنوان اسکادران ضدکشتی به خدمت خود ادامه داد.

افزایش شدن مأموریت جدید به اسکادران یادشده زمانی مورد تأیید فرماندهان ارتش نیروی هوایی پاکستان قرار گرفت که اسکادران دوم به موشک هوا به هوا هدایت راداری (اس دی-۱۰ ای) و موشک هوا به هوا چینی «پی ال-۵ ای» و همچنین بمب‌های چندمنظوره غیر هدایت شونده ۵۰۰ پوندی «ام-کا ۸۲» هزار پوندی «ام-کا ۸۳» دو هزار پوندی «ام-کا ۸۴» و بمب‌های هدایت لیزری ۵۰۰ پوندی «جی.بی.یو-۱۲» مجهز شد.

نسخه بلاک ۳ جنگنده تاندر

اکنون پس از اتمام تولید ۲۶ فروند جنگنده «جی.اف-۱۷ بی»، نیروی هوایی پاکستان در

نظر دارد تا با تلاش حداکثری، جنگنده‌های نوع «جی.اف-۱۷ بلاک ۳» توانمندتر و کارآمدتری را داشته باشد. «مارشال علی نومان»، فرمانده نیروی هوایی پاکستان در ماه ژانویه سال میلادی گذشته در مصاحبه‌ای اعلام کرده بود که هم‌زمان با ساخت جنگنده‌های «جی.اف-۱۷ بی» در کارخانه هواپیماسازی پاکستان، یک کارخانه کوچک که از زیرمجموعه‌های مجتمع هوانوردی پاکستان است، کار بر روی اجزای جنگنده «جی.اف-۱۷ بلاک ۳» را شروع کرده است.

انتخاب رادار مناسب برای جنگنده‌های نوع «جی.اف-۱۷» تا اواخر سال ۲۰۱۹ میلادی طول کشید؛ چرا که متخصصان پاکستانی سه گزینه احتمالی را با دقت و وسواس بررسی می‌کردند. رادار «کال.جی-۱۷ ای» شرکت فناوری الکترونیکی چین^{۱۸} از میان سه گزینه احتمالی انتخاب شد. ارتقا و بهبود جنگنده‌های «جی.اف-۱۷ بلاک ۳» باید شامل ارتقای آیونیک، سامانه‌های جنگ الکترونیک، افزایش میزان مهمات قابل حمل و مجهز شدن به سلاح‌های پیشرفته باشد. با مجهز شدن جنگنده‌های «جی.اف-۱۷» به رادارهای «کا. ال.جی-۱۷ ای»، این جنگنده‌ها قادر خواهند بود از سلاح‌هایی با برد بیشتر استفاده کرده و همچنین چندین هواپیمای دشمن را رهگیری کنند.

گمانه‌زنی‌هایی درخصوص استفاده از موشک‌های هوا به هوا «پی.ال-۱۰» و «پی. ال-۱۵» در جنگنده «جی.اف-۱۷ بی» در آینده نزدیک وجود دارد، ولی تاکنون این گمانه‌زنی توسط هیچ‌یک از فرماندهان ارتش نیروی هوایی پاکستان تأیید یا تکذیب نشده است.

اولین پرواز جنگنده «جی.اف-۱۷ بلاک ۳»

در گروه صنعت هوانوردی به تاریخ به تاریخ ۱۵ دسامبر سال ۲۰۱۹ میلادی انجام شده است.

دومین فروند از جنگنده یادشده نیز بنا بر اظهارات «مارشال نومان» در ماه اوت سال میلادی گذشته به پرواز درآمده و آزمایش‌ها و ارزیابی‌های لازم را با موفقیت پشت سر گذاشته است. وی همچنین اعلام کرده که قرار است نیروی هوایی پاکستان اولین سری از جنگنده‌های «جی.اف-۱۷ بلاک ۳» خود را پس از تمام آزمایش‌ها و ارزیابی‌های لازم در اوایل سال ۲۰۲۲ میلادی تحویل بگیرد. در واقع اولین فروند از جنگنده‌های «جی.اف-۱۷ بلاک ۳»

قرار است با رادار جدید خود که در حال حاضر در دست ساخت توسط کارخانه تولیدی اوپونیک پاکستان و مجتمع هوانوردی این کشور است به پرواز دربیاید. کارخانه تولیدی اوپونیک پاکستان سابقه کار بر روی رادارهای «گریفو» شرکت «لئوناردو» ایتالیا نصب شده بر روی جنگنده‌های «چنگو اف-۷ پی/پی جی»^{۱۹} و «داسلت میراژ ۲۰۳» رادارهای «کال.جی-۱۷ ای» جنگنده‌های «جی.اف-۱۷ بلاک ۱» و «جی.اف-۱۷ بلاک ۲» را دارد که این سابقه کاری باعث می‌شود نیروی هوایی پاکستان با اطمینان بیشتری به این شرکت اجازه دهد تا بر روی رادارهای جنگنده‌های «جی.اف-۱۷ بلاک ۳» کار کند.

«مارشال نومان» اعلام کرده است نیروی هوایی این کشور تاکنون ۳۰ فروند از ۵۰ فروند جنگنده‌های «جی.اف-۱۷ بلاک ۳» خود را به کارخانه تولیدی اوپونیک پاکستان جهت بازبینی رادار این جنگنده‌ها تحویل داده و مابقی این جنگنده‌ها در آینده تحویل این کارخانه داده خواهند شد. لازم به ذکر است با شروع خط تولید رادار «کال.جی-۱۷ ای» در کارخانه تولیدی اوپونیک پاکستان، امکان ارتقای رادارهای جنگنده‌های «جی.اف-۱۷ بلاک ۱» و «جی.اف-۱۷ بلاک ۲» نیز وجود دارد.

طبق اظهارات فرمانده نیروی هوایی پاکستان، علاوه بر تفاوت رادارهای جنگنده‌های «جی.اف-۱۷ بلاک ۳» و «جی.اف-۱۷ بلاک ۲»، تفاوت‌های اصلی میان این دو جنگنده، کلاه نمایش‌گری است که نیروی هوایی این کشور و چند شرکت چینی در حال انجام آزمایش‌ها بر روی آن هستند، سامانه هدایت برقی سه‌محوره،

16- ECS: electronic countermeasures system
 17- Combat Commanders Sqn (CCS)
 18- China Electronics Technology Group Corporation
 19- Chengdu F-7P/PG
 20- Dassault Mirage III
 21- Aselsan
 22- Klimov RD93
 23- AED: 102 Air Engineering Depot
 منبع:
 1- Air Force Monthly Issue May 2021

سامانه ارتقایافته مدیریت جنگ الکترونیک و افزایش میزان مهمات قابل حمل است. نیروی هوایی پاکستان اخیراً هشت پاد رهگیر «اسلسان»^{۲۱} را برای جنگنده‌های «جی.اف-۱۷» خود خریداری کرده است. گفتنی است این کشور ۵۰ دستگاه دیگر از این پادها را در قالب سه دسته مختلف سفارش داده است. شایان ذکر است پاد رهگیر «اسلسان» نسل جدیدی از پادهای رهگیر است که توسط شرکت «اسلسان» که متعلق به نیروی‌های مسلح ترکیه است، طراحی و تولید می‌شود. گمانه‌زنی‌هایی مبنی بر جایگزینی موتور «کلیمو-آر.دی-۹۳»^{۲۲} جنگنده «جی.اف-۱۷» نیروی هوایی پاکستان با بیش از ۳۰ هزار ساعت پرواز موفق با یک موتور چینی دیگر وجود دارد. با این حال در سال ۲۰۱۸ فرمانده اسبق نیروی هوایی پاکستان «مارشال انورخان» در مصاحبه‌ای عنوان کرده نیروی هوایی این کشور تاکنون ۱۹ هزار ساعت پرواز موفق و بدون مشکل را با «موتور کلیمو-آر.دی-۹۳» تجربه کرده است.

وی همچنین گفته است در ابتدا موتورهای یادشده دود بیش از اندازه‌ای تولید می‌کردند که اکنون این مشکل به میزان قابل توجهی کاهش یافته و مهندسان و متخصصان امور نگهداری هواپیمای نیروی هوایی پاکستان مشکلی در خصوص موتور یادشده و یا قطعات یدکی آن ندارند. این موتور که ساخت کشور روسیه است، توسط کشور چین به پاکستان صادر می‌شود و نیروی هوایی پاکستان در نظر دارد یک مرکز تخصصی تعمیر و نگهداری موتور جنگنده را در داخل کشور و در «مرکز مهندسی هوایی ۱۰۲»^{۲۳} احداث کند. تاکنون ۱۳۸ فروند جنگنده «جی.اف-۱۷» به نیروی هوایی پاکستان تحویل داده شده است که ۱۲۸ فروند از آنها در طول ۱۱ سال گذشته در مجتمع هواپیمایی پاکستان تولید شده‌اند. با گذشت بیش از ۲۰ سال از ورود جنگنده‌های «اف-۷ پی.جی» به نیروی هوایی پاکستان و با ورود بیش از ۵۰ فروند جنگنده «جی.اف-۱۷ بلاک ۳» به جمع هواپیمای جنگنده این نیرو، به نظر می‌رسد جنگنده‌های «اف-۷ پی.جی» به‌زودی از خدمت خارج شوند.

جای من بخوان

کتابی به یاد خلبان قهرمان غفور جدی اردبیلی

مرتضی مشاکی، کارشناسی ارشد تاریخ

را دل داری می داد که من پسرم را اول به خدا و بعد به آقام ابوالفضل عباس سپرده ام که می دانم افتخار شهرم می شود و سرافرازمان می کند.

غفور جدی اردبیلی، پس از طی دوره های آموزشی در آمریکا به همراه سایر دانشجویان اعزامی به ایران باز می گردد و به عنوان خلبان کابین عقب هواپیمای اف-۴ ابتدا در پایگاه مهرآباد و سپس در شیراز و بعدها در بوشهر خدمت می کند.

غفور جدی اردبیلی موفقیت های چشم گیری در دوران پروازی خود قبل از وقوع انقلاب اسلامی داشت که از جمله آن می توان به کنترل و فرود موفق با جنگنده فانتوم اشاره کرد؛ زمانی که کابین عقب او به محض بروز مشکل در جنگنده، بدون اطلاع ایجکت کرد و جدی با مهارت تمام توانست جنگنده خود را سالم به باند پایگاه شیراز برساند. همزمان او را نخستین پرتاب کننده موشک اسپارو در جنگ می دانند و همگی او را به تعهد وفاداری و سخت گیری هایش در مسئولیت ایمنی پرواز می شناختند.

سرانجام سرگرد غفور جدی اردبیلی در تاریخ ۱۷ آبان ماه آخرین پروازش را انجام می دهد؛ در آن روز در یک دسته دو فروندی به همراه کابین عقب خود «مرحوم حسین خلجی» به قصد بمباران اهداف تعیین شده پرواز می کنند که پس از انجام موفق عملیات، مورد اصابت گلوله

یک خلبان ایرانی قابل تحمل نبود. در میان وسایلش، به دنبال چمدان لباس هایش می گشت تا لباس پروازش را پیدا کند؛ لباس پروازی که وقتی آخرین بار آن را داخل چمدان می گذاشت، بغض تلخی راه گلویش را بسته بود. همسرش از او می پرسد: غفور دنبال چه هستی؟ در جواب می گوید: به دنبال لباس پروازم می گردم، من باید به محل کارم بازگردم.

غفور مصمم بود لباس پرواز را پیدا کند و در جواب می گوید: من برای چنین روزی درس خواندم و تربیت شدم، غیرتم قبول نمی کند همکارانم را در این شرایط تنها بگذارم. من مسئول امنیت پرواز این پایگاه هستم. شک ندارم عراقی ها باند پایگاه را بمباران کردند تا ما نتوانیم جواب این گستاخی شان را بدهیم...

غفور، با غیرتی مثال زدنی خودش را به فرمانده پایگاه، مرحوم سرهنگ دادپی رساند و در پاسخ به سؤال فرمانده پایگاه که چرا بازگشته، می گوید: قربان نمی توانم همکارانم را در این شرایط تنها بگذارم. من برای چنین روزی سال ها درس خواندم و ساعت ها پرواز کردم، آدمم که بمانم؛ حتی به عنوان یک کارگر ساده...

غفور جدی اردبیلی، متولد سال ۱۳۲۴ در شهر اردبیل بود... روزی که قرار شد برای ادامه تحصیل به آمریکا اعزام شود، مادرش دل تنگ و بی تاب پسر بود و پدر اما با صلابت و محکم همسرش

نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران از همان نخستین لحظات تجاوز دشمن یعنی به کشورمان مأموریت های درخشان و موفق علیه دشمن متجاوز انجام داد که به جرئت می توان گفت روند جنگ را تغییر داد و نگذاشت دشمن در راهبرد خود مبنی بر تصرف خوزستان جامه عمل بپوشاند؛ عملیات ۱۴۰ فروندی از جمله این مأموریت هاست.

برای انجام این مأموریت ها، دلیرمردان نیروی هوایی، با صداقت تمام از جانشان مایه گذاشتند؛ خلبانانی همچون «شهید سرلشکر خلبان غفور جدی اردبیلی» که با وجود بی مهری ها، در همان روزهای نخست تجاوز دشمن، مردانه پای این خاک ایستاد و تاروژی که روح والايش به آسمان ها پرواز کرد، لباس پرواز را از تن خود بیرون نیاورد.

اگر قرار باشد کتاب زندگی این خلبان شجاع و غیرتمند را برای نسل امروز بازگو کنیم، باید به سال ۱۳۵۹ بازگردیم؛ به روزی که غفور جدی اردبیلی با در پایگاه بوشهر مشغول بار زدن اسباب و اثاثیه زندگی اش بود تا به تهران بازگردد، اما سایه هواپیماهای دشمن، آسمان بوشهر را تاریک کرد. در چشم برهم زدنی پایگاه بوشهر و بسیاری از پایگاه های نیروی هوایی ارتش مورد حمله بمبافکن های ارتش عراق قرار گرفت و این برای

پرگهر» را بخوان! مهربانم، برایت از عمق جان می‌خوانم و از تو روزی به آیندگان خواهم گفت تا سختی این عشق بر ما آسان شود. تو و تمام مردانی که برای ایران حماسه آفریدید، در قلب تاریخ این مرزوبوم تا ابد آرام خواهید گرفت؛ تاریخی که آیندگان به شما می‌بالند و با افتخار نام شما را به زبان می‌آورند.»

«برای پوریا و پرهام به جای خواندن قصه پهلوانان شاهنامه، از قصه مردی خواهم گفت که عاشق بود؛ عاشق سرزمینش، عاشق تمام فرزندان سرزمینش. می‌گویم که پدرتان می‌توانست با من و شما بماند و زندگی راحتی داشته باشد، اما او رفت چون می‌خواست همه کودکان این سرزمین با آرامش زندگی کنند؛ رفت تا ایران، ایران بماند و قصه دل‌دادگی تمام مردان این سرزمین که برای وطن جان خود را هدیه کردند، قرن‌ها در گوش‌ها زمزمه شود.

عزیز دلم! آن سفارش همیشگی‌ات را فراموش نخواهم کرد که می‌گفتی: روزی که مرا به خاک می‌سپارید، بالای مزارم، برایم «ای ایران ای مرز

پدافند دشمن قرار می‌گیرند. غفور پس از کابین عقب خود دکمه ایجکت را می‌زند، ولی متأسفانه آنچه نباید رخ می‌داد، به‌وقوع پیوست و چتر اضطراری‌اش باز نشد و در یک حادثه تلخ، روح بلندش به آسمان پرواز کرد.

پیکر شهید غفور جدی اردبیلی را بنا به درخواست مادرش به زادگاهش اردبیل منتقل کردند و در میان خیل عظیم مردم عاشق این شهر به دستان سرد خاک سپرده شد.

کتاب «جای من بخوان!» روایت زندگی «شهید سرلشکر خلبان غفور جدی اردبیلی» به قلم خانم «آذر ایرانی»، گوشه‌هایی از زندگی این مرد بزرگ است که همواره با منش و مرام پهلوانی زبان‌زد همگان بود. این کتاب در قطع رقعی و در ۱۳۶ صفحه توسط انتشارات سازمان عقیدتی سیاسی ارتش چاپ و به‌علاقه‌مندان ارائه شده است.

در قسمتی از این کتاب، از قول همسر شهید می‌خوانیم:

کافه مهر

MANSOUR

منصور

نویسنده و طراح فیلم:
سیاوش سرمدیتهیه کننده:
جلیل شعبانی

نویسند و کارگردان:

سیاوش سرمدی

بازیگران:

محسن قصابیان، قاسم زارع،

لیندا کیانی، حمیدرضا نعیمی

و...

تهیه و
انتشار: سینما

هادی محمدنژاد کارشناس ارشد ادبیات نمایشی

خلاصه داستان

فیلم منصور به جان فشانی‌های «شهید ستاری» در زمان فرماندهی اش بر نیروی هوایی کشورمان اشاره دارد که با همکاری و استفاده از تجهیزات ارتش جمهوری اسلامی ایران ساخته شده است. این فیلم برش‌هایی از زندگی شهید بزرگ جامعه ارتش به‌خصوص در بحبوحه جنگ عراق علیه ایران در بر دارد. در این فیلم، «ستاری» فردی است که برای دستیابی به تجهیزات و ادوات مورد نیاز هواپیماهای جنگی دست به هر تلاشی می‌زند. شرکت «پاشی»، شرکتی است که تجهیز هواپیماهای کشور را برعهده دارد؛ «ستاری» هواپیماهای نیروی هوایی و همچنین بودجه را از این شرکت خارج می‌کند و این مسئله سبب می‌شود تا رئیس شرکت مداخله‌ها و سنگ‌اندازی‌هایی را علیه او ایجاد کند؛ اما «ستاری» با تمهیدهای مختلف، نه تنها این موانع را برطرف می‌سازد، بلکه درصدد ساخت هواپیما برمی‌آید؛ کاری که همه آن را در شرایط جنگی کشور ناممکن می‌دانند. ستاری این هدف را با افت و خیزهای فراوانی که برای او ایجاد می‌شود عملی می‌سازد، حتی از پول خانه شخصی خود نیز برای تحقق این امر مایه می‌گذارد و درنهایت هواپیمای جنگی «آذرخش» را می‌سازد و به پرواز درمی‌آورد.

فیلم منصور پشت‌پرده‌های جنگ و مسائلی که وجود داشته و شاید برای مصلحت نباید فاش می‌شدند (مثلاً راه‌های دور زدن تحریم‌ها) و حالا با گذر زمان اجازه فاش شدن یافته‌اند را بیان می‌کند. همین اشاره و بازنگری به گذشته و گفتن ناگفته‌هاست که فیلم را برای تماشاچی جذاب می‌کند.

این فیلم یک فیلم دفاع مقدسی است و درواقع به عملیات پشت‌پرده یکی از بزرگ‌ترین و قدرتمندترین بخش‌های ارتش جمهوری اسلامی ایران (نیروی هوایی) اشاره دارد. ما در کل مدت‌زمان تقریباً دو ساعته فیلم، شاهد تلاش‌های شهید ستاری و گروهش برای تجهیز کردن نیروی هوایی هستیم تا این نیرو بتواند در جنگ مقتدر باشد.

چالش اصلی ماجرا در فرماندهی و مدیریت شهید ستاری در فیلم منصور، روی نحوه اعمال مدیریت نهادهای دیگر و دولت وقت قرار دارد. در جایی از فیلم زمانی که کارکنان مهندسی به نگرفتن حقوق اعتراض دارند و فرمانده منصوب‌شده توسط شهید ستاری قصد استعفا دارد و از شهید ستاری می‌خواهد که موضوع را با دولت در میان بگذارد، شهید ستاری به‌صراحت می‌گوید: «بعد ماجرای یاشی، دولت با ما بد شده و جواب سلام ما را هم نمی‌دهد.» و در جایی دیگر هم وزیر وقت صورت‌جلسه می‌کند که «باید تمام تجهیزات و بخش تعمیرات مهندسی نیروی هوایی به شرکت یاشی انتقال پیدا کند.» با این حال باز هم شهید ستاری چشم امیدش به رئیس دولت است و با دعوت از رئیس‌جمهور وقت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی) و راه‌اندازی پیش از موعد هواپیما قصد دارد از ایشان برای انجام کارش در مقابل سنگ‌اندازی مسئولان همان دولت یاری بگیرد.

«محسن قصابیان» که بیشتر به‌عنوان کارگردان شناخته می‌شود، نقش شهید ستاری را در فیلم «منصور» ایفا کرده است. هرچند که قصابیان تا به حال تجربه بازیگری داشته، اما کمتر در نقش‌های اصلی و مهم ظاهر شده است. انتخاب او توسط

سیاسی رده اول کشور را در فیلم حضور به هم رساند. تا جای ممکن و آن قدری که فضای سیاسی کشور اجازه می‌دهد، فیلم فضا را برای سرمدی باز گذاشته، به طوری که صدای سخنرانی آیت‌الله منتظری هم در فیلم گنجانده شده است. حضور همین افراد سیاسی در فیلم برگ برنده‌ای برای فیلم منصور است. داستانی که سرمدی در دستش داشته و اجازه‌هایی که به او داده شده، آن قدری است که او می‌توانست این درام را تبدیل به یکی از آثار به‌یادماندنی سینما کند؛ با این حال فیلم در پایان دستاورد شایسته‌ای دارد و مخاطب را به احساس نیاز برای پرواز آذرخش می‌رساند و زمینه‌ای ایجاد می‌کند تا مخاطب هم همراه شهید ستاری که از تخت بیمارستان به کنار باند پرواز آمده است، از پرواز لذت ببرد و به خود ببالد. باید اعتراف کرد که شهید ستاری توانست تا حد زیادی نیروی هوایی را سروسامان دهد و فیلم هم دقیقاً نمایشگر همین تلاش است.

شهید ستاری با فداکاری، از خودگذشتگی، فروتنی، شجاعت و قدرتی که داشت، حکم یک قهرمان ملی را دارد؛ بنابراین فارغ از هر تفکر و عقیده‌ای، دیدن تنها گوشه‌ای از قهرمانی‌ها و مصائب این فرمانده روی پرده سینما، تجربه خوب و لذت‌بخشی برای تماشاگر خواهد بود. واکنش مردم به موفقیت‌های شهید و بعضی اتفاق‌های در فیلم نیز گواه این موضوع است که تماشای «منصور» مخاطب را با قهرمان قصه همراه می‌کند و او را به تحسین وامی‌دارد. بنابراین علاوه بر ویژگی‌های فیلم، اهمیت و جایگاه شخصیت شهید ستاری و اینکه او یک قهرمان ملی و البته محبوب است، دلیلی برای تماشای فیلم «منصور» است.

«سورنا ستاری» فرزند شهید ستاری که معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور است، در همان زمان اکران فیلم در جشنواره فیلم فجر درباره این فیلم به یکی از خبرگزاری‌ها، سینما پرس یا خبرگزاری دیگری گفته بود: «منصور» بخشی از زندگی پدرم بود.

فضای آن دوران انقلاب که به هر حال اشکال‌هایی در برخوردها نیز وجود داشته و تعریفی که فیلم از انقلاب می‌دهد باورپذیر باشد؛ پیرمرد گیر کرده در ترافیک، از شاه مخلوع و برادر خلبان خودش می‌گوید که به دلیل نداشتن اطلاعات سیاسی و یا دینی، تسویه شده و حالا در کانادا پیک پیترزا شده است. نیروی هوایی ارتش ایران تا قبل از شروع جنگ تحمیلی نیز یکی از مجهزترین نیروها بود و خلبانان حادثی در آن حضور داشتند؛ همان‌طور که خود فیلم به درستی اشاره می‌کند، برخی از این خلبانان به‌خاطر سیاست‌های قابل‌اشکال عده‌ای از مسئولان رده‌میان آن زمان، ایران را ترک کردند. نمایندگان دادگستری که به خانه مهندس حمله می‌کنند؛ نماینده دادستانی که در کارگاه را پلمب می‌کند و... اتفاقی با عمدی تمام قیافه‌های انقلابی موجود در داستان آدم‌های دافعه‌برانگیز هستند؛ از مهندس لقمان مدیرعامل اهل سوءاستفاده شرکت «یاشی» تا مهندسی که اعتراض به وضعیت حقوق دارد که این نمی‌تواند منطبق با واقعیت باشد.

به هر جهت آن فضای انقلابی و ملت‌به‌دهه شصت بی‌اشکال نیست، اما این دور از انصاف است که ما صرفاً انگشت روی چند نفر که ناآگاهانه رفتارهایی قابل‌اشکال را داشته‌اند بگذاریم و بگوییم اینها انقلابیون هستند؛ این از اشکال‌های وارده بر فیلم است؛ اشکالی که در برخی فیلم‌های دیگر نیز ما دیده‌ایم که به‌منظور گرفتن خنده از مخاطب ساخته شده‌اند، اما در این فیلم به نظر می‌رسد نمی‌بایست به این شکل ساخته و پرداخته می‌شد؛ به هر حال هر اثر اشکال‌هایی نیز ممکن است داشته باشد.

«سرمدی» داستانی قدرتمند در دستاورد داشته که حرف‌های زیادی می‌توانسته در آن بزند. به‌واسطه حضور «مؤسسه اوج» در پشت پرده فیلم، تا جای ممکن هم دستاوردش باز بوده است. امکانات خوبی همچون لوکیشن‌های بزرگ و هواپیما توسط ارتش در اختیارش قرار داده شده و همچنین اجازه داشته تا بتواند مسئولان

کارگردان برای ایفای نقش شهید منصور شهید ستاری، به دلیل شباهت ظاهری فراوانی است که قصابیان به این شهید دارد و انتخاب هوشمندانه‌ای بوده است. البته گریم سنگین محسن قصابیان نیز در این شباهت ظاهری بیشتر تأثیرگذار بوده و گذشته از ظاهر شخصیت، قصابیان نیز به‌عنوان بازیگر از پس ایفای نقش خود برآمده است.

این بازیگر خراسانی موفق می‌شود درگیری، تردید، نگرانی‌ها و احساسات مختلف شخصیت را به نمایش بگذارد و تماشاگر را با خود همراه کند، در نتیجه گریم و بازی قصابیان هر دو به باورپذیری شهید ستاری کمک کرده‌اند. او تقریباً در همه دقایق و سکانس‌های فیلم حضور دارد و شاید در نهایت در پنج دقیقه از فیلم او را نبینیم. این حجم حضور قهرمان در پرده نقره‌ای، جواب داده و کاری کرده که بتوانیم شهید ستاری را بیشتر بشناسیم.

فیلم‌ساز به درستی این قهرمان را یک سوپرمن معرفی نمی‌کند و ضعف‌های او را نیز نشانمان می‌دهد. ما با یک فرمانده نیروی هوایی طرف هستیم که مرد خانه است. او در فیلم هم یک فرمانده باهبت است و هم مردی میان‌سال که در خانه مانند یک پسر بچه پرشور و هیجان عاشق ماکت‌های هواپیمایش است و با آنها سرگرم می‌شود. نشان دادن خصوصیات اخلاقی شهید ستاری، شادی‌ها، غصه‌هایش و حتی کل‌کل‌هایش در گفت‌وگو با مردم عادی، کاری کرده که این قهرمان قابل لمس باشد.

فیلم می‌توانست حضور موفق نیروی هوایی در ابتدای جنگ و یا همان مقاطع فرماندهی شهید ستاری را بازگو کند تا مخاطب صرفاً با کمبودها، مشکلات و موانع مواجه نشود. سکانس دیدن هواپیماهای از کار افتاده اگر چه کمی غلوآمیز بود ولی چنانچه ضرورت وجود این سکانس را بپذیریم، لازم بود به‌صورت متعادل از عقبه کار نیروی هوایی و موفقیت‌های این نیروی هم به زبان آورده می‌شد.

برخورد دوگانه فیلم‌ساز در فیلم منصور شاید در

برخی مشکلات چنان عمومیت دارند و گریبان گیر جامعه هستند که مردم آنها را احساس نمی کنند و نمی بینند. درواقع می بینند، ولی آنها را عادی می پندارند و تصور می کنند که باید چنان باشد. از آن جمله، مسئله «خواندن» است؛ یا بهتر بگوییم که مردم تصور می کنند می دانند چگونه بخوانند، درحالی که بیشترشان این هنر را ندارند و خواندن آنها در حد خواندن ابتدایی است. دقت نکردن منجر به درک نکردن و این امر باعث فراموشی سریع مطالب خواهد شد. برای خواندن کتاب، برخورداری از مهارت خواندن شرط لازم است، اما کافی نیست؛ به ویژه اگر بخواهیم کتاب آموزشی یا درسی بخوانیم و مطالب آن را درک کنیم. خواندن مهارتی است که باید آن را آموخت و تمرین کرد. هیچ کس فقط با تذکراتی چون «دقت کنید» و «خوب بخوانید» نمی تواند خواننده خوبی شود.

«چگونه کتاب بخوانیم» شناخته شده ترین مرجع کتاب خوانی است و اگر به یک کارشناس کتاب بگویید که تنها یک کتاب درباره روش کتاب خوانی به شما معرفی کند، به احتمال زیاد این کتاب را معرفی خواهد کرد، اثر «مورتیمر آدلر و چارلز ون دورن».

نسخه اول این کتاب در سال ۱۹۴۰ میلادی منتشر شده و نسخه ویرایش شده آن مربوط به سال ۱۹۷۲ است. به عبارتی اکنون بیش از هشتاد سال از انتشار آن می گذرد، اما همچنان با اقبال جهانی روبه روست. «سایت آمازون»

فروش این کتاب را بیش از ۵۰۰ هزار نسخه برآورد کرده است. منتقدان ادبی، این کتاب را یکی از «آثار کلاسیک زنده جهان» می نامند و «انجمن جهانی مدیریت اطلاعات» کتاب «آدلر» را در فهرست آثار قرار داده که هر مدیری باید بخواند.

نویسندگان کتاب مخاطبان خود را افراد بی علاقه به کتاب و کتاب خوانی در نظر نگرفته اند، بلکه خواننده خود را کسی فرض کرده اند که اهل کتاب و کتاب خوانی است و هیچ مشکلی با خواندن و زیاد خواندن ندارد؛ اما می خواهد هنگام خواندن توشه بیشتر و بهتری بگیرد و دستاوردهای بیشتر و عمیق تری از مطالعه کتاب برایش حاصل شود.

در این کتاب، روش های کاملاً مفیدی را برای رده بندی موضوعی کتابها، خواندن هوشمندانه متن و ارتباط سازنده خواننده با نویسنده ارائه می شود و میان چهار سطح «خوانش ابتدایی، اجمالی، تحلیلی و تلفیقی» و «ادراک تفکر و یادگیری» تمایز قائل است. نویسندگان در این کتاب به خوانندگان مختلف (از خواننده معمولی و سطحی تا حرفه ای) توجه کرده اند و برای هر کدام توصیه و راهکارهای مختلفی برای دست یابی به انواع مطالب خواندنی از جمله: کتاب های کاربردی و نظری، ادبیات، تاریخ، علوم، ریاضیات، علوم اجتماعی و فلسفه و همچنین کتاب های مرجع، روزنامه نگاری و حتی آگهی ارائه داده اند.

نویسندگان کتاب «چگونه کتاب بخوانیم» بیشتر تأکیدشان برای مطالعه اثربخش است. آنها به خوانندگان خود توصیه می کنند که «نرسید و کتاب های کمی دشوارتر را انتخاب کنید»؛ همان طور که در انتخاب دوست سفارش شده که با آنانی بیشتر نشست و برخاست داشته باشیم که از نظر دانش، تجربه و علم از ما بالاتر هستند؛ تا از هم نشینی و هم سخنی با آنان، علم و تجربه مان افزون شود. در این کتاب نیز همین تأکید را نویسندگان به خوانندگان کتاب خوان دارند؛ آنان تأکید می کنند وقتی به سراغ کتابها می روید، کتابهایی را انتخاب کنید که کمی از سطح آگاهی و درک شما بالاتر باشند. چراکه اگر قرار باشد کتابی را انتخاب کنیم که همه نکات و توضیحات آن را به سادگی درک کنیم، احتمالاً به نسبت وقتی که برایش صرف می کنیم، دستاورد چندانی نخواهیم داشت. برای اثربخش تر بودن کتابها باید زمان بیشتری برای خواندن آنها صرف کرد و به ذهن فشار بیشتری آورد تا نگرش توسعه یابد و فکر عمیق تر شود. چراکه خاصیت انسانی انسان، به فکر و نگرش اوست.

مجموعه
فرهنگی اجتماعی
مطالعاتی
خانواده

آباد آید

مرکز امریکایا
DOWN WITH USA

روز دانش آموز مبارک باد

■ لطفاً خودتان را معرفی کنید؟

«مریم گودرزی» هستم؛ دارای دیپلم مدیریت خانواده، حافظ ۲۵ جزء و مربی حفظ قرآن.

■ روش شما برای حفظ چگونه بوده است؟

ابتدا آیات قرآنی را سه بار گوش کرده و پس از خواندن ترجمه آن، سه بار پیش خودم تکرار می‌کنم. سپس به حفظ آیه می‌پردازم و بعد از آیه اول، آیه دوم را به همین صورت حفظ و سرانجام آیه‌های اول و دوم را با هم تلاوت می‌کنم و به همین روش حفظ را انجام می‌دهم.

■ تاکنون چه رتبه‌هایی کسب کرده‌اید؟

رتبه اول مقطع ۱۰ جزء، رتبه اول ۱۵ جزء و رتبه دوم ۲۰ جزء نیروی دریایی ارتش و همچنین رتبه اول ۲۵ جزء مسابقات بسیج از جمله موفقیت‌ها و رتبه‌هایی هستند که تاکنون کسب کرده‌ام.

■ به‌عنوان مربی قرآن چند سال است

در امر آموزش قرآن فعالیت دارید و در این مدت چند نفر را به‌عنوان حافظ قرآن تربیت کرده‌اید؟

حدود دو سال است که در امر آموزش قرآن فعالیت می‌کنم و در این مدت توانسته‌ام شانزده نفر را به‌عنوان حافظ قرآن تربیت کنم.

حفظ قرآن

استفاده از دریای بی‌کران معنویت

گفت‌وگو با خانواده قرآنی ارتش

محمد عباسی (ارسالی از عقیدتی سیاسی نیروی دریایی ارتش)

با خانواده قرآنی «ناویان یکم محمد گودرزی» در ستاد نیروی دریایی ارتش آشنا شدیم. همسر ایشان با شرکت در کلاس‌های آموزش قرآن و کسب مهارت در این زمینه، موفق به کسب رتبه‌های برتر قرآن در زمینه حفظ شده است. سپس فرزند این خانواده نیز با کمک والدین در راه حفظ قرآن قدم گذاشته و موفقیت‌هایی کسب کرده است. با این خانواده قرآنی گفت‌وگویی انجام داده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

آرزویم حافظ کل قرآن شدن و تحصیل در رشته پزشکی است

در ادامه، «سورنا گودرزی» فرزند خانواده و حافظ ۲۰ جزء قرآن نیز با ما هم کلام شد. او اکنون در ستاد نیروی دریایی ارتش، در پایه دهم تجربی دبیرستان نمونه دولتی ابوعلی سینا مشغول تحصیل است.

■ از چند سالگی حفظ قرآن را شروع و تاکنون چه موفقیت‌هایی کسب کرده‌اید؟

من از هشت سالگی حفظ قرآن را شروع کردم و مقام‌هایی که تاکنون کسب کرده‌ام عبارتند از: نفر سوم بخش ۵ جزء مسابقات بسیج استان تهران؛ نفر اول بخش ۵ جزء مسابقات دانش‌آموزی استان تهران؛ نفر سوم بخش ۱۰ جزء ستاد نیروی دریایی ارتش؛ نفر اول بخش ۱۵ جزء نیروی دریایی ارتش؛ نفر سوم بخش ۱۵ جزء ارتش؛ نفر اول بخش ۱۵ جزء ستاد کل نیروهای مسلح؛ نفر اول بخش ۱۵ جزء بسیج و نفر اول بخش ۲۰ جزء نیروی دریایی ارتش، داجا نفر اول مقام‌هایی هستند که تاکنون کسب کرده‌ام.

■ علاوه بر حفظ قرآن به چه فعالیت‌های دیگری علاقه دارید؟

رشته ورزشی والیبال، بازی‌های فکری، امور رایانه‌ای و موفقیت در کنکور و تحصیل در رشته پزشکی از دیگر علاقه‌های من هستند. آرزو دارم در آینده حافظ کل قرآن شوم و بتوانم در رشته پزشکی تحصیل کنم.

■ با توجه به مشغله کاری شما، چگونه همسران در کنار خانهداری به حفظ قرآن کریم نیز می‌پردازد؟

همسر من زمانی که بنده در پایگاه دریایی بوشهر مشغول خدمت بودم، در کلاس‌های روخوانی جلسات قرآنی که در سطح شهرک برگزار می‌شد شرکت می‌کرد و وقتی بنده به تهران منتقل شدم نیز این امر ادامه یافت. همسر من در کلاس‌های قرآن ستاد نیروی دریایی ارتش شرکت کرده و با تشویق استادان و دوستان همسر من و بنده، ایشان حفظ قرآن را شروع کردند. اکنون ایشان تمام اوقات فراغت خود در زندگی را به حفظ، یادگیری و درک آموزه‌های قرآن می‌پردازد.

■ چه پیشنهادی برای پیشرفت کمی و کیفی حفاظ قرآن دارید؟

پیشنهادهای بنده جهت پیشرفت حفظ قرآن در ارتش، در چند مورد خلاصه می‌شود: ۱- ایجاد انگیزه در شخص، خانواده و تشویق توسط والدین و همسران ۲- تشویق و ترغیب حفاظ توسط مسئولان و یا مدیران قرآنی پایگاه‌ها ۳- ایجاد محیطی امن صرفاً جهت آموزش حفظ و درک مفاهیم قرآنی ۴- استفاده از مربیان و استادان قرآنی درون سازمان یا درون پایگاهی.

■ همسر و خانواده در موفقیت‌های شما چقدر دخیل بوده‌اند؟

با تشویق همسر من و فرزندانم توانسته‌ام حافظ قرآن شوم و از این دریای بی‌کران معنویت بهره ببرم.

■ انتظار شما در مسیر حفظ و آموزش قرآن چیست؟ به عنوان حافظ قرآن، مشکلات و پیشنهاد‌های خود را به منظور بهره‌برداری مسئولان و دیگران بیان کنید.

بنده به عنوان حافظ قرآن و مربی حفظ، از مسئولان محترم و زحمت‌کش عقیدتی سیاسی انتظار دارم به صورت مدام تمامی حافظان را رصد کرده و پیگیر رشد و پیشرفتشان باشند تا یک حافظ نوپا به هدف اصلی خود که حفظ کل قرآن است برسد. برنامه‌های تفریحی و زیارتی برای حافظان قرآن در مسیر حفظ قرآن، به همراه برگزاری کلاس‌های اخلاقی به صورت هفتگی، امری بسیار مهم و تأثیرگذار در زمینه حفظ قرآن است. همچنین لازم است برگزاری کلاس‌های حفظ و کارگاه‌های آموزشی حفظ قرآن، تجوید، صوت و لحن نیز برای حافظان قرآنی برنامه‌ریزی شود.

از اینکه همسر یک

حافظ قرآن هستم بسیار خوشحالم

در ادامه به گفت‌وگو با «ناویان یکم محمد گودرزی» جمعی نیروی دریایی ارتش پرداختیم.

■ از چه سالی زندگی مشترک خود را آغاز کردید و از اینکه همسر حافظ ۲۵ جزء

قرآن کریم هستید، چه احساسی دارید؟ ما در سال ۱۳۷۸ زندگی مشترک را آغاز کردیم و از اینکه همسر یک حافظ قرآن هستم بسیار خوشحالم؛ چرا که فعالیت‌های قرآنی همه ابعاد زندگی و مسئولیت همسر من را در تربیت فرزندانم تحت‌الشعاع قرار داده است.

یکی از دغدغه‌های اصلی فرماندهان ارتش جمهوری اسلامی ایران، فراهم کردن شرایط لازم برای ایجاد نشاط، شادی، احساس غرور، روحیه بالا و رفاه نسبی کارکنان ارتش و خانواده آنان است. در این خصوص فرماندهان سعی دارند با امکانات موجود، جهت هر چه بهتر شدن فضای مناسب برای استفاده کارکنان و خانواده آنان با ایجاد و بازسازی مجموعه‌های فرهنگی، ورزشی و تفریحی تلاش کنند.

در این راستا فرماندهی محترم نیروی زمینی ارتش «امیر سرتیپ حیدری» با درایت و استفاده از اراضی و امکانات موجود در منطقه آجودانیه تهران، فضای بسیار مناسبی برای نشاط و ارتقای سطح روحی و رفاهی کارکنان و خانواده بزرگ نیروی زمینی فراهم کرده که مورد اقبال و توجه خاصی قرار گرفته است. به‌منظور آشنایی بیشتر کارکنان ارتش و خانواده آنان با امکانات این مجموعه و شرایط استفاده از آنها با مدیر «مجموعه باغ رستوران ارغوان» به گفت‌گو نشستیم که خلاصه‌ای از آن را می‌خوانید. یادآور می‌شویم که مدیر این مجموعه، «ایرج صبح‌شاد» از کارکنان بازنشسته نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران است که از ابتدای خدمت خود در امور رفاهی و خدماتی مشغول فعالیت بوده و در واقع با کسب تجربه بسیار خوب اکنون مدیریت مجموعه را برعهده دارد.

■ لطفاً به‌صورت مختصر این مجموعه، امکانات و خدمات آن را برای خوانندگان نشریه صف توضیح دهید.
باتوجه به اهمیت طرح نشاط برای خانواده کارکنان ارتش، با دستور ویژه «امیر سرتیپ کیومرث حیدری» فرمانده محترم نیروی زمینی ارتش و همچنین همت فرمانده وقت آمد و پشتیبانی نیروی زمینی (امیر سرتیپ‌دوم عزیزی)، این مجموعه «باغ و رستوران ارغوان» جهت خدمت‌رسانی به خانواده محترم کارکنان ارتش، در اول آذرماه ۱۳۹۹ افتتاح شد. این مجموعه دارای پنج طبقه و در مساحت هشت هزار مترمربع است که هر

فضای به‌رنگ ارغوان

گفت‌وگو با مدیر باغ رستوران ارغوان نیروی زمینی ارتش

اینجا استفاده کند؟

ما در دو نوبت فعالیت داریم؛ از ساعت ۹ صبح تا ۱۶ و ۱۷ تا ۲۳ که خانواده‌های عزیز می‌توانند در یک و یا دو نوبت میهمان ما باشند.

■ اگر خانواده‌ای میهمان داشته باشد و بخواهد به مجموعه بیاید، آیا از تخفیفات

ارتشی بودن نیز بهره‌مند می‌شود؟

بله، با نشان دادن مدرکی که دال بر کارکنان نیروهای مسلح و به‌خصوص ارتش باشد، همه آنها از تخفیف برخوردار می‌شوند.

■ در ارتش جایی مشابه این مجموعه وجود دارد؟

این مجموعه منحصر به فرد است و مشابه آن کمتر وجود دارد.

■ چه آینده‌ای را برای این مجموعه پیش‌بینی می‌کنید؟

امیدواریم با هدایت و کمک فرماندهان عزیز نیروی زمینی، در آینده نزدیک تعدادی آلاچیق روبراز در جنگل برای فصل تابستان بنا کنیم. در نظر داریم ان‌شاءالله یک کافی‌شاپ هم در قسمت بالای مجموعه راه‌اندازی کنیم.

■ سخن پایانی شما؟

این مجموعه در منطقه آلودانیه، خیابان سیزدهم شرقی، پشت فرماندهی آماد و پشتیبانی نیروی زمینی ارتش قرار دارد. امید است این مجموعه در نشریه خانواده ارتش معرفی شود تا خانواده‌های نیروهای مسلح به‌خصوص خانواده بزرگ ارتش، از وجود چنین مجموعه‌ای با این همه امکانات منحصر به فرد، مطلع شوند و جهت اوقات فراغت، تفریح و استراحت، از این مجموعه استفاده کنند.

مجموعه می‌آیند و باتوجه به فضای بزرگ، وجود پارکینگ، آب و هوای مناسب و تنوع غذاهای موجود، گاهی حتی به دلیل پر شدن ظرفیت امکان ارائه خدمات به آنها را نداریم.

■ چه تبلیغاتی برای این مجموعه انجام داده‌اید؟
متأسفانه به‌خاطر شناخته نبودن این مجموعه در میان خانواده کارکنان ارتش، خیلی از آنها از وجود چنین مجموعه‌ای بی‌اطلاع هستند. ما تاکنون تبلیغ خاصی انجام نداده‌ایم، ولی امید است با درج این گفتار در نشریه خانواده صف ارتش، همکاران عزیز از وجود چنین مجموعه‌ای مطلع شوند و از این امکانات که ارتش در اختیار آنان قرار داده استفاده کنند. لازم است بگویم که در کشور کمتر مجموعه‌ای با این امکانات وجود دارد.

■ چرا هیچ تبلیغی انجام نداده‌اید؟
متأسفانه افتتاح این مجموعه با شروع همه‌گیری بیماری کرونا هم‌زمان شد و به دلیل جلوگیری از ازدحام جمعیت تصمیم گرفتیم تبلیغاتی انجام ندهیم تا ازدحامی ایجاد نشود.

■ پذیرش میهمان برای برگزاری مراسم ولیمه، ازدواج و رزرو این مجموعه چگونه است؟

برگزاری مراسم و میهمانی‌ها در این مجموعه برای کارکنان نیروهای مسلح به‌خصوص ارتش از تخفیف‌های ویژه‌ای برخوردار است. معمولاً باتوجه به روزها و مناسبت‌های مذهبی لازم است همکاران عزیز یک هفته و یا یک‌ماه قبل، جهت رزرو اقدام کنند.

■ باتوجه به زیبایی این مجموعه، یک خانواده چه مدت‌زمان می‌تواند از امکانات

طبقه آن دارای آلاچیق‌های مجزایی است. یک باغ گیلاس با مساحت سه هزار مترمربع و یک جنگل با مساحت حدود هفت هزار مترمربع در این مجموعه قرار دارد. در طبقه منفی یک آن نیز باغ پرندگان وجود دارد. این مکان دارای هجده آلاچیق سرپوشیده است که کف هر آلاچیق با فرش یا فرشینه پوشیده شده و هرکدام از آنها دارای امکانات گرمایشی، سرمایشی و صوتی است. این مجموعه دارای یک رستوران بزرگ با ظرفیت ۱۲۰ نفر و سه پارکینگ عمومی است. باغ پرندگان و آتلیه عکاسی نیز داخل رستوران وجود دارد. کارتینگ، پینت‌بال، اسکی روی یخ و باشگاه بدن‌سازی بخشی از امکانات این مجموعه است که به بخش خصوصی واگذار شده است، ولی کارکنان غیور ارتش پنجاه درصد و دیگر قسمت‌های نیروهای مسلح، با معرفی ما از تخفیف ویژه بهره‌مند می‌شوند. نکته مهمی که در ساخت این مجموعه حائز اهمیت است، اتکا به توان نیروهای ارتش در تمام مراحل احداث و ساخت آن است؛ به‌گونه‌ای که بیش از هفتاد درصد کارهای ساخت و تجهیز این مجموعه بزرگ را کارکنان خبره نیروی زمینی انجام داده‌اند.

■ باتوجه به اینکه مجموعه باغ و رستوران ارغوان به‌منظور افزایش روحیه کارکنان ارتش و خانواده‌های آنها ایجاد شده، آیا استفاده از این مجموعه برای عموم مردم آزاد است؟

بله، استفاده از این مجموعه برای عموم آزاد است، اما اولویت پذیرش با افراد و خانواده کارکنان نیروهای مسلح است. کارکنان عزیز نیروهای مسلح و همکاران ارتشی با نشان دادن مدرک شناسایی از این تخفیف‌ها بهره‌مند می‌شوند.

■ آیا از این مجموعه استقبال شده است؟
خوشبختانه افراد غیرنظامی زیادی به این

الکونی تمام عیار برای بانوان

الهه کیارستمی،
کارشناسی ارشد الهیات و معارف اسلامی

آگاهی یافتن از فرهنگ و روش زندگی اهل بیت پیامبر اکرم (ص) یکی از اصلی ترین راه‌های شناخت آیین محمدی و بهره‌مندی از آن است؛ زیرا آنها تبلوری از مکتب حیات بخش اسلام هستند. در این میان، شناخت زندگی حضرت فاطمه معصومه (س)، بانویی که در دوره غم و غربت، مدافع و تنها مایه تسلی برادرشان امام رضا (ع) بود، می‌تواند موجب رشد بیشتر بانوان و تمام افراد جامعه شود و آنان را در مسیر ترقی معنوی هدایت کند. (قربانیان، ۱۴:۱۳۹۷)

تأسی به زنان والامقامی همچون حضرت فاطمه معصومه (س) سبب شده تا دختران و زنان جامعه کنونی، با تحول فکری و روحی بزرگ نسبت، به سرنوشت خود، خانواده، اسلام و جامعه احساس مسئولیت کنند. (محمدی اشتهاردی، ۱۱۸:۱۳۷۵)

کریمه اهل بیت (علیهم‌السلام)

نهالی که در بوستان امامت بروید، از آب عفاف و نور فضیلت سیراب شود و رشد یابد و با گذشت زمان، خود به شاخه‌ای پر بار و زیبا از «شجره طیبه» دودمان رسول اکرم (ص) تبدیل شود، اگر «کریمه اهل بیت» نیست، پس چیست؟ این دختر فرزانه که به نام مبارک «فاطمه معصومه» (س) می‌شناسیمش، در خانه‌ای که پدری وارسته چون امام موسی (ع) و برادری والامقام چون امام رضا (ع) در آن می‌زیسته، بزرگ می‌شود و در دامان ایمان و پاکی رشد و نمو می‌کند و در چشمه عفاف، عصمت، علم و حکمت، به طهارت روح و جان می‌رسد. (قربانیان، ۱۶:۱۳۹۷)

عالمه غیر معلمه

حضرت فاطمه معصومه (س) در خاندانی که سرچشمه علم و تقوا و فضایل اخلاقی بودند، نشو و نما یافت. پس از آنکه پدر بزرگوار آن بانوی گرامی به شهادت رسید، فرزند ارجمند آن امام یعنی امام رضا (ع) عهده‌دار امر تعلیم و تربیت خواهران و برادران خود شد. در اثر توجهات زیاد آن حضرت، هر یک از فرزندان امام موسی کاظم (ع) به مقامی والا دست یافتند و زبازد عام و خاص شدند. ابن صباغ مالکی در این باره می‌گوید: «هر یک از فرزندان ابی‌الحسن موسی معروف به کاظم، فضیلتی مشهور دارند.» (مالکی، ۱۴۲۲، ج ۱: ۲۴۰) نیز اربلی در این زمینه می‌نویسد: «برای هر یک از فرزندان ابی‌الحسن موسی (ع) فضیلت و منقبتی معروف وجود دارد. (اربلی، ۱۴۰۵، ج ۳: ۳۰)

آنچه مسلم است، در میان فرزندان امام موسی کاظم (ع)، بعد از امام رضا (ع)، حضرت فاطمه معصومه (س) از نظر علمی و اخلاقی، والامقام‌ترین آنان است. این حقیقت از اسامی، القاب، تعریف‌ها و توصیف‌هایی که ائمه اطهار (علیهم‌السلام) از وی کرده‌اند، آشکار است و باتوجه به این حقیقت که ارتباط تنگاتنگ و غیرقابل انفکاک میان تهذیب نفس و طی مدارج اخلاقی، عرفانی، حصول علوم اصیل الهی و حکمت وجود دارد، می‌توان به رتبه و مقام علمی غیرقابل توصیف حضرت معصومه (س) پی برد و به این نکته واقف شد که ایشان نیز مانند حضرت زینب (س) عالمه غیر معلمه بودند. آنچه این سخن را تأیید می‌کند، روایت «صالح بن عرنس حلی» عالم بزرگوار شیعی قرن نهم در کتاب «کشف اللئالی» است. (مهدی پور، ۱۳۸۴: ۶۲) وی می‌گوید: «روزی جمعی از شیعیان به قصد دیدار حضرت موسی بن جعفر (ع) و پرسیدن سؤال‌هایی از ایشان به مدینه منوره مشرف شدند. چون امام کاظم (ع) در مسافرت بودند، سؤال‌های خود را به حضرت فاطمه معصومه (س) که در آن هنگام کودکی خردسال بیش نبود، تحویل دادند. فردای آن روز برای بار دیگر به منزل امام شرف حضور پیدا کردند، لیکن هنوز ایشان از سفر برگشته بودند. چون ناگزیر به بازگشت بودند، مسائل خود را مطالبه کردند تا در مسافرت بعدی خدمت امام برسند. غافل از اینکه حضرت معصومه (س) جواب پرسش‌ها را نوشته است. وقتی پاسخ‌ها را ملاحظه کردند، بسیار خوشحال شدند و پس از سپاس‌گزاری فراوان، شهر مدینه را ترک گفتند. از قضای روزگار در بین راه با امام موسی بن جعفر (ع) مواجه شده، ماجرای خویش را بازگفتند. چون امام پاسخ‌سؤالات را مطالعه کرد، سه بار فرمود: «فداها ابوها»، پدرش فدایش. (همان، ۶۴-۶۳) در سال دویست هجری قمری، در پی اصرار و تهدید مأمون عباسی، سفر تبعیدگونه حضرت رضا (ع) به مرو انجام شد و آن حضرت بدون اینکه شخصی از بستگان و اهل بیت خود را همراه ببرند، راهی خراسان شدند. یک‌سال بعد از هجرت برادر، حضرت فاطمه معصومه (س) به شوق دیدار برادر و آدای رسالت زینبی و پیام ولایت به‌همراه

صَلِّ عَلَىٰ يَا فَاطِمَةَ الْمُعْصَمَةَ

و اسلامی جامعه دست نکشند تا قدرت مواجهه با مشکلات و معضلاتی را که در زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی آنها پدید می‌آیند، داشته باشند. حضرت فاطمه معصومه (س) و تمام بانوان پرهیزکار در صدر اسلام، در ابعاد و عرصه‌های مختلف؛ سبک زندگی مبتنی بر اصیل‌ترین باورها و ارزش‌ها را از خود بروز داده‌اند و این از مباحث شریعت است که چنین انسان‌های کاملی پیشرو آن هستند که الگو بودن آنان و امکان طراحی سبک زندگی برای ارائه به افراد، جامع است. تاسی به زنان و الگومندی همچون حضرت فاطمه معصومه (س) سبب شده تا دختران جامعه امروزی شخصیت و هویت خویش را پیدا کنند و به مقام و منزلت والای خویش پی ببرند و به مقام‌های سیاسی، فرهنگی و اجتماعی رفیعی دست یابند. همچنین به برکت الگوپذیری از زنان بزرگ خاندان پیامبر اکرم (ص) سبب شده دختران و زنان جامعه کنونی با تحول فکری و روحی بزرگ نسبت به سرنوشت خود، خانواده، اسلام و جامعه احساس مسئولیت کنند.

منابع:

- ۱- قرآن کریم
- ۲- اربلی، علی بن عیسی، کَشْفُ الْعُقَّةِ فِي مَعْرِفَةِ الْأُمَّةِ عَلَيْهِمُ السَّلَام، بیروت، نشر دارالاضواء، ۱۴۰۵ق
- ۳- قربانیان، علی، شهیده غربت، تهیه و تنظیم واحد فرهنگی آستان مقدس حضرت فاطمه معصومه (س)، ۱۳۹۷
- ۴- محمدی اشتیاردی، محمد، حضرت معصومه فاطمه دوم، قم، نشر علامه، ۱۳۷۵
- ۵- مهدی پور، علی اکبر، زندگانی کریمه اهل بیت علیه السلام، قم، نشر حاذق، ۱۳۸۴
- ۶- نمازی شاهرودی، علی، مستدرک سفینه‌البحار، جلد ۸، قم، دفتر نشر اسلامی، ۱۴۱۸ق

می‌شود، شتر آن حضرت در جلوی در منزل «موسی بن خزرج» زانو زد و افتخار میزبانی حضرت نصیب او شد (همان: ۱۰). آن بزرگوار به مدت ۱۷ روز در این شهر زندگی کرد و در این مدت مشغول عبادت و رازونیز با پروردگار متعال بود. محل عبادت آن حضرت در مدرسه سته به نام «بیت‌النور» اکنون محل زیارت ارادتمندان آن حضرت است. (نمازی شاهرودی، ۱۴۱۸ق، ج ۸: ۲۵۷)

سرانجام در سال ۲۰۱ هجری، پیش از آنکه دیدگان مبارکش به دیدار برادر روشن شود، در دیار غربت و با اندوه فراوان دیده از جهان فروبست و شیعیان را در ماتم خود به سوگ نشاند. مردم قم با تجلیل فراوان پیکر پاکش را به سوی محل فعلی که در آن روز بیرون شهر و به نام «باغ بابان» معروف بود، تشییع کردند. (قربانیان، ۱۳۹۷: ۱۱)

لزوم الگوپذیری از سیره حضرت فاطمه (ع)

قرآن کریم در آیه ۳۸ سوره مبارکه بقره فرموده است: «فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»؛ این آیه با «من» شروع شده و من شامل حال همه مردم است و منحصر به انسان‌هایی در یک لباس و گروه نیست. پس هر فردی با اطاعت از خدا و رهبران دینی به مقام عصمت عملی می‌رسد و پاداش آن نیز ایجاد آرامش است.

همه افراد در جامعه امروزی می‌بایست با الگو قرار دادن سیره، شیوه رفتار و زندگی آن بزرگوار، در مواجهه و برخورد با مسائل پیرامون خود، معقول و با درایت عمل کنند و در این مسیر از باورها و حفظ و حراست از ارزش‌های اصیل ایرانی

عده‌ای از برادران و برادرزادگان به طرف خراسان حرکت کرد و در هر شهر و محلی مورد استقبال مردم واقع می‌شد. اینجا بود که آن حضرت نیز همچون عمه بزرگوارشان حضرت زینب (س) پیام مظلومیت و غربت برادر گرامیشان را به مردم مؤمن و مسلمان می‌رساندند و مخالفت خود و اهل بیت (علیهم‌السلام) را با حکومت حیل‌گر بنی‌عباس اظهار می‌کردند. بدین جهت تا کاروان حضرت به شهر ساوه رسید، عده‌ای از مخالفان اهل بیت (علیهم‌السلام) که از پشتیبانی مأموران حکومت برخوردار بودند، سر راه را گرفتند و با همراهان حضرت وارد جنگ شدند. در نتیجه تقریباً همه مردان کاروان به شهادت رسیدند، حتی بنا بر نقلی، حضرت فاطمه معصومه (س) را نیز مسموم کردند. (قربانیان، ۱۳۹۷: ۹)

به‌رحال، یا بر اثر اندوه و غم زیاد از این ماتم و یا بر اثر مسمومیت از زهر جفا، حضرت فاطمه معصومه (س) بیمار شدند و چون دیگر امکان ادامه راه به طرف خراسان نبود، قصد شهر قم را کرده و پرسیدند: از این شهر «ساوه» تا «قم» چند فرسنگ است؟ آنچه بود، جواب دادند. فرمود: مرا به شهر قم ببرید، زیرا از پدرم شنیدم که می‌فرمود: شهر قم مرکز شیعیان ما است. بزرگان شهر قم وقتی از این خبر مسرت‌بخش مطلع شدند، به استقبال آن حضرت شتافتند و درحالی که «موسی بن خزرج» بزرگ خاندان «اشعری» زمام‌ناقه آن حضرت را به دوش می‌کشید و عده فراوانی از مردم پیاده و سواره گرداگرد کجاوه حضرت در حرکت بودند، حضرت وارد شهر مقدس قم شدند. سپس در محلی که امروز «میدان میر(خیابان عمار یاسر)» نامیده

الگوهای رفتاری یک زندگی سالم

همان‌طور که اشاره شد، الگوهای رفتاری در ایجاد یک زندگی سالم نقش مستقیم دارد. در اینجا به برخی از این الگوها به‌طور اجمالی اشاره می‌شود: سلامت جسمانی: که شامل الگوی تغذیه، ورزش و خواب می‌شود.

الگوی تغذیه: تغذیه یکی از ابعاد زندگی سالم است و رفتارهای تغذیه‌ای در انتخاب شیوه سالم و بهداشتی نقش بسیار حیاتی دارند.

ورزش و تمرین‌های بدنی: عبارت از پاسخ دادن به نیازهای جسمانی و روزمره، با ذخیره انرژی کافی برای مقابله با چالش‌های ناگهانی است. ورزش باعث افزایش اندروفین می‌شود؛ مطالعات نشان می‌دهند سطح اندروفین در خون بعد از ورزش، از قبل از آن بالاتر است و افزایش اندروفین باعث کاهش استرس و حساسیت به درد می‌شود. (کورتیس، ۲۰۰۰، ترجمه سهرابی، ۱۳۸۴)

الگوی خواب و استراحت: از ابعاد دیگر سبک زندگی، الگوی خواب و استراحت است. سلامت جسمی و روانی به خواب و استراحت کافی بستگی دارد؛ بدون خواب و استراحت مناسب، توانایی تمرکز، تصمیم‌گیری و شرکت در فعالیت‌های روزانه کاهش می‌یابد. وقتی افراد در حال استراحت هستند، معمولاً احساس آرامش روحی، جسمی و رهایی از اضطراب دارند. خواب یک حالت طبیعی کاهش هشیاری است که طی آن بدن استراحت می‌کند و فرد می‌تواند با تحریک خارجی از خواب برخیزد، همچنین خواب از نیازهای اولیه انسان است؛ به‌طور کلی انسان یک سوم عمر خود را در خواب به‌سر می‌برد. ما به‌علل مختلف به خواب نیازمندیم که عبارتند از: کنار آمدن با استرس‌ها، پیشگیری از خستگی، ذخیره انرژی، تجدید قوای مغزی و جسمانی، لذت بردن بیشتر از زندگی. بنابراین می‌توان گفت که خواب یکی از عوامل مهم و تعیین‌کننده کیفیت زندگی است. حفظ دوره‌های منظم خواب جهت کسب تندرستی ضروری است. اشخاصی که اختلال خواب دارند، نه‌تنها از خستگی، بلکه از اشکال در ترمیم سلولی، نقص در حافظه یادگیری، افزایش استرس، اضطراب و کاهش کیفیت زندگی روزمره رنج می‌برند (تیموری، ۱۳۸۶: ۲۵)

نقش سبک زندگی سالم در زندگی افراد

حسن پیرزاد، کارشناسی ارشد

سبک زندگی یکی از عوامل مهم تأثیرگذار بر سلامت انسان‌هاست. امروزه بیشتر مشکلات سلامتی مانند چاقی، انواع سرطان‌ها، پرفشاری خون، بیماری‌ها و مرگومیر ناشی از آنها با سبک زندگی در ارتباط است. (عبادی، شمسی، تابان‌نژاد و سعید، ۱۳۹۳: ۱۶۰) پژوهش‌های بهداشت جهانی (۲۰۱۰) در رفتارهای سلامتی ۳۵ کشور جهان نشان داد که حدود ۶۰ درصد کیفیت زندگی و سلامت روان افراد به سبک زندگی آنها بستگی دارد و همچنین سبک زندگی، یکی از بنیادی‌ترین متغیرهای روان‌شناختی است که با متغیرهای پیامدی مهمی همچون سلامت روان، بهره‌وری، فرسودگی شغلی و کیفیت زندگی در ارتباط است. (احمدی، باباتیار، اسدزندی و سپندی، ۱۳۹۹: ۱۹)

سبک زندگی سالم، روشی از زندگی است که سبب تأمین، حفظ و ارتقای سطح سلامت، رفاه و کیفیت زندگی فرد می‌شود و عبارت است از راه‌هایی که از طریق آن افراد می‌توانند زندگی‌شان را سالم‌تر و بهتر شکل دهند؛ اصطلاح سبک زندگی سالم ناشی از این باور است که الگوی روزانه و فعالیت‌ها می‌تواند سالم یا ناسالم باشند. سبک زندگی سالم، یک زندگی متعادل است که در آن انتخاب‌های عاقلانه‌ای صورت می‌گیرد. سازمان بهداشت جهانی در سال ۱۹۹۹ اعلام کرد سبک زندگی، راهی برای زندگی براساس الگوهای رفتاری قابل تعریف است که از طریق تعامل بین خصوصیت‌های فردی، تعامل‌های اجتماعی و شرایط زندگی اجتماعی، اقتصادی و محیطی فرد تعیین می‌شود. پیامدهای سبک زندگی ناسالم عبارتند از: فشار خون، دیابت، چاقی و اختلال‌های تنفسی و قلبی؛ به همین خاطر هدف از ایجاد سبک زندگی سالم را تأکید بر شروع زودهنگام شیوه زندگی سالم در زندگی، جهت توسعه سلامتی و کاستن از بار این بیماری‌ها در جامعه می‌دانند. انجمن قلب آمریکا هفتاد درصد از تمام بیماری‌های جسمی و روانی را مربوط به شیوه زندگی می‌داند. (فارسانی، ایلاتلو و آبی‌پور، ۱۳۹۵: ۲)

زندگی با جنبه‌های سلامت و کیفیت زندگی در ارتباط است. (کریمی، افخمی‌نیا و طالب‌پور‌امینی، ۱۳۹۶: ۶۵)

اهمیت سبک زندگی سالم در کارکنان نظامی به دلیل رابطه با سلامت روان و کیفیت زندگی دوچندان است؛ چرا که نظامیان بیشتر در معرض فشارها و استرس‌های شغلی قرار دارند. به عنوان مثال، در واکنش به حمله دشمن، اغتشاش‌ها و بلایای طبیعی معمولاً اولین گروهی هستند که فراخوانده می‌شوند و این مأموریت‌ها با جدایی از خانواده‌ها همراه است که می‌تواند کیفیت زندگی را تحت تأثیر قرار دهد. خانواده نیروهای نظامی یا خانواده‌هایی که یکی از اعضای آنها در نیروهای نظامی مشغول به خدمت هستند نیز جمعیتی را تشکیل می‌دهند که در معرض خطر مسائل مربوط به سلامت روان قرار دارند و به همین دلیل نقش مهم سلامت روان در عملکرد نیروهای نظامی به طور فزاینده‌ای در حال شناسایی است. (فتحی آشتیانی و جعفری کندوان، ۱۳۹۰: ۱۸)

باتوجه به موارد ذکرشده، می‌توان با ارائه آموزش‌های مؤثر در خصوص سبک زندگی سالم، به افزایش بهره‌وری و رشد در حوزه سازمانی و

سلامت اجتماعی

بعد اجتماعی به ایجاد و ابقای روابط سالم و تعامل‌های مثبت با خانواده و دیگران تأکید می‌کند؛ احترام به خود و دیگران، احترام به ارزش‌های دیگران، تعامل با افراد و محیط، توجه به مردم، گیاهان و طبیعت، صحبت در مورد علایق مشترک، همبستگی با دیگران و دوستی نزدیک، هم‌دلی و مراقبت از دیگران ناشی از بُعد اجتماعی است. (فرشادان، ۱۳۸۹) گرایش انسان به تعامل برقرار کردن با دیگران دلایل زیادی دارد؛ انسان‌ها آفریده‌های اجتماعی بوده و برای رفع نیازهای عاطفی، اجتماعی و بیولوژیکی، به تعامل با دیگران محتاج هستند. ناتوانی در میان احساس‌ها و روابط رضایت‌بخش با دیگران، به بهای گرانی تمام می‌شود و کمبود مهارت اجتماعی، ظرفیت افراد را برای مراقبت از خودشان و سازگاری با فشارهای روزانه محدود کرده و آسیب‌پذیرشان می‌کند. (برگیس، ۱۹۹۲؛ به نقل از حسینی، ۱۳۸۳)

به صورت خلاصه سبک زندگی، مجموعه‌ای از قوانین و راهنمایی‌هایی است که فرد شکل می‌دهد تا او را در مسیر زندگی به سمت اهدافش سوق دهد. اعتقادهای مربوط به سبک زندگی به چهار گروه تقسیم می‌شود:

مفهوم خودکنترلی یا خویش‌پنداری؛ یعنی اعتقاد فرد به اینکه من هستم.

خودآرمانی؛ یعنی اعتقاد فرد به اینکه من چه باید باشم یا مجبورم چه باشم تا جایی در میان دیگران داشته باشم.

تصویری از جهان؛ یعنی اعتقادات فرد درباره اطرافیان و محیط پیرامونش.

اعتقادات اخلاقی؛ یعنی مجموعه چیزهایی که فرد درست

یا نادرست می‌داند. (شفیع‌آبادی و ناصری، ۱۳۹۳) سبک زندگی به عنوان شاخصی از سلامت جسمی بر مبنای آنچه مورد قبول عموم است، یعنی ارتباط دوجانبه سلامت جسم و روان، می‌تواند پیش‌بینی‌کننده سلامت روان و کیفیت زندگی باشد. تحقیقات نشان داده که سبک

سلامت روانی

سلامت روان بر نبود بعضی از بیماری‌ها و اختلال‌های روانی در افراد اطلاق می‌شود، ولی امروزه سلامت روان تنها به معنای نبود بیماری‌های روانی نیست و به قابلیت‌ها و توانمندی‌ها در افراد وابسته است. به طور خلاصه به توانایی برای لذت بردن از زندگی، سازگاری با استرس، حفظ تعادل روانی، انعطاف‌پذیری و خودکوفایی اشاره دارد. البته مصادیق دیگری هم برای توصیف سلامت روان وجود دارد، از جمله اینکه سلامت روان بزرگسالان و نوجوانان؛ همچنین شامل عزت نفس و سلامت جنسی نیز می‌شوند. اینکه ما چگونه با فقدان و مرگ به عنوان یک عامل مهم در سلامت روان کنار بیاییم نیز از نشانه‌های بارز سلامت روان است. (عزیزیان رستگار، ۱۳۸۹)

سلامت معنوی

معنویت یک نیاز درونی است، آگاهی انسان از منحصر به فرد بودن است که به صورت تفکر، خلاقیت و داوری خود را نشان می‌دهد و انگیزه قوی است که با کمک آن انسانی پویا در جست‌وجوی یافتن مفهوم زندگی و ایجاد روابط معنی‌دار تلاش می‌کند. (شهیدی و حمیدیه، ۱۳۸۱) سلامت معنوی یا روحی به آن بخش از وجود انسان مربوط می‌شود که در جست‌وجوی معنا و مفهوم زندگی است؛ به عبارت دیگر بهداشت روحی شامل مفاهیمی چون کمال معنوی، امور اخلاقی و اصول، داشتن هدف در زندگی و تعهد به چیزی برتر و بالاتر است. همچنین مفهوم سلامت معنوی داشتن رابطه هماهنگ میان فرد و محیط است. فطرت بشر با پذیرش هر دینی و یا حتی بی‌دینی، گرایش به کمک از یک قدرت بالاتر دارد.

در موضوع سلامت معنوی چند نکته ضروری است: اول اینکه اعتقاد به قدرت لایتناهی و توجه به قدرت یگانه‌ای که منشأ هستی است، به طور فطری در همه انسان‌ها وجود دارد؛ از این رو در بسیاری از تلاطم‌های روحی، جسمی و آشوب‌های درونی می‌تواند آرام‌بخش و مؤثر باشد. دوم اینکه اعتقادات و معنویت نقش مهمی دارند. سوم اینکه ارتباط با دیگران و دیگر جوامع مهم است. (اباذری، ۱۳۸۹)

نیروی انسانی کمک کرد. سبک زندگی سالم که به عنوان زیربنای رفتارهای اجتماعی و شغلی و خانوادگی محسوب می‌شود، یکی از تأثیرگذارترین عوامل در برنامه‌ریزی و توسعه هر کشور است.

منابع در دفتر مجله موجود است.

اهل بیت (علیهم السلام) در ادبیات

سعید موحدی‌نیا، دکترای زبان و ادبیات فارسی - ارسالی از انجمن ادبی ارتش

پس از ورود اسلام و تشیع به ایران، سیمای اهل بیت (علیهم السلام) و روایات آنان به نظم و نثر فارسی بیان شد. البته این روند در طول تمام قرون یکسان نبود و در ۶ قرن اول از اهمیت کمتری برخوردار بود و در قرون هفتم، هشتم و نهم به دلیل حمله مغول، برافتادن خلافت عباسی و ایجاد نگرش‌های تفاهم‌آمیز میان شیعه و سنی، این جریان در حوزه ادبیات نیز اهمیت بیشتری یافت. به هر حال باید به نقش تأثیرگذار ائمه معصوم (علیهم السلام) در ادبیات و به خصوص شعر فارسی اعتراف کرد.

باتوجه به اینکه در آبان ماه قرار داریم و در تقویم شمسی، ولادت فرخنده دو تن از بزرگان اسلام، رسول اکرم (ص) و حضرت فاطمه معصومه (س) در این ماه قرار دارد، ابیاتی را که در وصف این دو بزرگوار از زبان شاعران مسلمان بیان شده است، با هم مرور می‌کنیم.

امین و امن و مؤمن آنقدر دنیا خطابت کرد
خدا طاق‌ت نیارود و سرانجام انتخابت کرد
برای هر سری از روشنائیت سایه‌بان می‌خواست
که شب را پیش پایت سر برید و آفتابت کرد
حجاز وحشی زیبا ندیده دل به حسنت باخت
که بت‌ها را شکست و قبله دل‌ها حسابت کرد
خدا از چشم زخم مردمان ترسید پس یک شب
تو را تا آسمان‌ها برد و مثل ماه قابت کرد
تو را از آسمان بارید مثل عشق بر دنیا
زمین را تشنه دید و در دل هر قطره آبت کرد
دوای درد دین و درد دنیا، درد بی‌دردی
حضورت دردهای مرگ را حتی طبابت کرد

«سودابه مهیجی»

باران گرفت و سقف مدائن نشست کرد
دندان‌های کنگره قصد شکست کرد
نوری به صحن معبد زردشتیان رسید
که آتشکده ز نابی آن نور مست کرد
بالا بلند آمد و هر ارتفاع را
در زیر پانهاده و پایین و پست کرد
در هر دلی نشست و به شکلی ظهور داشت
این‌گونه بود کآینه را خودپرست کرد
وقتی سؤال کردم از او خود اشاره‌ای
در پاسخم به پرسش روز الست کرد
خسنش به‌غایت است و ظهورش قیامت است
زیباترین هر آنچه که زیباتر است کرد
فیض مقدسی و تعجب نمی‌کنم
این چیزها که هست، نگاه تو هست کرد

«رضا جعفری»

زمین گهواره کابوس‌های تلخ انسان بود
زمان چون کودکی در کوچه‌های خواب حیران بود
خدا در ازدحام ناخادایان جهالت گم
جهان در اضطراب و ترس در آغوش هذیان بود
صدا در کوچه‌های گیج می‌پیچید بی‌حاصل
سکوتی هرزه سرگردان صحرا و بیابان بود
نمی‌روید در چشمی بجز تردید و وهم و شک
یقین تنها سرایی در شکارستان شیطان بود
شبی رؤیای دور آسمان در هیئت مردی
به‌رغم فتنه‌های پیش رو در خاک مهمان بود
جهان با نامش از رنگ و صدا سیراب شد آخر
«محمد» واپسین پیغمبر خورشید و باران بود

«سید ضیاءالدین شفیعی»

با همین چشم‌های خود دیدم، زیر باران بی‌امان بانو
 صورت‌تم قطره قطره حس کرده‌ست چادرت خیس می‌شود اما
 گم شده خاطرات کودکی‌ام گریه گریه در ازدحام حرم
 باز هم مثل کودکی هر سو می‌دوم در رواق تو در تو
 شاعری در قطار قم - مشهد چای می‌خورد و زیر لب می‌گفت:
 شعر از دست واژه‌ها خسته است، بغض راه گلوم را بسته است
 این غزل گریه‌ها که می‌بینی آن شعر است، شعر آیینی
 کوچه در کوچه قم دیار من است شهر ایل من و تبار من است

در حرم قطره قطره می‌افتاد آسمان روی آسمان بانو
 به خدا گریه‌های من گاهی دست من نیست مهربان بانو
 باز هم آمدم که گم بشوم من همان کودکم همان، بانو
 دفترم دشت و واژه‌ها آهو- گفتم آهو و ناگهان بانو-
 شک ندارم که زندگی یعنی، طعم سوهان و زعفران بانو
 بغض یعنی که حرف‌هایم را از نگاهم خودت بخوان بانو
 زنده‌ام با همین جهان‌بینی، ای جهان من، ای جهان بانو
 زادگاه من و مزار من است، مرگ یک روز بی‌گمان بانو-

«سیدحمیدرضا برقی»

از این مولود فرخ پی هزار و چارصد سال است
 زمین دور خودش می‌گردد و بسیار خوشحال است
 فقط این جمله در تأیید میلاد نبی کافی‌ست
 که شیطان از نزولش تا همیشه ناخوش احوال است
 زمین و آسمان مکه طوری نور بارانند
 که دیدار دوتاشان هم تماشا هست، هم فال است
 پریشان کرده ایران را به وقت آمدن این طفل
 که خاموشی و خشکیدن در این اجلال، اقبال است
 محمد یا امین یا مصطفی یا احمد و محمود
 من آر گنگم جهان هم در بیان او کر و لال است
 به پایش ریختند از نورها آن قدر از بالا
 که سینه‌ریز خورشید این وسط ناچیز مَثقال است
 نگهبان دارد اسمش از پس و از پیش حتی او
 برایش حضرت از پیش است و صلوا هم به دنبال است
 جهان را می‌زند برهم چنین اسمی که پایش
 به علم جفر، دست میم روی شانه دال است
 به رخ در جاذبه لب دارد و در دافعه لَن را
 که پایین لبش نقطه‌ست و بالای لبش خال است
 اگرچه نیستم مثل قَرَن گرم اویس،
 اما دلم از عشق تو مثل فلسطین است اشغال است
 اگر امروز آغاز است بر دین خدا با تو
 غدیر خم ولیکن روز اتمام است و اکمال است
 تَرک برداشت ایوان مدائن پیش تو یعنی
 که ایوان نجف بر مشکلات شیعه حلال است
 هم‌اکنون مستم و این شعر تا روز جزا مست است
 ملاک سنجش افراد، قطعاً سنجش حال است
 به پایان آمد این ابیات، اما خوب می‌دانم
 هنوز این شعر در وصف محمد میوه کال است

«مهدی رحیمی»

«شعر در وصف فاطمه معصومه (س)»
 حرم امن تو کافی است هراسان شده را
 مثل شه راه بده آهوی گریان شده را
 دل سپردیم به آن معجزه چشمانت
 تا که آباد کنی خانه ویران شده را
 مهر تو باعث خاموشی آتشدان است
 خارج از دست خلیل است، گلستان شده را
 گندم ری به تنور کرم‌ت پخته شود
 از تو داریم پس این مزرعه نان شده را
 هرچه شد خرج حرم ارزش او بیشتر است
 از طلا حرف نزن، نقره ایوان شده را
 به در خانه تو بسته و وابسته شدیم
 چه نیازی است به جنت سگ دربان شده را
 گر قرار است جبینش به قدمت نرسد
 کافرش بیش نخوانیم مسلمان شده را
 در محله خبر لطف تو بهتر پیچید
 پخش کردند اگر قصه مهمان شده را
 شدنی نیست کرم داشته باشی، اما
 دستگیری نکنی دست به دامان شده را
 پنجره ساخته‌ای دور ضریح کرم‌ت
 تا ببندند به آن زلف پریشان شده را
 ما فقط ظاهری از اوج تو را می‌بینیم
 گذری نیست به معراج تو حیران شده را
 جلوه‌ای کردی و زهرای پر از جذبه تو
 تا قم آورد دل شاه خراسان شده را

«علی اکبر لطیفیان»

خاتون شهر آینه‌هایی بزرگوار
 زهرای شهر یثرب مایی بزرگوار
 چشم ملک ندیده دمی سایه تو را
 ناموس بارگاه خدایی بزرگوار
 این قوم را به راه حقیقت کشانده‌ای
 موسای بی‌عبا و عصایی بزرگوار
 بر شانه‌های باد، جهاز تو حمل شد
 فرمانروای ملک صبایی بزرگوار
 گم کرده‌ایم کعبه حاجات و آمدم
 نزد شما که قبله‌نمایی بزرگوار
 من گریه می‌کنم که نگاهی کنی مرا
 آری همیشه عقده‌گشایی بزرگوار
 باران رحمت ازلی سهم‌مان شده
 بی‌شک دلیل فیض شمایی بزرگوار
 بانوی مهربان کدامین قبیله‌ای؟
 امشب بگو که اهل کجایی بزرگوار
 خلقت شبیه پیر کریم عشیره است
 الحق ز نسل شیر خدایی بزرگوار
 فهمیدم از شلوغی صحن و سرای‌تان
 هر لحظه مأمن فقرایی بزرگوار
 فرقی نمی‌کند چقدر نذر می‌کنند
 باب‌المراد شاه و گدایی بزرگوار
 اینجامریض هاهمگی خضرمی‌شوند
 سرچشمه حیات و بقایی بزرگوار
 از لحن گریه کردن زوار واضح است
 در قم، بقیع اهل بکایی بزرگوار
 یادت نمی‌رود چه فراری گذاشتیم؟
 محشر دم بهشت بیایی بزرگوار

«وحید قاسمی»

تزریق واکسن کرونا و...

علی جمال، کارشناس پرستاری

باتوجه به مباحث مطرح شده توسط تعدادی از افراد جامعه در خصوص تزریق یا عدم تزریق واکسن کرونا طی روزهای گذشته، توجه خانواده‌های محترم را به نکاتی در این باره جلب می‌کنیم.

■ واکسن چقدر ایمنی ایجاد می‌کند؟

باتوجه به اینکه بیشترین تزریق واکسن در سطح کشور از نوع سینوفارم است، با مطالعه و بررسی انجام شده بعد از تزریق دو دوز واکسن با فاصله ۲۸ روز ثابت شد که واکسن در برابر عفونت کووید ۱۹ علامت‌دار بعد از ۱۴ روز از دوز دوم، ایمنی ۷۹ درصدی ایجاد می‌کند. همچنین اثربخشی واکسن بر بستری شدن در بیمارستان نیز ۷۹ درصد ذکر شد.

کمیته علمی ستاد ملی کرونا و وزارت بهداشت دائماً در حال بررسی عوارض شدید واکسن‌های کرونا هستند. بنابراین مردم وقتی اخباری در مورد فوت یا آسیب جدی پس از طریق واکسن می‌شنوند دچار اضطراب نشوند، زیرا تا زمانی که ارتباط این مورد با واکسن از نظر علمی و آماری ثابت نشود، ارتباطی به تزریق واکسن ندارد و ادعای مبنی بر مرگومیر بر اثر تزریق واکسن در آینده، صرفاً فرضیه

است و یک یافته علمی نیست. براساس نوشتار یک مجله معتبر پزشکی، طی مطالعه‌ای که در یک بازه زمانی دوماهه (اخیر) انجام شده، در افراد واکسینه‌نشده نسبت به افراد واکسینه‌شده یازده برابر مرگومیر بیشتر مشاهده شده است. همچنین افراد واکسینه نشده ۱۰ برابر بستری در بیمارستان به‌علت بیماری کرونا داشته‌اند.

در تمامی مطالعات دیده شده که خطر بیماری، بستری شدن و مرگومیر برای افراد واکسینه‌شده نیز هنوز وجود دارد، ولی به‌شدت کاهش می‌یابد. پس باید تمام پروتکل‌های بهداشتی قبلی را کاملاً رعایت کرد تا احتمال بیمار شدن را به حداقل رساند.

■ عوارض احتمالی شایع بعد از تزریق

واکسن‌های کووید-۱۹ کدام است؟

عوارض احتمالی شایع محل تزریق شامل قرمزی، خارش، حساسیت، درد، سفتی، تورم و احساس گرما در محل تزریق و عوارض شایع سیستمیک شامل درد مفاصل، درد عضلات، ضعف، خستگی، لرز، کاهش اشتها، تهوع، اسهال،

که مطابق این استانداردها باشد می‌تواند اجازه سازمان جهانی بهداشت و سازمان‌های ناظر ملی را دریافت کند.

■ آیا واکسن کرونا می‌تواند بر روی ژنتیک انسان تأثیر بگذارد و در آینده باعث مرگ شود؟

خیر، هیچ‌یک از انواع واکسن کرونا به هیچ وجه بر روی ژنتیک تأثیر نگذاشته و کاری با آن ندارند. واکسن به سلول‌ها یاد می‌دهد چگونه پروتئینی بسازند که یک واکنش ایمنی در بدن تولید کند. این واکنش آنتی‌بادی‌هایی را تولید کرده که از شما در برابر ویروس محافظت کرده و باعث مرگ‌ومیر نمی‌شود.

■ دوز سوم واکسن سینوفارم چه زمانی باید تزریق شود؟

طی بررسی‌های انجام شده در چین دیده شده که بعد از پنج ماه از تزریق دوز دوم، میانگین غلظت آنتی‌بادی در برابر ویروس کرونا حدود ۷۰ درصد افت نسبت به چهار هفته بعد از دوز دوم داشته که یک هفته بعد از تزریق دوز سوم، غلظت آنتی‌بادی هفت برابر شده است.

منابع:

۱- سایت رسمی سازمان بهداشت جهانی
۲- کمیته علمی ستاد ملی کرونا ایران

کووید ۱۹ شود، مثل مورد قبل، باید ۴-۱۰ هفته از بهبودی بگذرد و سپس دوز دوم را دریافت کند.

■ اگر قبلاً به بیماری کرونا مبتلا شده باشیم، آیا باز هم باید واکسینه شویم؟

بله، حتی اگر قبلاً دچار بیماری کرونا شده‌اید، باید واکسینه شوید. افرادی که به این بیماری دچار می‌شوند، احتمالاً مقداری ایمنی طبیعی در برابر ویروس تولید کرده‌اند، اما هنوز نمی‌دانیم که این ایمنی تا چه زمانی تداوم دارد، یا اینکه به چه میزان محافظت از این بیماری ایجاد می‌کند. واکسن‌ها محافظت از قابل‌اتکای بیشتری ارائه می‌کنند.

■ آیا واکسن‌های کرونا ایمن هستند؟

بله، حتی واکسن‌هایی که به سرعت تولید می‌شوند نیز باید تحت آزمایش‌های بالینی دقیق قرار بگیرند تا ثابت شود استانداردهای مورد توافق در سطح بین‌المللی برای حفظ ایمنی و اثرگذاری را رعایت می‌کنند. یک واکسن تنها در صورتی

استفراغ، سردرد، تب و کسالت است. این عوارض ممکن است در بعضی مواقع تا هفت روز ابتدایی بعد از تزریق واکسن وجود داشته باشد. در صورتی که عوارض طی هفت روز اول بهبود پیدا نکند و یا تشدید شود، بیمار باید توسط پزشک معاینه و بررسی‌های لازم انجام شود.

■ سابقه مواجهه با فرد مبتلا به بیماری کووید-۱۹ چه تأثیری بر تزریق واکسن دارد؟

در افرادی که سابقه مواجهه پرخطر با فرد مبتلا به بیماری کووید ۱۹ داشته باشند، ابتدا باید آزمایش PCR انجام شود. در صورت مثبت بودن آزمایش، نباید واکسن تزریق شود. در صورتی که آزمایش PCR منفی باشد، بیمار برای مدت ۷ تا ۱۴ روز باید از نظر بروز علائم کووید ۱۹ پایش شود. در مواردی که علائم بعد از این مدت بروز نکنند، واکسیناسیون می‌تواند انجام شود.

■ عفونت فعال کووید ۱۹ هنگام دریافت واکسن کرونا چه تأثیری بر اقدام برای تزریق واکسن دارد؟

این افراد تا زمان بهبود کامل و اتمام دوران قرنطینه مجاز به تزریق واکسن نیستند. بعد از اتمام دوران قرنطینه (حداقل ۱۰ روز) در صورت ابتلا به کرونا خفیف، ۴ تا ۶ هفته بعد و در صورت ابتلا به کرونای شدید، ۸ تا ۱۰ هفته بعد مجاز به تزریق واکسن کرونا هستند.

■ اگر فردی بعد از تزریق نوبت اول واکسن به بیماری کووید ۱۹ مبتلا شود، چه اقدامی باید انجام دهد؟

لازم به ذکر است که تزریق واکسن کووید ۱۹ به هیچ عنوان باعث بروز بیماری کووید ۱۹ در افراد نمی‌شود. با توجه به اینکه ایمنی‌زایی واکسن‌ها چند هفته بعد از تزریق نوبت اول آغاز و حدود دو هفته بعد از نوبت دوم کامل می‌شود، ممکن است فرد در روزهای اولیه بعد از تزریق نوبت اول به بیماری کووید ۱۹ مبتلا شود. در صورتی که بیمار بعد از تزریق واکسن نوبت اول دچار بیماری

عکس نوشت

حماسه سازان آزادسازی سوسنگرد

* منبع: مجله صف
* موضوع: آزادسازی سوسنگرد
* تاریخ عکس: دوران دفاع مقدس

یاد مردان خطر کرده بخیر
یاد یاران سفر کرده بخیر
یاد مردانی که چون شیران روز
حمله فتح و ظفر کرده بخیر

نارنین زهرا شیر
پایه پنجم

آیناز شیر
پایه هشتم

زهرا هاشمی نژاد
پایه چهارم

فاطمه هاشمی نژاد
پایه دوازدهم

سیده مهدیس خادم
پایه اول

الیه سادات خادم
پایه هفتم

مehشید نصیری
پایه پنجم

سیدمهدی موسوی
پایه دوم

علی فراتی
پایه چهارم

فاطمه زهرا پودینه ای
پایه اول

فراخوان عکس دانش آموزان ممتاز ارتش

مجله صف ارتش جمهوری اسلامی ایران افتخار دارد که فرزندان ممتاز خانواده کارکنان ارتش جمهوری اسلامی ایران را با درج تصویر به مخاطبان عزیز مجله معرفی کند. علاقه مندانی که مشترک مجله هستند می توانند عکس پشت نویسی شده فرزندانشان را همراه با تصویر فیش حقوقی و درج نشانی پستی به آدرس مجله ارسال کنند. کارکنانی که مشترک مجله صف نیستند بابت درج تصویر فرزندان در مجله صف، عکس پشت نویسی شده فرزندانشان را همراه با فیش واریزی به مبلغ ۲۰ هزار تومان به شماره حساب مجله، (۶۱۵۸۸۰۰۰۷۶۶۰۶) جاری طلایی سپه، شعبه شهید قدوسی) برای ما ارسال کنند.

*کارکنان محترم ارتشی که مشترک مجله نیستند، می توانند به جای واریز مبلغ ۲۰ هزار تومان هزینه درج تصویر فرزندان، با پرکردن فرم صفحه اشتراک (ما قبل جلد پایان مجله) و ارسال تصویر آن به نشانی (SAFF.AJA.IR) برای دریافت اشتراک مجله اقدام کنند تا عکس فرزندانشان به صورت رایگان چاپ شود.

مسابقه شماره ۴۸۱

به پنج نفر از خوانندگانی که به پرسش‌ها پاسخ صحیح بدهند، جوایزی به قید قرعه اهدا خواهد شد.

۱- سامانه موشکی جوشن نسخه ارتقا یافته کدام یک از سامانه‌های زیر است؟
۱- سامانه ۱۵ خرداد ۲- سامانه جوشن ۳- سامانه خاتم ۴- هیچ کدام

۲- طبق مطالعه انجام شده در یک مجله معتبر پزشکی، میزان بستری افراد واکسینه نشده چند برابر افراد واکسینه شده است؟
۱- ۸ برابر ۲- ۹ برابر ۳- ۱۰ برابر ۴- ۱۱ برابر

۳- تعداد نیروهای نظامی در ارتش شیلی چند هزار نفر است؟
۱- ۵۰ هزار ۲- ۶۰ هزار ۳- ۷۰ هزار ۴- ۸۰ هزار

۴- پیش‌بینی می‌شود بر اثر انقلاب صنعتی چهارم چند درصد از مهارت‌هایی که امروزه برای نیروی کار مهم تلقی می‌شود تغییر کند؟
۱- ۳۰ درصد ۲- ۳۵ درصد ۳- ۴۰ درصد ۴- ۴۵ درصد

۵- در جنگ چالداران تعداد سربازان سپاه عثمانی چند برابر سربازان ایرانی بود؟
۱- ۸ برابر ۲- ۹ برابر ۳- ۱۰ برابر ۴- ۱۱ برابر

۶- سفر تبعیدگونه حضرت رضاع (به مرو در سال چندم هجری قمری انجام شد؟
۱- ۱۰۰ هجری ۲- ۱۵۰ هجری ۳- ۲۰۰ هجری ۴- ۲۵۰ هجری

۷- سهم تولیدی مجتمع هوانوردی پاکستان از هر جنگنده «جی.اف-۱۷» چند درصد است؟
۱- ۵۸ درصد ۲- ۶۸ درصد ۳- ۷۸ درصد ۴- ۸۸ درصد

۸- عملیات شکست حصر سوسنگرد در چه تاریخی اتفاق افتاد؟
۱- ۲۶ مهر ۱۳۵۸ ۲- ۲۶ آبان ۱۳۵۸ ۳- ۲۶ مهر ۱۳۵۹ ۴- ۲۶ آبان ۱۳۵۹

۹- مبدع راهبرد جنگیدن با آرامش و درنگ بر پایه دانش نظامی، کدام یک از فرماندهان زیر بوده است؟

- ۱- سرلشکر ولی‌الله فلاحی ۲- سرلشکر سید موسی نامجو
۳- سرلشکر جواد فکوری ۴- سرلشکر منصور ستاری

۱۰- چین در حال حاضر کنترل چند درصد از ذخایر مواد خام جهان را در اختیار دارد؟
۱- پنجاه درصد ۲- شصت درصد ۳- هفتاد درصد ۴- هشتاد درصد

برندگان نشریه صف شماره ۴۷۶ و ۴۷۷

- ۱- زهرا مریخی / خوی (۴۷۳) ۲- سینا عطاپور / تهران (۴۷۳) ۳- حسین ریحانی / بندرعباس (۴۷۳)
۴- لیلا طاهری / خارک ۵- حسین عباسی / تربت حیدریه ۶- مجید عبدی / زنجان
۷- امید خشنودیان / شیراز ۸- حسن یحیی زاده / خوی ۹- محسن نقوی / بروجرد
۱۰- محمد صادق آهنگران / تهران

*خوانندگان عزیز، پاسخ صحیح را در قالب یک عدد ۱۳ رقمی، شامل: شماره مسابقه، پاسخ پرسش‌های ۱ تا ۱۰ (از چپ به راست)، نام و نام خانوادگی و نشانی خود را به سامانه پیام کوتاه ۱۰۰۰۵۹۴۳ ارسال کنید.

*برندگان عزیز، که نام آنها در این صفحه درج شده است، می‌بایست شماره حساب بانک سپه خود را طی تماس تلفنی به شماره ۸۸۴۴۱۰۸۶ اعلام کنند تا جایزه به حساب آنها واریز شود.

بزرگ اشتراک مجله صف

نام: _____ شهرت: _____
وضعیت خدمت متقاضی: _____ شماره کارگزینی (برای نظامیان): _____
اشتراک برای مدت: _____ شاغل بازنشسته
نحوه واریز حق اشتراک: بر که حقوقی دایم یکساله غیر نظامی
نحوه ارسال مجله: ارسال به یگان خدمتی پرداخت اینترنتی ارسال به نشانی محل سکونت
۱- یگان خدمتی: _____ کد حقوقی یگان: _____ تلفن محل کار: _____
۲- نشانی محل سکونت: استان/شهرستان: _____ نشانی: _____ تلفن همراه: _____
کد پستی: _____ تلفن ثابت: _____

■ حق اشتراک و هزینه ارسال نشریه در حال حاضر با تخفیف قابل توجه برای مشترکان نظامی ۸۰ هزار ریال است که با اعمال ۵۰ درصد یارانه، مبلغ ۴۰ هزار ریال برای هر ماه کسر می‌شود.

■ لازم است متقاضیان اشتراک ضمن تکمیل برگه تقاضای اشتراک، سایر مدارک خود را، شامل اصل برگه حقوقی و یا برگه پرداخت هزینه اشتراک (شماره حساب ۶۱۵۸۸۰۰۷۶۶۰۶ جاری طلایی سپه، شعبه شهید قدوسی، شاخص ۶۹۹) به نشانی اینترنتی saffaja.ir ارسال کنند.

■ متقاضیان همچنین می‌توانند با مراجعه به پایگاه اطلاع‌رسانی ارتش به نشانی www.aja.ir نسبت به ثبت تقاضا و پرداخت هزینه اشتراک به صورت الکترونیکی اقدام کنند.

فراخوان مسابقات فرهنگی- هنری

رشته های مسابقه:

حفظ و قرائت قرآن- عکس- انیمیشن- تئاتر- سرود- شعر- خاطره نویسی و دل نوشته- مقاله نویسی- کتابخوانی- موشن گرافیک

موضوعات مسابقه:

سرباز و دینداری- سرباز و شهدا- سرباز و انقلابی گری- سرباز و ولایت- سرباز، ایثارگری و فداکاری
سرباز و روحانیت- سرباز و امر به معروف و نهی از منکر- سرباز و انتظار (امام عصر)- سرباز و بصیرت
سرباز و امنیت- سرباز و اقتدار- سرباز و انضباط- سرباز و سازندگی- سرباز و فرماندهی
سرباز و وظیفه شناسی- سرباز و فضای مجازی- سرباز و ورزش- سرباز، بهداشت و سلامت
سرباز، امداد و نجات- سرباز، علم و دانش- سرباز، فرهنگ و هنر- سرباز و خانواده

شرایط ارسال آثار:

سازمان هادر هر رشته حداکثر ۳ نفر را جهت داوری نهایی تا مورخه ۲۵/۱۰/۱۴۰۰ به دبیرخانه جشنواره معرفی کنند
مقالات در ۴ صفحه با فونت نازنین ۱۴ و دارای مشخصات عنوان، فهرست، مقدمه و نتیجه گیری و منابع باشد
آثار برگزیده مکتوب به صورت چاپ شده و یا فایل word ارسال شود
بهره برداری از آثار برگزیده در اختیار دبیرخانه جشنواره می باشد
تصاویر در قطع a4 و یا لوح فشرده ارسال شود

محل تحویل آثار عقیدتی سیاسی یا نمایندگی ولی فقیه دریگان های تابعه

آخرین مهلت ارسال آثار ۲۵/۰۹/۱۴۰۰

پذیرش دانشجو

ارتش جمهوری اسلامی ایران جهت تکمیل کادر افسری از بین جوانان متدین، انقلابی و سلحشور هم‌رزم می‌پذیرد.

مهلت ثبت نام: ۵ آبان الی ۱۵ آذر

برای آگاهی از شرایط استخدام به gozinesh.aja.ir مراجعه شود